KREMLINUL DE ZAHĂR

VLADIMIR SOROKIN

Byblos

Colecție coordonată de
ADRIAN BUZ

VLADIMIR SOROKIN, scriitor emblematic al postmodernismului rus, s-a născut în 1955 lângă Moscova. A terminat Institutul de Petrol și Gaze în 1977, dar n-a profesat niciodată ca inginer. S-a ocupat de pictură, desen, grafică de carte, artă conceptuală și a ilustrat peste 50 de cărți. Scrie proză din 1977. S-a format ca literat în anii '80, în mijlocul artiștilor și scriitorilor *underground* moscoviți. Primul său roman, *Ochered'*, a apărut la Paris în 1983. Au urmat alte scrieri: *Norma*, *Tridtsataia liubov' Mariny*, *Inimile celor patru*, *Roman*, *Goluboe Salo* (apariția romanului a stârnit forțele reacționare ruse, al căror protest a culminat cu arderea cărților în Piața Roșie), *Gheața* și *Ziua opricinicului* (ultimele două apărute la Curtea Veche Publishing, în 2005 și în 2008). La acestea se adaugă volumele de proză scurtă: *Pir* și *Pervy Subbotnik*. Este deopotrivă autor de piese de teatru și scenarii de film. În 2003, a compus pentru Teatrul Balșoi libretul unui spectacol de operă pe muzică de L. Desjanitkov.

Scandaloase, iritând puterea de la Moscova și experimentale în zona stilistică, cărțile lui Vladimir Sorokin s-au bucurat de succes internațional și sunt traduse în aproape 10 limbi, în Europa, Asia și America, la case editoriale de prestigiu.

Sorokin trăiește în prezent la Moscova, împreună cu soția și cei doi copii.

VLADIMIR SOROKIN

Kremlinul de zahăr

Traducere, note și postfață de
ANTOANETA OLTEANU

Cartea veche

BUCUREȘTI, 2009

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SOROKIN, VLADIMIR
Kremlinul de zahăr / Vladimir Sorokin ; trad.: Antoaneta Olteanu. - București : Curtea Veche Publishing, 2009
ISBN 978-973-669-772-2

I. Olteanu, Antoaneta (trad.)

821.161.1-31=135.1

Coperta: GRIFFON AND SWANS
www.griffon.ro

VLADIMIR SOROKIN
Сахарный Кремль

Copyright © 2008 by Vladimir Sorokin
All rights reserved.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2008
pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 978-973-669-772-2

Rusie, ești toată un sărut în ger!
Strălucesc albăstrui drumurile nopții!

Velimir Hlebnikov

Dar câtă samavolnicie se ascunde sub liniştea aceasta
care mă atrage şi mă vrăjeşte atât de mult!
Câtă violenţă! Cât de înşelătoare este liniştea aceasta!

Astolphe de Custin, *Rusia în anul 1839*

Bucuria Marfușei

RAZA SOARELUI DE IARNĂ prin fereastra acoperită de promoroacă se strecură, chiar pe nasul Marfușei căzu. Deschise ochii Marfușa, strănută. Tocmai când era cel mai interesant o trezise micuța rază de soare: Marfușa avusese iară un vis despre pădurea albastră cea vrăjită și despre zglobiii aceia acoperiți cu blană din cea pădure. Îi tot făceau cu ochiul zglobiii cei acoperiți cu blană de după copacii albaștri, scoteau limbuțele lor de foc din guri de foc, scriau cu limbile acelea niște hieroglife luminoase pe scoarța copacilor, chiar cele mai vechi-străvechi, sofisticate-alambicate, niște hieroglife neștiute nici de chinezi, care *taine* mari și înfricoșate descoperă. Îți îngheață sufletul după un vis ca acesta, și cu toate astea îți face plăcere să-l visezi.

Dădu la o parte Marfușa plapuma cu piciorul, se întinse, văzu pe perete desenul viu cu Ilia Muromeț[1] pe Sivka-Burka[2] coamă-lungă călărind și-și aduse aminte — azi e ultima duminică.

---

[1] Erou legendar, personaj central al legendelor rusești (*bîline*).

[2] Numele calului eroului, în basmele populare rusești.

Ultima duminică a săptămânii Crăciunului. Era așa de bine! Că încă nu se terminase sfântul Crăciun! La școală abia mâine o să meargă. O săptămână se odihnise Marfușenka. De șapte zile deșteptătorul *cel moale* nu mai gâlgâise la ora șapte, bunica nu o mai trăsese de picioare, tata nu mai mormăise, mama nu o mai zorise, nu mai cărase în spinare rucsacul cu mașina isteață.

Se dădu jos din pat Marfușa, căscă, ciocăni în paravanul de lemn:

— Maa-m!

Niciun răspuns.

— Maaa-m!

Se întoarse după paravan mama:

— Ce-i?

— Nimic.

— Dacă nu-i nimic, atunci dormi, prâsnelule...

Dar Marfușenka nu mai avea chef de somn. Se uită pe fereastra înghețată luminată de soare și-și aminti pe loc *ce* duminică e azi, sări pe loc, din palme bătu:

— Cadoul!

Și soarele, și florile de gheață îi aduceau aminte de ce era mai *important*:

— Cadoul!

Țipă Marfușa de bucurie. Și se sperie pe loc:

— Dar cât e oare ceasul?

Din pat sări în cămășuța de noapte, cu coada despletită, ciufulită, după paravan se duse, la ceas se uită: abia nouă și jumătate! Își făcu cruce la icoane:

— Slavă ție, Doamne!

Darul va veni abia la șase seara. La șase seara, în ultima duminică a Crăciunului!

— Dar ce ai, de nu dormi? se ridică din pat mama, nemulțumită.

Se întoarse, pufni pe nas tata, care dormea alături de mama, dar nu se trezi — aseară venise târziu din piața Miusskaia, unde

făcea negoț cu portțigaretele lui din lemn, iar noaptea din nou bocănise cu dalta: făcea un leagăn pentru viitorul frățior al Marfușei. Însă bunica, de pe sobă, imediat se trezi, începu să horcăie, scuipă, mormăi:

— Maică Preacurată, iartă-ne pe noi și miluiește-ne...

O văzu pe Marfușa, începu să șuiere:

— De ce, viperă, nu-l lași pe tata să doarmă?

Începu să tușească și bunicul în colțul lui, după celălalt paravan. Marfușa dispăru la toaletă, cât mai departe de bunica. Că acum o apucă de păr. Bunica e rea. Dar bunicul e bun, vorbăreț. Iar tăticul e mereu tăcut și posomorât. Uite, asta era toată familia Marfușei.

Își făcu nevoia Marfușa, se spălă pe ochi privindu-se în oglindă. Îi plăcea Marfușei cum arată: o fețișoară albă, fără pistrui, părul blonduț, drept, neted, ochii cenușii, bat spre ai mamei, nasul mic, dar nu în vânt, ca tata, urechile mari, ca ale bunicului, iar sprâncenele negre, ale bunicii. La cei unsprezece ani ai săi, Marfușa știe multe: la școală are numai „bine", stăpânește mașina isteață, știe butoanele pe de rost, știe deja multe cuvinte chinezești, o ajută pe mama, brodează în cruciulițe și cu mărgăritar, cântă la biserică, învață ușor pe de rost rugăciunile, face *pel'meni*[3], spală podelele, rufele.

Își luă din pahar periuța de dinți în formă de dragon roș-gălbui, aceasta prinse viață, turnă pe ea elixir pentru dinți, o bagă în gură. Micul dragon țâșni pe limbă *plăcutmentolat*, se aruncă asupra dinților, mormăi. Iar Marfușa între timp își bagă pieptenele în păr. Își începu pieptenul *stratificat* munca sa obișnuită, se târî, zumzăind, prin părul blonduț al Marfușei. Ce păr frumos are Marfușa! Neted, lung, mătăsos. O plăcere pentru pieptene să alunece prin asemenea păr. Îl pieptănă aparatul, reveni în creștet și se apucă să împletească și coada. Marfușenka scuipă în mână periuța-dragon, o clăti, în pahar o puse. Dragonul

[3] Un fel de colțunași, umpluți de regulă cu carne.

curăţitor al dinţilor îi făcu cu ochiul lui de foc şi adormi la loc până în dimineaţa următoare.

Iar la bucătărie bunica neobosită deja strigă, se agită:

— Marfa, pune samovarul!

— Acuşica, bunică! strigă Marfuşa la rându-i, zori pieptenul chinezesc:

— *Kuai-i-diar*![4]

Pieptenul porni să zumzăie şi mai tare, începură să licărească şi mai repede în părul bălai dinţii lui *moi*. Alese Marfuşa o panglică portocalie şi nişte elastice în formă de vişine, mai stătu puţin până ce pieptenul îşi făcu treaba şi trecu prin paravan la bucătărie.

Putea Marfuşa să umple samovarul de o vadră şi jumătate: turnă apă, dădu foc scoarţei de mesteacăn, o aruncă în gura neagră a acestuia, iar deasupra puse conuri de pin, după care mersese cu clasa în Serebrianîi Bor[5]. Într-o săptămână Marfuşa adunase trei saci de conuri. De mare ajutor este asta pentru părinţi. Şi pentru măicuţa Moscova![6]

Începu să pârâie scoarţa de mesteacăn, Marfuşa puse deasupra conurilor o mână de aşchii de mesteacăn, puse ştuţul, iar celălalt capăt îl băgă în gaura din perete. Acolo, dincolo de perete, era hornul sobei, comun, pentru tot blocul lor de cincisprezece etaje. Samovarul începu să duduie vesel, conurile începură să trosnească.

Iar bunica, hop şi ea: abia termină de citit rugăciunea de dimineaţă, că se şi apucă de făcut soba. Acum în toată Moscova se aprind sobele dimineaţa, se face mâncarea pe soba rusească, aşa cum a poruncit Ţarul. De mare folos este asta pentru Rusia

---

[4] Mai repede (în chineză — *n.a.*; toate notele cu traduceri din chineză aparţin autorului).

[5] Una din zonele verzi ale Moscovei, celebră pădure de conifere.

[6] Unul din apelativele oraşului, întâlnit frecvent în limbajul colocvial medieval.

și mare economie de gaze scumpe. Îi place Marfușei să privească lemnele, cum se aprind în sobă. Dar azi nu are vreme de asta. Azi e o zi deosebită.

În colțișorul său se duse Marfușa, se îmbrăcă, se rugă repejor, se închină portretului viu al Țarului, de pe perete:

— Sănătos să fiți, Țarule Vasili Nikolaevici!

Îi zâmbește Țarul, o privește binevoitor cu ochii lui albaștri:

— Bună ziua, Marfa Borisovna.

Cu atingerea mâinii sale drepte Marfușa își aduse la viață mașina isteață:

— Bună, Isteațo!

Ca răspuns se aprinse globul albastru, clipi:

— Bună, Marfușa!

Ciocăni Marfușa pe butoane, intră pe interda[7], rupse din Pomul Învățăturii foile noutăților pentru elevi:

Rugăciunile de Crăciun ale elevilor din școlile parohiale bisericești.

Concursul național de sculptură în gheață a calului Țarului, Budimir.

Schi-fond cu roboți chinezi.

Coborâri cu săniuța de pe Vorobiovî gorî[8]. Inițiativa elevilor de la Școala nr. 62.

Intră Marfușa pe ultima foaie: *Elevii de la școala parohială bisericească nr. 62 au hotărât ca, de Sărbătoarea Sfântă a Nașterii Domnului, să continue ajutorul patriotic dat fabricii de*

[7] Joc de cuvinte de la *internet*; în rusă, — *net* este „nu".

[8] „Dealul vrăbiilor", zonă înaltă în partea centrală a Moscovei.

cărămizi Bolşevskoe conform programului de stat „Marele Zid Rusesc".

Nu apucă să mai arunce o privire în noutăţile personale, că îi suflă în ceafă bunicul, cu duhoarea lui de mahorcă:

— Bună dimineaţa, zvârlugo! Ce noutăţi sunt prin lume?

— Elevii fac cărămizi şi de Crăciun! răspunse Marfuşa.

— Ia te uită! dădu din cap bunicul, se uită la globul strălucitor. Bravo! Deci o să termine zidul ăsta până la Paşte!

Şi o împunse cu degetul pe Marfuşa. Râse Marfuşa, zâmbi şi bunicul în mustaţa lui căruntă. Are un bunic bun Marfuşa. E bun şi vorbăreţ. Multe, vai, multe a văzut el, multe i-a povestit nepoatei despre Rusia: şi despre Tulbureala Roşie, şi despre Tulbureala Albă, şi despre Tulbureala Cenuşie. Şi despre cum tatăl Ţarului, Nikolai Platonovici, poruncise să se văruiască Kremlinul, iar mausoleul agitatorului roşu îl demolase repejor, şi despre cum îşi arseseră ruşii în Piaţa Roşie paşapoartele, şi despre Renaşterea Rusiei, şi despre opricinicii[9] eroici care îi distrugeau pe duşmanii din interior, şi despre copiii minunaţi ai Ţarului şi ai Ţarinei, despre păpuşile lor fantastice, şi despre calul alb Budimir.

O gâdilă bunicul pe Marfuşa cu barba lui:

— Ia zi, prâsnelule, întreab-o pe Isteaţa ta câte cărămizi mai trebuie la Kremlin?

O întrebă Marfuşa. Răspunse Isteaţa cu voce supusă:

— Pentru finalizarea Marelui Zid Rusesc au mai rămas de pus 62 876 543 cărămizi.

Bunicul îi făcu moralizator cu ochiul:

— Uite, nepoţică, dacă fiecare elev ar face câte o cărămidă din lutul patriei, atunci Ţarul ar termina într-o clipită zidul şi în Rusia ar veni viaţa cea fericită.

---

[9] Membri ai poliţiei secrete iniţiate de ţarul Ivan cel Groaznic (vezi *postfaţa*).

Ştie asta Marfuşa. Ştie că nu se va încheia deloc construcţia Marelui Zid, că este împiedicată de duşmanii din afară şi dinăuntru. Că mai trebuie făcute încă multe cărămizi înainte să vină fericirea generală. Se va înălţa, se va înălţa Marele Zid, va izola Rusia de duşmanii din afară. Iar pe cei dinăuntru opricinicii statului îi vor face bucăţi. Că doar dincolo de Marele Zid sunt numai *cyberpunks* blestemaţi care ne sug ilegal gazele, catolici făţarnici, protestanţi nerușinaţi, budişti nebuni, musulmani răi şi pur şi simplu atei depravaţi, satanişti care, în acordurile unei muzici *blestemate,* se zbuciumă prin pieţe, narcomani dezgheţaţi, sodomişti nesătui care-şi sfredelesc pe întuneric fundurile, vârcolaci sinistri care-şi schimbă înfăţişarea dată de Dumnezeu, plutocraţi lacomi, virtuali malefici, şi tehnotroni nemiloşi, şi sadici, şi fascişti, şi megaonanişti. Despre aceşti megaonanişti i-au povestit Marfuşei prietenele că sunt nişte europeni nerușinaţi care se închid prin subsoluri, beau tablete de foc şi-şi frământă puţulicile cu tot felul de maşini de frământat. Marfuşa chiar îi visase de două ori pe aceşti megaonanişti — o prinseseră în nişte beciuri întunecoase, îi băgară în păsărică nişte cârlige electrice de fier. Îngrozitor...

— Marfa, du-te după pâine!

Ei, uite, va trebui să iasă. Nu are chef aşa de dimineaţă, desigur, dar n-are ce face. Îşi puse Marfuşa pulovărul, îşi îmbrăcă hăinuţa veche de blană care-i rămăsese cam mică, încălţă cizmele cenuşii de pâslă, luă de pe sobă şalul cenuşiu de puf, îl puse pe cap.

Iar bunica îi dădu o rublă de argint:

— Ia o pâine albă rotundă şi un sfert de pâine neagră. Să nu uiţi de rest.

— Şi cumpără-mi şi mie ţigări, nepoţică, îşi răsuci mustăţile bunicul.

— Şi aşa ai afumat toată casa... mormăi bunica, legându-i şalul Marfuşei.

Iar bunicul cel vesel o împunse cu degetul pe bunică:

— Oki-dok, suntem în Bangkok!

Tresări bunica, scuipă:

— Să te ia... drac bătrân.

O îmbrăţişă bunicul din spate, cuprinzându-i umerii uscăţivi:

— Nu mai şuiera, Vipera Timofeevna! O să te *îngrop* cu pensia!

— Să mă îngropi tu, Aspirator Ivanovici, s-o crezi tu! îl respinse bunica, dar bunicul o sărută abil chiar pe gură.

— Of, tu, lup năpârlit! râse bunica, îl îmbrăţişă şi-l sărută şi ea.

Marfuşa plecă.

Liftul nu merge de sărbători — nu dă voie conducerea oraşului. Coboară Marfuşa pe jos de la etajul opt, lovind cu mănuşa roşie pereţii plini de desene. Cam mizerie pe scară, peste tot gunoi, rahat ca nişte covrigi uscaţi, dar e de înţeles: blocul e al *zemstvei*[10], iar faţă de zemstvă deja de şase ani Ţarul poartă supărare. Slavă Domnului, Malaia Bronnaia[11] s-a răscumpărat faţă de opricinici, că atunci ar fi păţit-o ca Ostojenka şi Nikitskaia. Mai ţine minte Marfuşa cum au făcut scrum Nikitskaia. Atunci toată Moscova a fost înecată în fum...

Ieşi Marfuşa din scară. Afară e zăpadă care sclipeşte în soare. Şi copiii deja se joacă: Seriojka Burakov, Sveta Rogozina, Vit'ka-Elefănţelul, Tomilo, un băiat din blocul treisprezece, şi nişte zdrenţăroşi *lânoşi* de pe Sadovoe. Se joacă, uite, pe toată perioada Crăciunului, unul şi acelaşi lucru: de-a opricinicii şi boierii de viţă veche. „Boierii" au construit din zăpadă un conac, s-au instalat în el. „Opricinicii" i-au asediat: „Cuvântul şi Fapta!" „Boierii" se răscumpără cu nişte ţurţuri. Cum se ter-

---

[10] Formă locală de guvernământ instituită în timpul reformelor liberale de către împăratul Alexandru al II-lea. În text este vorba mai degrabă de o referire la *zemşcina*, parte a teritoriului Rusiei rămasă în afara influenţei politice a lui Ivan cel Groaznic (vezi *postfaţa*).

[11] Stradă centrală în Moscova.

mină țurțurii, „opricinicii" iau cu asalt conacul „boierilor". Uite și acum, aruncă în conac cu bulgări „opricinicii", au început să fluiere, fac larmă:

— Haide! Haide!

Marfușenka trece pe lângă lupta lor. O nimerește în spate un bulgăre:

— Marfa, hai să te bați cu noi!

Se opri Marfușa. Alergară la ea, roșii la față, Svetka și Tomila:

— Un' te duci?

— Trebuie să cumpăr pâine pentru micul dejun.

Își trase nasul Tomilo cel cu ochii îngustați:

— Am auzit că la Vspol'noe copiii înjură de-adevăratelea. Cu „f" și „p".

— Mișto! dădu din cap Marfușa. Dar cine a zis?

— Sașka-porumbarul. El l-a sunat pe Serioga, iar Serioga pe tatăl lui. Ăla — imediat la poliție.

— Bravo!

— Hai să te joci cu noi o tură! O să fii prințesa Bobrinskaia.

— Nu pot. Mă așteaptă părinții.

Porni mai departe Marfușa.

Ieșind din curte, o luă spre prăvălia lui Hoprov. E frumos împodobită prăvălia — la intrare sunt doi brazi decorați, ferestrele strălucesc de fulgi de zăpadă adevărați, într-un colț al vitrinei sunt Moș Gerilă și Zăpădița[12] într-o sanie de gheață. Intră Marfușa în prăvălie, sună clopoțelul de aramă. Iar în prăvălie e deja coadă, însă mică: vreo treizeci de inși. Se așeză Marfușa după un moș într-o pufoaică chinezească, începu să se holbeze la vitrină. Iar acolo, sub sticlă, este tot ce se poate vinde: carne cu os și fără, rațe și găini, parizer și salam afumat, lapte integral și acru, unt de vacă și de post, bomboane Mișka

[12] În original, Ded Moroz și Sneguroc'ka, personaje ale basmelor rusești, devenite, în perioada comunistă, simbol al sărbătorilor de iarnă.

kosolapîi și Mișka na severe[13]. Și mai sunt vodcă de secară și de grâu, țigări de foi Rodina și țigări Rossia, magiun de prune și de mere, turtă dulce cu mentă sau simplă, pesmet cu stafide sau fără, zahăr tos și cubic, crupe de grâu și de hrișcă, pâine albă și neagră. Da, pentru pâine și țigările bunicului va trebui să stea la toată coada asta. Deodată aude Marfușa la coadă o voce cunoscută:

— O jumătate de funt[14] de pâine calup, o pâine neagră rotundă, un sfert de pâine de secară și magiun de mere de un grivennik[15].

Zinka Șmerlina de la scara trei. Marfușa se duse imediat la ea:

— Zin, ia-mi pâine și țigări.

Zina cea cu păr și ochi negri ia cam fără chef banii din mâna Marfușei. Și imediat coada prinde glas:

— Păi, ce-i, grăbito, nu poți să stai la coadă?

— Nu se poate să nu stai la coadă! Să n-o lăsați!

— Și noi tot numai pâine vrem să luăm!

— Uite la ea, băgăcioasa!

Dar azi la tejghea e însuși Hoprov, iar lui îi plac copiii:

— Frumos vă șade, să vă dezlănțuiți așa! Nu-l necăjiți pe copil! Unde vă grăbiți așa? Oricum o să vă duceți mâine la muncă.

Trup masiv are stăpânul prăvăliei, e înalt, are o barbă mare roșcată, e îmbrăcat într-o rubașcă roșie și cu un cojocel de oaie. Îi dă Hoprov Marfușei cu mâinile lui mari țigări și pâine, îi dă restul, îi face cu ochiul lui mic, înecat în grăsime:

— Fugi, fluturașule!

Marfușa și Zina ies din prăvălie. Zina provine dintr-o familie săracă, fără noroc: tatăl ei, deși e meșter instalator, e mare

---

[13] „Mișka crăcănatul", „Mișka în nord", mărci celebre de bomboane de ciocolată rusești.

[14] Veche unitate rusească de greutate — 409 g.

[15] Monedă veche de 10 copeici.

beţivan. Iar mămica nici nu vrea s-audă de muncă. De aceea Zina e îmbrăcată prost: cizme vechi de postav, pufoaica peticită, căciula, deşi de vulpe polară, este veche şi uzată — se vede clar că a fost a surorii mai mari, Tamara.

— Mergi în Piaţa Roşie cu Tamara? o întrebă Marfuşa, apucând mai bine punga cu pâine.

— Nea, clătină din cap Zina. Tamarka proasta acumaşa e la Kolomna, vine de acoloşa noaptea. Mă duc cu Vas'ka.

Vasia e fratele mai mic al Zinei. E bine de ei, o să primească două cadouri. Iar Marfuşka va trebui să mai aştepte până când mama îl va naşte pe frăţiorul ei.

Abia merseseră cale de două blocuri pe Malaia Bronnaia când — ce să vezi? — apăru de pe alee însuşi Amonia Kievogorodski. Se plimba cu câinele său electric, credincios, iar în urma lor era o gloată de gură-cască. Marfuşa l-a văzut numai o dată pe sfântul Amonia, când era ridicat cu funiile deasupra Pieţii Trubnaia, ca să vadă care-i necazul. Atunci văzuse că Ţarina va avea un al doilea avort din cauza deochiului provocat de văduva unui strelit[16]. Cu văduva aia norodul s-a răfuit crunt — au târât-o pe panta Vasilievski spre râul Moscova şi au împins-o sub gheaţă cu cângile.

Fetele s-au oprit, se uită la sfânt. Merge adus de spate, uscăţiv, jerpelit, semănând cu o broască. Îl trage după el, legat de sfoară, pe câinele său electric, pe nume Kadet. Pe piept Amonia are o cruce grea de fier, pe umeri lanţuri, din urechi i se iţesc dopuri de stejar, pentru a se ţine deoparte de larma oamenilor. Bunica i-a spus Marfuşei că dopurile acestea le scoate Amonia o dată pe an, de Schimbarea la Faţă a Domnului, pentru a auzi „foşnetul luminii de pe Tabor". Din cauza acestor dopuri de stejar Amonia nu vorbeşte normal, ci ţipă mereu. Ca şi acum:

---

[16] „Trăgători", soldaţi ai detaşamentelor de gardă în Rusia secolelor al XVI-lea şi al XVIII-lea, înfiinţate de Ivan cel Groaznic, dispunând de arme de foc, în principal archebuze.

— Drum nu se vede! E întunerec!

Deşi dimineaţa e însorită, Amonia nu vede drumul. Se opreşte el, se opreşte şi gloata.

— Fă lumină! Fă lumină! strigă sfântul.

Câinele Kadet îşi aprinse ochii albaştri, aruncă lumină la picioarele lui Amonia. Se sprijini Amonia în toiag, îşi aplecă spre pământ capul mare, adulmecă zăpada, strigă:

— Mă trage sângele cuiva!

Fremătă mulţimea în jurul lui Amonia:

— Al cui sânge va fi vărsat, Amonecika?

— Cine trebuie să se ferească?

— Unde să se ascundă?

— Unde să aprindă lumânări?

— Cui să-i ducă daruri?

Adulmecă Amonia zăpada. Toţi îşi ţinură suflarea.

— Necaz nu prea mare! strigă el.

Se adună mulţimea, se nelinişti:

— Arată necazul! Arată necazul!

Amonia se îndreptă, de sub sprâncenele stufoase aruncă priviri mânioase în jur:

— Necaz nu prea mare! Necaz nu prea mare!

— Arată necazul! Arată necazul! se adună mulţimea în jurul lui.

Negustori şi mic-burghezi, jerpeliţi şi săraci, beţivi şi drogaţi, chinezi detailişti şi tătari vânzători de *sbiten*'[17], adolescenţi şi copii, toţi îl roagă:

— Arată necazul! Arată necazul!

Amonia se îndreaptă, înalţă mâna:

— Ridicaţi-mă!

Mulţimea începu să se agite, ciocăni iute în uşile şi ferestrele caselor din preajmă. Apărură oameni la ferestre, iar cei patru

---

[17] Băutură pe bază de miere şi condimente, menţionată încă din secolul al XII-lea, ce se bea în mod tradiţional iarna, caldă.

susținători tăcuți ai sfântului scoaseră din sacii de pe umăr niște gheme cu sfoară groasă. Într-o clipă sforile fură agățate de balcoane, atârnând ca niște șerpi la ferestre. Imediat apăru un milițian, închise Malaia Bronnaia: Amonia se înalță! Legea e simplă: în orice loc al capitalei în care Amonia arată necazul, totul trebuie să înghețe.

Îl legară pe Amonia cu frânghii de mijloc, se ridică în două labe câinele lui credincios, mulțimea îi făcu loc. Funiile sunt întinse, îl ridică pe Amonia, se desprinde acesta de pământ.

Mulțimea îngheață. Toți se uită. Amonia cel sfânt este ridicat deasupra Moscovei. Mai sus și mai sus. Etajul al doilea, al treilea, al patrulea. Al cincilea.

— Văd un necaz nu prea mare! se auzi de peste mulțime.

Nu mai trage nimeni de funii. Amonia Kievogorodski atârnă între cer și pământ. Mulțimea de jos nu face nicio mișcare. Marfușa deschide gura. Se uită și ea la Amonia, suspendat în văzul tuturor.

— Sânge de strelit va fi vărsat în Zamoskvorecie[18]! prevesti din văzduh Amonia. Luni opricinicii vor strivi doi colonei. Dar cei mai mici nu vor fi amenințați.

Mulțimea răsuflă ușurată: într-adevăr, necaz nu prea mare, adevărat grăit-a Amonia. Nu era niciun strelit în mulțime. Numai o femeie în haină de blană de karakul, după ce-și făcu cruce, o zbughi din gloată.

— Dați-mă jos! urlă Amonia, tremurând între funii.

Este coborât pe pământ, este dezlegat. Și începe:

— Leacul!

Imediat din mulțime mâini se întind spre el, cu daruri. Unii îi dau bani, alții mâncare. Ciracii lui și câinele electric ajută la strângerea darurilor.

— Mi-e rău! Mi-e răăău! strigă jalnic Amonia.

---

[18] Cartier istoric al Moscovei de pe malul drept, sudic, al fluviului cu același nume, populat încă din secolul al XIV-lea.

Mulțimea se închină și face plecăciuni în fața lui. Se închină și Marfușa, face plecăciuni în fața sfântului. Ochii albaștri ai lui Kadet se opriră pe punga ei cu pâine și țigări. Veni un cirac lat în umeri cu un sac, îl deschise în tăcere în fața Marfușei și a Zinei. Supuse, fetele puseră în sac tot ce aveau.

— Mi-e răăăăău! Mi-e răăăăău! urlă Amonia așa de tare, că mulți oameni din jur începură să scâncească.

Pleacă sfântul în jos pe Malaia Bronnaia. Gloata vine după el. Iar Zina și Marfușa îi conduc din priviri înghețate.

Fluieră milițianul, dând drumul mașinilor adunate pe stradă. Fetițele își revin: trebuie să meargă din nou la prăvălie. Marfușa mai are optzeci de copeici în cap rest de la rublă, însă Zina — numai trei copeici.

— Trebuie să le spunem părinților, zise Zina îngândurată. Îmi dai voie să sun?

Zina are mereu vorbitoarea expirată.

— Sună. Marfușa scoase de la ureche vorbitoarea ei, i-o dădu Zinkăi.

Zinka își fixă vorbitoarea maro-roșcată de lobul urechii:

— Alkonost, doi, doi, nouă, patruzeci și șase, jumate de sută, opt.

Serviciul de vorbit la distanță pe care îl folosește familia Zinkăi este cel mai ieftin — Alkonost. Serviciul familiei Marfușei, Sirin, este scump. Dar nu pentru că Zavarzinii sunt mai bogați ca Șmerlinii. Pur și simplu în urmă cu o jumătate de an tatăl Marfușei sculptase pentru vel-stolnicul de la Palatul Comunicațiilor un chivot pentru conac cu Mântuitorul și apostolii. Și îi plăcuse așa de tare chivotul vel-stolnicului, încât conectase gratuit familia Zavarzinilor la Sirin, pentru nouă luni întregi.

— Mămico, i-am dat mâncarea lui Amonia sfântul, spuse Zina.

— Proasto! i se răspunse. Taică-tu nu te lasă să intri în casă fără vodcă.

— Nu mai am decât trei copeici.

— Cumpără de alea.

Zina returnează vorbitoarea oftând:

— N-am ce să fac, mă duc în Puşkinskaia[19] să urlu din toţi bojocii, să cânt „Despărţire". Poate o să primesc ceva pentru un căuş.

— Mergi cu Dumnezeu, dădu din cap Marfuşa, pornind-o înapoi spre prăvălie.

Zinka nu cerşeşte pentru prima oară. Dar Marfuşa nu are dreptul să-i împrumute bani.

În prăvălie, între timp, coada se făcuse şi mai mare — în ultima zi de sărbătoare toată lumea are mâncarea pe terminate. Şi niciun cunoscut nu era la coada aia, parcă intenţionat. Nu avu ce să facă, Marfuşa stătu la coadă şi-i ceru din nou lui Hoprov cel cu trup lat:

— O pâine rotundă albă, un sfert de pâine neagră şi un pachet de ţigări.

Prăvăliaşul miji ochişorii înecaţi în grăsime:

— Pfui! Păi tocmai ai cumpărat, fluturaşule. Nu le-a ajuns alor tăi? Au mâncat toată pâinea şi au fumat toate ţigările?

— Eu, Paramon Kuzmici, i-am dat tot lui Amonia sfântul.

Îşi scărpină barba roşcată Hoprov:

— Ia te uită! Bravo! Treaba asta e plăcută lui Dumnezeu.

Şi, alene, bagă mâna în cutia cu dropsuri, îi dă Marfuşei:

— Ţine.

— Vă mulţumesc.

Ia Marfuşa dropsurile, pâinea şi ţigările şi porneşte aţă spre casă. Bagă o bomboană în gură, merge, suge din ea, se grăbeşte, o coteşte de pe Malaia Bronnaia, iar din blocul de la colţ, de la parter, se aude printr-o ferestruică deschisă:

— Au, nu mai fac! Au! Au, nu mai fac!

Şi biciul şuieră şi pocneşte. Marfuşa încetineşte pasul, se opreşte.

---

[19] Piaţă moscovită.

— Au, nu mai fac! Of, nu mai fac!

Îl snopesc pe băiețel. Șuieră biciul, plesnește pe fundulețul gol. Pesemne, tata îl trosnește. Tăticul niciodată nu o trosnește pe Marfușa, numai mămica. Însă foarte rar, slavă Domnului. Ultima dată, înainte de Crăciun, când, dintr-o boroboață făcută de Marfușa, două linii de *kokoșa*[20] prețioasă fuseseră spulberate. Stăteau în seara aceea mama și tata în bucătărie după o zi de muncă, tăiaseră trei linii albe, iar Marfușa tocmai ieșise să ducă gunoiul și dăduse ușa larg de perete. Iar în bucătărie oberlihtul, ca un făcut, era deschis. Venise curent de pe scară din cauza unei ferestre sparte, așa că toată *kokoșa* se dusese dracului prin toate colțurile. Tata și bunicul — dă-i țipete. Bunica a sărit ca arsă. Iară mama, fără vreun cuvânt, o pusese pe Marfușa pe patul dublu și pe fundulețul gol începuse să-i dea cu coarda. Marfușa plânsese, iar bunicul și tata se tot târâseră prin bucătărie, cu degetele pline de salivă adunând praful alb...

Intră Marfușa în scară, iar acolo trei săraci beau lângă calorifer. Întinseseră ziarul „Renașterea", puseseră pe el ce adunaseră în cursul dimineții și înfulecau, beau dintr-o sticlă de rachiu. Dar săracii nu sunt de pe-aici, din partea locului, și după aspect se vede că nu sunt moscoviți: unul e bătrân, alb ca neaua, un altul e negruț, solid, dar fără picioare, iar al treilea e un adolescent. Și rachiul se vede că e cumpărat de la chinezii din Pușkinskaia: rachiul, drăguțul, e într-o sticlă *moale*.

— Să trăiești sănătoasă, fetiță, îi zâmbește bătrânul.

— Și vouă la fel, bolborosește Marfușa trecând pe lângă ei.

Pe scări începu să urce, dar se răzgândi: ar trebui să-i spună portarului despre asta. Sunt tot felul de săraci. În blocul cincisprezece, de sărbători, i-au primit pe colindători și ăia au intrat în trei apartamente cu pistoalele cu gaze și-au „colindat" trei

[20] Cocaină.

saci cu țoale. Săracii ăștia în cel mai bun caz o să umple scara de murdărie, iar în cel mai rău — o să fure ceva.

Sună Marfușa la apartamentul portarului de la etajul doi. Deschide ușa portăreasa cu bigudiuri și cu țigara în gură:

— Care-i treaba?

— Jos sunt niște săraci, beau rachiu.

Spuse și o luă la goană pe scări în sus. Ajunse la etajul ei, se uită pe fereastra spartă: ce se va întâmpla? Trecu puțin timp, jos se auzi gălăgie, se trânti ușa:

— Of, măiculița mea!

Năvăli afară din scară bătrânul, ținându-se de fund, în urma lui veni în goană tânărul, apoi invalidul se târî pe fiarele lui. Iar după ei portarul Andreici cu bastonul electric. Ochi, trase un fulger albastru spre spatele invalidului. Începu să schelălăie invalidul, să înjure:

— Futu-ți mama ta!

Îl amenință portarul:

— Stai să vezi acum unul roșu! Și apoi, nerușinatule, te duc la secție!

Invalidul e luat pe sus de bătrân și de băiat, e tras la o parte. Băieții din curte chiuie în urma lor, îi alungă cu bulgări. Scuipă în zăpadă Andreici cel cu nasul roșu, își strânge bastonul, dispare în scară.

A fost înfăptuită o treabă utilă, de stat. Sună Marfușa mulțumită la ușa apartamentului ei. Deschide bunica, tremură de răutate:

— Unde ai dispărut, viperă?

Bunicul, venind de la toaletă, râde din spatele bunicii:

— După cum se vede, s-a luat cu vorba cu prietena ei!

Și tata e morocănos la bucătărie:

— Marfa e bună de trimis după moarte.

— L-am văzut pe Amonia sfântul, se scuză Marfușa. S-a ridicat acolo, pe stradă, și apoi și-a cerut partea. I-am dat pâinea și țigările. A trebuit să mă duc din nou să cumpăr.

Bunica se calmează, mârâie.

— Iote, ce i-a trebuit...

— Și ce a văzut? se interesează bunicul.

— O să-i strivească pe streliți.

— Lasă-i în plata Domnului, dă din mână bunica, luând pâinea de la Marfușa.

— N-o să pățească nimic, bubuie tata.

— N-o să pățească, chiar așa! începe bunicul să fumeze.

— Uite ce fălci au făcut, fără niciun război, cască mama, cu capul gol, aruncând o privire din baie. Voronin, botosul, umblă pe trei *merini*[21]. Hai, stați la masă, ce naiba....

Toată familia se rugă Cuviosului Nikola, mâncă niște cașă de grâu cu lapte, bău ceai chinezesc cu pâine albă și magiun de mere. Tata se moșmondi puțin cu portțigaretele sale și o porni spre piața lui Miusskaia, să le vândă. Mama și bunica plecară la biserică. Bunicul plecă pe Arbat cu sania, după lemne. Iar Marfușa rămase acasă — să spele vasele. Spălă ea, tot spălă farfuriile și cratițele, apoi își spălă gulerele de la uniformă și le călcă. Și după aceea se apucă să joace Gotze[22] cu Isteața. Jucă până la amiază, dar *baotzian*[23] nu fu deloc de găsit. Probabil că trebuia s-o fi căutat nu în castel, ci în subteran, acolo unde se află soldații de lut, după care vor învia și vor sări, vor ieși de sub pământ și se vor târî spre hotarul nostru. Cât te lupți cu ei, *baotzian* va avea culoarea albastră, iar când îi învingi, va dispărea. Ei, atunci să te văd cum o s-o mai găsești! Însă Kol'ka Bașkirțev povestea că, dacă vei descoperi *baotzian*, imediat toți dușmanii tăi vor cădea morți, iar tânărul Țar se va căsători cu

---

[21] Aluzie și la substantivul *merin*, „cal", dar și formă colocvială pentru Mercedes, „merțan".

[22] *Guoze* — „Hotarul de stat" (în chineză), joc pentru computer 4D, devenit popular în Rusia Nouă după cunoscutele evenimente din august 2027 (*n.a.*).

[23] Sabie (în chineză — *n.a.*).

prinţesa Sun Iun, şi pentru fete va fi o *ramificaţie*: nunta. Acolo, zice, este foarte frumos. Mireasa schimbă la ospăţ şase rânduri de haine, şi apoi mai este o *ramificaţie*, interzisă: ce fac noaptea mirii în dormitor. Este *strict* interzis se te uiţi la asta! Şi Marfuşa nu se va uita niciodată la asta. Însă băieţii care au găsit *baotzian* se uită...

Mai trecură vreo două ore, începu să cânte cucul din perete. Reveniră de la biserică mama şi bunica, apăru târâş-grăpiş şi bunicul cu sania de lemne, veni bucuros şi tata de la piaţă: vânduse trei porţţigarete. Noroc! Din saftea cumpără de la farmacie un *zolotnik*[24] de *kokoşa*. Traseră pe nas el şi mama, băură puţină bragă, iar bunicul şi bunica se aleseră cu mai puţin. Tata e mereu întunecat, şi numai *kokoşa* mai poate să-l înveselească puţin. Parcă devine altul — mai vorbăreţ, mai agitat, mai pătimaş. Iar când tata e pătimaş, începe să cânte: „Toamna", „Nu puteam deloc să dorm"[25], „Şoimul luminos pe zăpadă", „Aleanul", „Hazbulat cel viteaz".[26] Se apucară să cânte în bucătărie cu mama şi bunicul. Tot cântară până le dădură lacrimile, ca de obicei. Marfuşa între timp puse de făcu o caşă caldă, intră pe Arborele şcolii, se uită să vadă ce-o aşteaptă mâine la şcoală:

1. Legea divină.
2. Istoria Rusiei.
3. Matematică.
4. Limba chineză.
5. Lucru manual.
6. Cor.

---

[24] Veche unitate de măsură rusească, echivalentă cu 4,26 g.

[25] În original, „Mne malîm-malo spalos", cântec popular celebru despre Stenka Razin, conducătorul unor răscoale ţărăneşti în 1670–1671.

[26] Cântece populare ruseşti.

Șase ore — cam multișor.

Cu Legea divină Marfușa stă bine, istoria statului rus o respectă, la chineză învață silitoare, la lucru este mereu dibace, la cor cântă bine, însă matematica... Asta nu e o știință simplă pentru Marfușa. Nici profesorul Iuri Vitalievici nu e simplu. O, nu e simplu deloc! Înalt, slab, subțire, îngrozitor de sever, parcă e *baotzian*. Încă din clasa întâi, când au început să învețe aritmetică, Iuri Vitalievici mergea prin clasă repetând cu o voce ascuțită: „Aritmetica, măi copii, e o mare știință." Și ce să mai zicem acum de matematică... E tare grea pentru Marfușa: deja de optsprezece ori a pus-o la colț Iuri Vitalievici, de șapte ori în genunchi, de patru ori pe mazăre uscată.

Răsfoi Marfușa manualul de matematică plină de ură, îl închise, pe raft îl puse. Sunt profesori înfricoșători. Dar sunt și altfel, buni la suflet. Uite, de exemplu, profesorul de sport Pavel Nikitici: când se uită la tine, parcă-ți dă un cervonеț[27] de aur. Când e vorba de fete, preferă alergările. La 500 de sajeni[28] rezistență și la 50 — viteză. Fetele aleargă, iar el le încurajează:

— Arde-o, arde-o, arde-o!

Marfușei îi iese cel mai bine să alerge la viteză, e iute de picior, zboară repede. De două ori a fost la întrecerile raionale. A luat locurile patru și șase.

Mai umblă Marfușa pe interda și se apucă din nou să joace Gotze. Și uite așa se făcu seară: ora patru, cinci, cinci și jumătate. Și acum inima Marfușei începu să bată tare: e timpul! O pregăti mama, o împodobi, îi legă pe cap un șal nou de puf, făcu asupra ei semnul crucii înainte de a pleca la drum:

— Du-te, fiica mea.

Ieși în curte Marfușa, inima îi tresăltă. Și în curte veneau deja copii de la toate cele șase scări, toți gătiți. Uite-o și pe Zina Bol'șova, și pe Stasik Ivanov, și pe Sașa Guliaeva, și pe Mașka

---

[27] Ban din aur, de 5 sau 10 ruble.

[28] Unitate de măsură specifică, egală cu 2,134 m.

Morkovici, și pe Koliaha Kozlov. Cu ei plecă Marfușa pe Bolșaia Bronnaia. Și vin pe stradă și alți copii — zeci, sute de copii! O coti Marfușa pe Tverskaia la piața Pușkinskaia — toată Tverskaia era plină de copii. Merg copiii pe Tverskaia spre Kremlin într-o mulțime uriașă. Nu e niciun adult printre ei — nu au voie. Ei deja și-au primit cadourile. De-o parte și de alta a mulțimii se află păzitori călări de la ordinea publică. Marfușa intră în mulțime. Îi bate inima, moare de emoție. Se deplasează din ce în ce mai încet torentul copiilor, tot mai mulți curg de pe străzi și stradele. Uite și piața Manejului. Marfușa o traversează împreună cu ceilalți copii. Încă un pas, încă unul, încă unul și pe pavajul Pietei Roșii pășește cizmulița Marfușei. Mulțimea merge încet, se târăște ca un miriapod uriaș. Piața Roșie sub picioarele Marfușei. Mereu ți se taie răsuflarea de la piața asta. Aici sunt decorați eroii Rusiei, și tot aici sunt omorâți dușmanii ei. O clipă, și începe să bată orologiul din turnul Spasskaia: ora șase! Se opri torentul copiilor, îngheță. Se potoli larma. Se stinseră luminile din jur. Și sus, pe norii de iarnă, uriașa față a Țarului se lumină.

— BUNĂ ZIUA, COPII AI RUSIEI! răsună deasupra pieței.

Copiii începură să strige în semn de răspuns, făcură cu mâinile. Începu să sară și Marfușa, admirându-l pe Țar. Ce frumos și bun e! Ce înțelept și blând! Ce puternic și de neînvins!

— VĂ FELICIT CU OCAZIA NAȘTERII DOMNULUI, COPII AI RUSIEI!

Și deodată, ca în poveste, printre nori, mii de baloane roșii coboară spre pământ, prin fața Țarului. Și de fiecare balon este legată o cutiuță strălucitoare. Copiii prind cutiuțele, sar, trag baloanele spre ei. Apucă și Marfușa un balon coborât din cer, trage spre ea cutiuța. Și copiii de alături prind cutiuțele lor.

— SĂ FIȚI FERICIȚI, COPII AI RUSIEI! bubuie din nori.

Zâmbește Țarul. Și dispare.

Lacrimi de entuziasm țâșnesc din ochii Marfușei. Smiorcăind, strângând la piept cutiuța, lipită de haina ei din lână țigaie,

se deplasează împreună cu mulțimea spre panta Vasilievski, pe lângă catedrala Vasile Blajinul. Și imediat ce se face mai liber în mulțime deschide nerăbdătoare cutiuța strălucitoare. Iar în cutiuța aceea este un Kremlin din zahăr! O imagine exactă a Kremlinului din piatră albă! Cu turnuri, catedrale, clopotnița lui Ivan cel Mare! Apropie Marfușa de buze Kremlinul de zahăr, îl sărută, îl linge din mers...

Seara târziu stă Marfușa întinsă în pătuțul său, strângând în pumnulețul lipicios turnul Spasskaia din zahăr. I-e bine și Marfușei sub plapuma matlasată, dar și turnului de zahăr din pumnișorul fetiței. Numai vârful turnului cu vulturul bicefal se iește din pumnuleț. Strălucește luna prin fereastra acoperită de promoroacă, aruncă lumină asupra vulturului bicefal din zahăr. Se uită Marfușa la vulturul al cărui zahăr strălucește și i se închid de oboseală pleoapele. Mare zi a mai fost. Bună. Plină de bucurii.

În familia Zavarzinilor seara a fost o atmosferă sărbătorească: puseseră Kremlinul de zahăr pe masă, aprinseseră lumânările, îl admiraseră, tot vorbiseră. Iar apoi tăticul scosese un ciocănel și spărsese în bucăți Kremlinul, fiecare turn separat. Iar Marfușenka împărțise familiei sale turnurile Kremlinului: Borovițkaia — tatălui, Nikol'skaia — mamei, Kutaf'ia — bunicului, Troițkaia — bunicii. Iar turnul Orujeinaia hotărâseră în plenul familiei să nu-l mănânce, ci să-l păstreze până se va naște frățiorul Marfușei. Las' să-l mănânce el, să dobândească forțe de viteaz. Iar pereții Kremlinului, catedralele și clopotnița lui Ivan cel Mare le mâncaseră tot sorbind din ceaiul chinezesc...

Închizând ochii, bagă Marfușa în gură vulturul bicefal, îl pune pe limbă, îl suge.

Cade într-un somn fericit.

Și-l visează ea pe Țar tot din zahăr, pe un cal alb.

Calicii[1]

MIJLOCUL LUI APRILIE, Podmoskovie[2]. Se înserează. Ruinele conacului Kuniţîn, incendiat de opricinici. Printr-o spărtură în gardul înalt se strecoară pe teritoriul conacului cerşetorii — Sofron, Mucosul, Vaniușa și Frolovici. Vaniușa e orb, Frolovici nu are picioare, Mucosul șchioapătă puțin. Din ruinele negre ale conacului iese în fugă o haită de câini, latră la cerşetori.

Mucosul (*ridică o bucată de cărămidă, o aruncă în câini*): La o parte, linge-blide!

Vaniușa (*se oprește*): Și aici sunt câini?

Frolovici (*fluieră, agită cârja spre câini*): Nea, nea, nea!

Câinii, după ce latră în voie, o iau la fugă.

Frolovici (*își freacă obosit șalele, uitându-se în jur*): Doamne, Dumnezeul nostru... Chiar așa, e același loc!

---

[1] În original, *kaliki perehojie*, cântăreți ambulanți, săraci, cerşetori ce trăiau numai din mila oamenilor.

[2] Regiune administrativă din jurul orașului Moscova, intens populată.

Sofron: Păi eu ce-ți tot spun, frățioare? Uite, asta.

Vaniușa: N-ai spus tu, Sofroniușka, un acoperiș de aramă cu un cocoș, nu?

Sofron: Era un acoperiș, era. Uite crucea. (*Se închină.*) Și acoperișul, și foișorul, și hambarele, și magaziile, și cotețul câinilor. Și prisaca, și livada. Șaizeci de stupi! Totul a fost. Și uiii-te colo, lângă poartă, era căsuța paznicului. Acolo pe mine și pe Frolovici ne-a încălzit un om bun, Alioșa. Nu erau stăpânii, și uite, ne-a lăsat în casă să înnoptăm. Un om bun.

Frolovici: Adevărat grăiește. Nu numai că ne-a dat drumul în casă, dar ne-a pus și supă cu tăiței. Și ne-a dat și câte un măr. În toamna aia s-au făcut la ei multe mere de tot felul... Dar nu mai văd nici căsuța paznicului, nici pe paznic. Vezi, Sofronia, ce distrugere?

Sofron: Cum să nu văd?

Mucosul (*își trage nasul zgomotos*): Tot au ars, șperțarii.

Sofron: Au dat foc și căsuței paznicului.

Vaniușa: Cine?

Mucosul (*nemulțumit*): Cine, cine... neica nima! Opricinicii, desigur.

Sofron: Uite semnul lor deasupra porților — ce... ef... Cuvântul și Fapta.

Vaniușa: Pe nuia, da?

Mucosul (*răutăcios*): Pe nuia!

Vaniușa: Și ce-i, n-a mai rămas nimic?

Sofron: Niciun capăt de ață.

Vaniușa: Dar livada?

Frolovici: Care livadă?

Vaniușa: Ei, unde s-au făcut merele alea!

Frolovici (*se uită în jur*): Parcă livada a scăpat... uite acolo, dincolo de locul ars. Ce-i acolo, Sofron, nu e livada?

Sofron: Pare că da.

Vaniușa: Îmi plac livezile. E în ele un spirit minunat.

Mucosul: Spirit, spirit... Pe noi ne dor picioarele și ne ghiorăie mațele, iar tu — spirit!

Sofron: Nu ne-ar strica să mâncăm ceva. Să mâncăm puțin și să ne bucurăm.

Frolovici: Cum o să ne aranjăm, o să instalăm și bucătăria. (*Se duce spre ruinele casei.*) Oare chiar e pustiu?

Sofron: Păi cine să fie aici? Numai câini și ciori.

Vaniușa (*ținându-se de umărul Mucosului*): Câinii se aciuează mereu pe locul arsurilor. Le e cald și lor.

Mucosul: Despre ce căldură vorbești?... Au dat foc conacului, după cum se vede. E încă iarnă. Ce căldură e aici? Au rămas numai cărbunii.

Vaniușa: Păi aici au trăit oameni. Tocmai asta simt câinii. Acolo unde a trăit un om rămâne mereu căldură.

Frolovici: Ar fi bine să facem focul. Mergeți și adunați crengi, iar eu cu Vania vom pregăti o supică.

Vaniușa: Dar mere nu-s în livadă?

Mucosul (*merge prin ruine, adună crengi arse*): Ce mere visezi tu în aprilie!

Vaniușa: Când livada e părăsită, merele nu se pot ascunde sub zăpadă. Doar așteaptă primăvara, pentru a-și arunca semințele în pământ.

Mucosul: Ard de nerăbdare! (*Râde.*) Vania, doar ești un sfânt!

Vaniușa: Nu, Mucosule, nu sunt sfânt. Căci mă rog puțin. Pentru a fi sfânt trebuie să te rogi lui Dumnezeu ca Sfântul Duh să se pogoare asupra ta. Când Duhul va pogorî, atunci vei ajunge sfânt. Sfântului nu-i este nici frig, nu se teme nici de foame, căci alături de el se află Sfântul Duh. Iar eu, uite, mor de frig aici și vreau să mănânc. (*Râde.*) Ce fel de sfânt sunt eu?!

Mucosul și Sofron aduc o grămadă de vreascuri. Frolovici scoate o brichetă cu gaz, aprinde focul, pune pe el trepiedul, agață ceaunelul.

Frolovici (*către Sofron*): E acolo, lângă gard, un nămete. Du-te și-l umple.

Sofron ia ceaunelul, pune zăpadă, se întoarce.

Vaniușa: Oare se mai găsește zăpadă?

Sofron: Este, este, un' s-o apuce? (*Atârnă ceaunelul pe trepied, scormonește în foc.*)

Frolovici (*întinde lângă foc o mușama*): Ei, ce ziceți, le răsturnăm?

Mucosul: Unii le răstoarnă, iar alții stau și se uită.

Sofron: Bine, Mucosule. Azi n-ai avut tu noroc, mâine n-o să am eu. (*Își desface sacul.*)

Frolovici: Ce ți-a zis, Mucosule, răposatul Tzao? Nu te îndepărta. Cerșește împreună cu noi. Căci tuturor ne vor da mai mult decât unuia singur.

Sofron: Adevăr sfânt. Om înțelept a fost Tzao. Însă tu, Mucosule, ești cam ușuratic.

Frolovici: Eu nu am picioare, dar nu mă duc să cerșesc singur!

Sofron: Samson este ciont și nici el nu se duce singur. Au venit alte vremuri! Cu o rândunică nu se face primăvară. Și tu ești unul singur. Uite, ești singur, și fără sac! (*Râde.*)

Mucosul (*enervat*): Păi ce, am vrut să iau ceva pentru mine? Voiam să fie cât mai bine!

Sofron: Voiai! Și ai rămas fără sac.

Frolovici și Sofron râd.

Mucosul: Da mai duceți-vă...

Vaniușa (*îl atinge pe Mucos*): Ți-au luat sacul, Mucosule? Ei, Dumnezeu să-i aibă în pază. Acum sunt mulți oameni răi. Răul se tot adună, se tot adună, până ce-l împrăștie binele. Și între timp trebuie... Tu, Mucosule, ia sacul meu. Am buzunarele adânci, pot să-mi pun și în buzunar ce primesc. Ia-l!

Sofron: Nu e vorba de sac, Vania. Trebuie să gândești.

Mucosul: Tare deștepți sunteți, tu și Frolovici. Dar cine v-a adus carne de porc de Paște?! Cine la Mîtișci a adus de la funcționari, de Paște, o jumătate de găină? Ați uitat?

Sofron: Uite, hai acuma să socotim cine ce a adus! Mai întâi ai adus o jumătate de găină și după aia ai pierdut un sac.

Mucosul: Păi nu era sacul tău! Nu era al tău!

Frolovici: Bine, bine-ți șade să te enervezi. Stați jos, să mâncăm nițel.

Frolovici și Sofron răstoarnă pe mușama conținutul a trei saci.

Frolovici: Uite deci oasele de găină din „Găinușa pestriță"[3]. Hai, alegeți-le și puneți-le în ceaunel. Uite! (*Râde bucuros.*) Am reușit să apuc multe! Și am făcut rost de ele și fără să cânt!

Sofron: Nici nu-mi pot imagina cum te-ai strecurat până acolo. Acolo mereu stă la poartă un păzitor.

Frolovici: Probabil plecase și el să-și facă nevoile. Și între timp noi cântam vizavi, la stația de benzină.

Vaniușa: Da. Despre Hristos-pruncul. Și nu ne-a înghiontit nimeni...

Frolovici: Cum am observat că păzitorul a plecat, imediat m-am și strecurat pe ușă. M-am aruncat sub masă, când — ce să văd? Pe două mese erau patru farfurii cu oase!

Mucosul: Ai avut noroc.

Frolovici: Pe când ospătărița se tot chinuia cu căruciorul ei, m-am târât acolo și am aruncat oasele tot în sac, tot în sac. Și nimeni nu s-a apucat să facă larmă! Iau sacul și zdup pe ușă! Nici urmă de mine!

Sofron: Ai avut noroc cu mesenii. Nu demult m-am băgat la chinezi, pe Precistenka, într-o *xiao shitang*[4], să prăduiesc ceva, dar m-au zărit imediat și au dat drumul la curent electric în fundul meu. M-au recunoscut după miros, porcii.

Frolovici (*Dă din cap.*): După miros. Mereu din cauza lui...

---

[3] Basm popular rusesc din categoria celor cumulative: găinușa moșului și a babei face un ou deosebit (pestriț, de aur ș.a.), pe care moșul nu reușește să-l spargă, dar pe care îl face praf un șoricel. Moșul, baba, mai apoi alte personaje sunt cutremurate de catastrofa produsă de șoricel.

[4] Bodegă (în chineză).

Mucosul: Numai ghinioane.

Vaniușa: E adevărul adevărat. Nu mirosim ca ăilalți. Uite, oamenii curați strâmbă din nas. Însă câinii, uite, dimpotrivă, sunt tandri cu noi. Și îi latră pe ăia curați.

Mucosul: Ți-ai găsit și tu cu câinii ăștia! Pe mine niciodată dulăii nu m-au îndrăgit. Nici când eram curat, nici acum. (*Scormonește printre oase.*) Dar asta ce e?

Sofron: O jucărie cu un cadou. Mi-a dat-o un băiețel.

Mucosul: Și cadoul se poate mânca?

Sofron: Nu știu. Dă-l încoace. (*Ia turtița de jucărie, o deschide; înăuntru — o turtiță identică, însă mai mică.*)

Turtița: *Ni ha! Ni hao ma, shagua?*[5]

Sofron: *Ni shi shagua*[6]. (*Închide turtița.*) Uite, Tzao ar fi vorbit cu tine... Nu, asta nu e de mâncare. (*Aruncă jucăria în foc.*)

Frolovici: Băieți, puneți pâinea separat, ca de obicei.

Mucosul: Ne-au dat multă pâine.

Sofron: Mda... Dar bani acuma aproape că nu mai dau.

Frolovici: Au tot venit în Moscova mulți săraci. Uite, de aia nu mai dau.

Vaniușa: Frolușka, dar de ce sunt mai mulți săraci?

Frolovici: Sunt proști, iată de ce. Toți aleargă la Moscova, cred că aici banii sunt la tot pasul.

---

[5] Bună! Ce mai faci, prostule? (în chineză).

[6] Tu ești proastă (în chineză).

Sofron: Van', doar ţi-am mai spus: sunt mulţi săraci pentru că au început să dea foc mai mult prin sate. Înainte dădeau foc numai la cei din zemstvă, şi numai în Moscova. Iar acuma au început să dea foc cu tot cu sate, ca ăla din zemstvă să fie responsabil pentru cei din plasa lui. Ai înţeles?

Vaniuşa: Am înţeles, Sofroniuşka.

Frolovici: Iar sinistraţii vin numai la Moscova! Bineînţeles, n-o să ne mai dea nimeni nimic, cum nu? Uite, pe Tverskaia săracii sunt cât frunză şi iarbă! Că doar nu poţi să le dai tuturor!

Vaniuşa: La Moscova vin sinistraţii pentru că acolo sunt mulţi oameni. Şi ei cred că pot cere de pomană fiecărui om. Uite care e părerea lor.

Sofron: Păi, de cerut, poţi. Da îţi dă oare fiecare?

Frolovici: Moscoviţii au inima de gheaţă. N-o dezgheţi cu lacrimile. Şi n-au nevoie nici de cântecele noastre.

Sofron: E adevărat. Acuma nu mai ascultă cântece. Acum un an mai ascultau, dar acum nu mai ascultă. Adevărat grăia răposatul Tzao — ar trebui să plecăm din Moscova în Podmoskovie. Acolo oamenii sunt mai cu inimă. Aşa s-a şi întâmplat. În sat nu-ţi dau bani, dar pâine — din belşug. Mergem prin Podmoskovie, cu Dumnezeu înainte.

Vaniuşa: Tzao a fost deştept. Mai ţii minte, Mucosule, cum îţi zicea? „Mai bine să cerşeşti, decât să furi!"

Mucosul (*se agită în jurul ceaunului care începe să dea în clocot.*): Da, ţin minte, ţin minte... uite, a început să clocotească. Mereu e mult mai sigur să cerşeşti. Dar ai vrea să şi bei ceva. Însă n-au obiceiul să dea vodcă cerşetorilor.

Sofron: Doamne, şi tu, cu vodca asta! Nu e zi să nu vorbeşti despre vodca asta blestemată.

Frolovici: De la vodcă îţi bubuie capul şi picioarele ţi se taie.

Vaniuşa: Răposatul tăticul meu era mort după vodcă. Tare mai este.

Sofron: Tare, fără gust. Oare cum or bea-o... nu pot să înţeleg.

Frolovici: Oamenii bagă tot în gură.

Mucosul: Dar mie îmi place să beau vodculiţă. Mai ales iarna. De la căldura ei ţi se încălzesc vinele.

Sofron: Numai bună să dai banii pe ea. Scârnăvia e scârnăvie. Şi n-are niciun rost. Ei, hai, fraţilor, să ne bucurăm!

Frolovici, Vaniuşa, Mucosul (*pregătind lingurile, se îndreaptă spre ceaun.*): Să ne bucurăm!

Sofron scoate o cârpă, o desface; în cârpă se află o cutie cu fiole mici; pe cutie este o imagine *vie:* pe capul chel al unui om încep deodată să crească flori, omul zâmbeşte, deschide gura şi din gură zboară două hieroglife de aur: *xinfu*[7].

Frolovici: Câte?

Sofron (*oftând*): Şapte.

Mucosul: Nu ajung pentru două mese.

Vaniuşa: Cum şapte? Doar erau zece!

Sofron: Am dat ieri trei faraonilor, la Perhuşkovo, lângă crâşmă. Nu mai ţii minte?

Vaniuşa: Ieri?

---

[7] Fericire (în chineză).

Sofron: Ieri. Când tu cu Frolovici cântați despre atamanul Kudeiar.

Frolovici: Și el nu a văzut. Au venit faraonii, Sofron le-a dat fără niciun cuvânt trei bucăți. Ca să nu se bage. Și au plecat.

Vaniușa: Da. Deci n-am văzut eu. Și voi nu ați zis nimic.

Frolovici: Păi de ce să ne răcim gura de pomană?

Mucosul ia ceaunul de pe foc, Sofron pune în mijlocul mușamalei o bucată de scândură, Mucosul pune pe ea ceaunul. Frolovici scoate lingurile, le împarte.

Sofron: Ei, fraților, dăm drumul la cinci și păstrăm două? Sau le punem pe toate șapte?

Frolovici: Oricum, mâine două n-o să ne fie de nici un folos. Mai mult ne vom necăji.

Mucosul: Ne vom necăji.

Sofron: Ne vom necăji.

Vaniușa: Șapte nu e cam mult?

Sofron: Va fi mai tare. Numai bine.

Vaniușa: Tu știi mai bine, Sofroniușka.

Sofron rupe fiolele, scutură conținutul în mâncare; scoate o sticluță cu un lichid roșu-închis, picură în ceaun șaptezeci de picături.

Sofron (*Mucosului*): Dă zahărul.

Mucosul caută prin buzunare, scoate o pungă de celofan și descoperă că e goală.

Sofron: Unde e zahărul?

Mucosul (*scotoceşte prin buzunare.*): Doamne, nu am legat pachetul... s-a vărsat...

Frolovici: Dar în buzunar?

Mucosul întoarce pe dos buzunarul; într-un colţ al lui e o crăpătură.

Mucosul: S-a dus zăhărelul... Iertaţi-mă, fraţilor.

Frolovici îl bate pe Mucos cu cârja.

Sofron: Pui de şarpe! Păi cum o s-o mâncăm?

Mucosul: Iertaţi-mă, fraţilor, nu am făcut-o intenţionat. Nu am făcut-o intenţionat. Nu...

Frolovici: Uite la el, şarpele! Ei, spune, putem avea noi încredere în tine? De unde să luăm acuma zahăr? Ei, hai, dă fuga la gară după zahăr! Repede, lindină!

Vaniuşa: Am eu zahăr.

Sofron: De care? De unde?

Vaniuşa: Păi am avut un turnuleţ din zahăr. Mai ţineţi minte? Mi l-a dat o fetiţă la Vnukovo, la piaţă. (*Bagă mâna în buzunar, scoate turnul de la Kremlinul din zahăr.*) Doar am decis să-l păstrăm.

Ochii văzătorilor se uită în tăcere la turn.

Vaniuşa: Sofroniuşka, aruncă-l în supă.

Sofron: Dar nu-ţi pare rău de el? Doar e frumos.

Vaniuşa: Eu oricum nu pot să-l văd. De ce să-mi pară rău?

Sofron ia în tăcere turnul de zahăr, îl bagă în fiertură.

Frolovici: Nu-i nimic, mai primim noi... Trebuie să amestecaţi ca să se topească... că e zahăr tare... (*Amestecă în supă.*)

Vaniuşa: Fată bună. Vorbea tare. Poate era surdă?

Mucosul: Surzii nu sunt buni. Toţi sunt răi, Van'. Şi nu dau nimic. Odată, în piaţa Puşkinskaia, nişte surzi m-au bătut... Frolovici, dă-mi mie să amestec.

Frolovici: Stai jos, mâncătorule de oase.

Sofron (*se uită în jur*): Ia uite, s-a înserat aşa de repede!

Pauză. Cerşetorii stau jos tăcuţi. Frolovici amestecă în supă. Focul trosneşte. Undeva, în apropiere, îşi arată colţii un câine.

Frolovici (*prinde cu lingura o bucată din turnul ce se topeşte în supă*): Uite! S-a topit. (*Pune deoparte lingura.*) Să ne rugăm, fraţilor.

Toţi îşi pun lingurile pe muşama, se ridică.

Calicii: Să ne fie, Doamne, şi mâine la fel.

Se închină, se aşază, iau lingurile, bucăţile de pâine, încep să mănânce supă. Mai întâi sorb lichidul lacom şi repede, după aceea pescuiesc din ceaun oasele de pui, le rod încetişor, pârâie oasele. Treptat mişcările lor devin din ce în ce mai încete. Calicii zâmbesc, îşi fac cu ochiul mormăind ceva, se leagănă, se prind unul pe altul de nas, râd. Apoi se întind pe pământ în jurul focului şi adorm repede. Focul care se stinge le luminează feţele. Calicii zâmbesc în somn. Focul se stinge. Peste o vreme un câine se apropie precaut de cei adormiţi, îi adulmecă multă vreme, apucă de pe muşama un os de pui şi o ia la goană.

Cociorva

CĂPITANUL SECURITĂŢII STATULUI, Sevastianov, veni la serviciu, la Departamentul de Taină, spre ora 10. Urcând la cabinetul său de la etajul al treilea, trimise un semnal pe firul scurt că a sosit, *intră* în atmosferă, mâncă un sandvici cu şuncă Sichuan, o turtă dulce de Tula cu ghimbir, bău un pahar de ceai verde chinezesc „Umbra dragonului", se uită la ştiri mai întâi pe Reţeaua Rusă, apoi pe cea Străină, se rugă la icoana Sf. Gheorghe Biruitorul, luă cuţărăşul standard de oţel cu instrumentele necesare desfăşurării interogatoriului — care, la Lubianka[1], primise numele de „prinţesa care nu râde" —, sună la închisoarea internă pentru ca anchetatul nr. 318 să fie dus în celula nr. 40 de la subsol, ieşi din cabinetul său, îl încuie şi coborî cu liftul la etajul al patrulea de la subsol.

Sevastianov era un bărbat nu prea înalt, lat în umeri, de vreo patruzeci de ani, cu un început de chelie şi o feţişoară tânără,

[1] Sediul KGB-ului şi al închisorii centrale a acestuia, din piaţa cu acelaşi nume din Moscova. În clădirea construită în 1897 s-a mutat, după Revoluţia bolşevică, poliţia secretă rusă, CEKA.

cu sprâncene și mustăți negre. Îi venea foarte bine uniforma Departamentului de Taină, cu vipușcă roșie, epoleți albastru-deschis, trei barete ale unor ordine, insigna de aur „A 370-a aniversare a DTR"[2], insigna de oțel „10 ani de serviciu ireproșabil" și nasturi de argint pe care erau vulturi bicefali. Cizmele căpitanului Sevastianov străluceau mereu și nu scârțâiau niciodată. Era căsătorit, avea un băiat de doisprezece ani și o fată de patru ani.

După ce coborî la nivelul −4, se apropie de postul de pază internă, își puse palma dreaptă pe pătratul alb luminos al unui dulăpior de oțel. În fața sublocotenentului de la pază apăru în aer legitimația lui Sevastianov cu numele lui, funcția și datele de serviciu. Sublocotenentul apăsă un buton, grilajul se trase într-o parte. Sevastianov porni pe coridorul de beton legănând „prințesa care nu râde" și fluierând romanța rusească „Visai o livadă". Apropiindu-se de celula nr. 40, trase spre stânga zăvorul, deschise ușa, intră. În celula de doisprezece metri se aflau două persoane: un caporal din trupele de escortă și anchetatul Smirnov. Sergentul se ridică imediat, îl salută pe Sevastianov:

— Tovarășe căpitan al Securității Statului, anchetatul Smirnov este adus pentru interogatoriu.

— Ești liber. Sevastianov îi făcu un semn din cap.

Sergentul ieși din celulă, încuie ușa pe dinafară. Sevastianov se apropie de măsuța metalică cu suport lateral, puse pe suport „prințesa care nu râde", se așeză pe scaun, scoase mobilul, țigările Rodina, bricheta, le puse pe masă. Anchetatul stătea pe un scaun de oțel fixat în podeaua de beton, care avea în loc de spătar o bară de fier în formă de U cât un om de mare. Mâinile anchetatului erau legate la spate cu niște cătușe moi și prinse de bara de fier. Anchetatul Smirnov era un bărbat slăbuț, adus de spate, de douăzeci și opt de ani, cu mâini și picioare lungi, păr

[2] Departamentul de Taină al Rusiei.

blond închis, față îngustă acoperită cu barbă și ochi mari, cenușii. Stând pe scaunul de metal cu mâinile la spate, își privea genunchii.

Sevastianov desfăcu pachetul de Rodina, scoase o țigară, începu să fumeze. Apăsă pe mobil tasta de acces. Pe suprafața mesei se deschise un dreptunghi, apăru tastatura mașinii istețe. Sevastianov o animă. Deasupra mesei apăru o hologramă:

Dosarul nr. 129/200

Era dosarul lui Smirnov. Sevastianov răsfoi paginile aproape translucide, fumând și scuturând cenușa pe jos. Stinse chiștocul de piciorul mesei, îl aruncă jos, își împreună mâinile și, zâmbind, îl privi pe anchetat:

— Bună ziua, Andrei Andreevici.

— Bună ziua, ridică privirea Smirnov.

— Cum vă simțiți?

— Mulțumesc, bine.

— Aveți reclamații privitoare la condițiile de detenție?

Smirnov se gândi puțin, aruncă o privire într-o parte:

— De ce m-ați arestat?

Anchetatorul oftă, făcu o pauză.

— Andrei Andreevici, v-am pus o întrebare: aveți reclamații privitoare la condițiile de detenție?

— Sunt mulți oameni în celulă. Tare mulți, bolborosi anchetatul fără să ridice privirea.

— Mulți oameni? Sevastianov își ridică întrebător sprâncenele negre, groase.

— Da. Sunt vreo douăsprezece locuri și sunt închise optsprezece persoane. Dormim cu rândul.

— Ați dormit prost?

— Noaptea asta am dormit. Dar noaptea trecută... n-am dormit deloc.

— E clar, dădu din cap gânditor Sevastianov. Deci spuneți că sunt mulți anchetați în celulă?

— Da.

Anchetatorul făcu o pauză, răsuci în palmă bricheta îngustă cu laser.

— Și ce credeți, de ce în celula dumneavoastră sunt așa de mulți anchetați?

— Nu numai în a noastră. Și în celelalte. La noi au fost aduși ieri doi inși, fuseseră în alte celule. Și acolo dormeau tot cu rândul. Lebedinski spunea că sunt arhipline toate celulele.

— Cum așa? exclamă uimit Sevastianov, ridicându-se. Toate celulele sunt arhipline?

— Da, dădu din cap anchetatul, uitându-se în podea.

Anchetatorul se apropie de el cu mâinile la spate, mușcându-și preocupat buzele, apoi se întoarse brusc, se duse spre ușă și se ridică pe vârfurile cizmelor perfect lustruite:

— Andrei Andreevici, ce credeți, de ce toate celulele din Lubianka sunt arhipline?

— Nu știu, răspunse repede anchetatul.

— Ei, poate aveți totuși niște explicații?

— De ce am fost arestat? De ce nu sunt lăsat să dau telefon acasă?

Sevastianov se întoarse:

— Dragă Andrei Andreevici, am venit aici pentru a vă explica de ce ați fost arestat. Voi face acest lucru neapărat, obligatoriu. Dar dumneavoastră nu-mi răspundeți la o întrebare nevinovată: de ce, în opinia dumneavoastră, celulele din Lubianka sunt arhipline?

— Nu știu... ei... probabil sunt puține celule, iar arestații sunt mult prea mulți... nu știu... începu să bolborosească Smirnov.

— Iată! ridică degetul Sevastianov. Prea mulți arestați. Și de ce sunt prea mulți?

— Nu știu. Probabil... anchetatorii nu reușesc... sau lucrează încet... sunt puține celule libere... închisoarea e veche...

Anchetatorul dădu din cap dezaprobator.

— Greșiți. Închisoarea a fost reconstruită și extinsă în subteran acum patru ani. Sunt suficiente încăperi. Și nici noi nu lucrăm încet. Nu asta e cauza, Andrei Andreevici. Cauza este că, pe măsură ce statul nostru se întărește și prosperă, din păcate, numărul infractorilor nu este mai mic. Ci dimpotrivă. Sunt mai numeroși. Și știți de ce?

Anchetatul dădu din cap că nu.

— Mai țineți minte discursul de Paște al Țarului către popor?

— Da, desigur.

Anchetatorul reveni la masă, căută în mobilul său discursul Țarului, deschise hologramа. Și în celula lor apăru fața vie a Țarului care se adresa poporului său.

— Abia ieși Rusia din mlaștina Tulburelii Roșii, abia ieși din cețurile Tulburelii Albe, abia se ridică din genunchi, delimitându-se de elementele străine din afară, de demonii din interior, că se și năpustiră asupra ei dușmanii Patriei noastre din interior și exterior. Căci o idee măreață generează și mari împotriviri. Și dacă dușmanilor din exterior li s-a menit, în răutatea lor neputincioasă, să roadă granitul Marelui Zid Rusesc, dușmanii din interior ai Rusiei își varsă otrava în secret.

Sevastianov închise hologramа.

— Mai țineți minte, Andrei Andreici?

Anchetatul dădu din cap.

— Dușmanii interni ai Rusiei își varsă otrava în secret, repetă anchetatorul. Uitați și răspunsul la întrebarea dumneavoastră, Andrei Andreici — de ce ați fost arestat.

— Nu sunt dușman al Rusiei.

— Nu sunteți dușman al Rusiei? Păi atunci ce sunteți?

— Eu... Eu sunt cetățean al Rusiei. Supus credincios al Țarului.

— Deci sunteţi prieten al Rusiei?

— Sunt cetăţean al Rusiei.

— Da' ce tot o ţineţi langa — cetăţean, cetăţean... Toţi suntem cetăţeni ai Rusiei. Şi un criminal este cetăţean al Rusiei. Şi un răufăcător — tot cetăţean. Vă întreb: sunteţi prieten al Rusiei sau duşman?

— Prieten.

— Prieten?

— Prieten, dădu din cap Smirnov, umezindu-şi buzele uscate şi ridicându-şi umerii slabi.

— Minunat, dădu din cap Sevastianov, răsfoi dosarul lui Smirnov, scoase din el un text, îl mări, îl lumină în roşu.

În aerul celulei se conturară rândurile roşii.

— Le recunoaşteţi? arătă spre ele anchetatorul.

— Nu... îşi mijì ochii Smirnov şi lăsă jos capul. Nu văd bine...

— O să vă ajut.

Anchetatorul se aşeză la masă şi începu să citească cu o voce puternică, egală:

Cociorva

Mic banc popular rusesc

A FOST ODATĂ CA NICIODATĂ O COCIORVĂ. Tot împrăștia ea cărbunii în sobă, scotea de acolo cenușa, aranja lemnele, dacă nu ardeau egal. Mulți cărbuni împrăștiase ea, multă cenușă scosese. Se săturase să trăiască lângă sobă, i se acrise să tot răsfire cărbuni fierbinți, se plictisise să scoată cenușă fumurie. Și se hotărî cociorva să fugă de acasă, să-și găsească o muncă mai ușoară, mai curată și mai plăcută. Seara, când soba termină de ars, cociorva răsfiră cărbunii, scoase cenușa. Și după aceea plecă de acasă. Își petrecu noaptea într-o tufă de urzici, iar dimineața o luă la picior. Merse ea, se tot uită în jur. Când, ce să vadă? Venea spre ea un bucătar.

— Bună ziua, cociorvă.
— Bună ziua, omule.
— Încotro ai apucat-o?
— Îmi caut de lucru.
— Vino la mine.
— Și ce trebuie să fac?

— O să împingi în sus şi-n jos cărbunii spre cratiţe şi tigăi, o să ai grijă de foc să nu se ardă friptura, să nu dea supa-n foc, o să cureţi soba după ce se coc plăcintele.

— Nu, asta nu e pentru mine. Aş vrea să găsesc ceva mai uşor, mai curat, mai plăcut.

— Ei, atunci te las, cociorvă.

— La revedere, omule.

Porni cociorva mai departe. Când, ce să vadă? Venea spre ea un oţelar.

— Bună ziua, cociorvă.

— Bună ziua, omule.

— Încotro ai apucat-o?

— Îmi caut de lucru.

— Vino la mine.

— Şi ce trebuie să fac?

— Vei topi oţel împreună cu mine: o să împingi cărbuni în furnal, o să ai grijă de foc, o să râcâi pojghiţa de oţel, oţelul lichid o să-l scoţi din furnal.

— Nu, asta nu e pentru mine. Aş vrea să găsesc ceva mai uşor, mai curat, mai plăcut.

— Ei, atunci te las, cociorvă.

— La revedere, omule.

Porni cociorva mai departe. Când, ce să vadă? Venea spre ea un maior de la Departamentul de Taină.

— Bună ziua, cociorvă.

— Bună ziua, omule.

— Unde ai apucat-o?

— Îmi caut de lucru.

— Vino la mine.

— Şi ce trebuie să fac?

— Îi vei tortura împreună cu mine pe duşmanii poporului: le vei arde tălpile, le vei pârli ouţele, le vei imprima pe fund stigmatul statului. O treabă curată, uşoară şi veselă.

Se gândi cociorva ce se gândi și acceptă. Și de atunci lucrează ea la Departamentul de Taină.

Anchetatorul închise dosarul, stinse hologramа, scoase o țigară din pachet și începu să fumeze:

— Uite basmul ăsta drăguț „popular rusesc". Vă este cunoscut?

Anchetatul dădu din cap că nu.

— Ei, și atunci de ce ne-am înroșit așa? A, Andrei Andreici? Alții pălesc, însă dumneavoastră ați roșit. Nu știu, este ceva copilăresc... Ce să spunem, fiecare are propria lui reacție la minciună... Numai profesioniștii nu pălesc și nu roșesc, căci au o treabă măreață, de stat. Însă dumneavoastră sunteți un amator. Și faceți o treabă dușmănoasă, secretă, păcătoasă. Distrugătoare. Și sufletul dumneavoastră, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, se împotrivește acestei chestiuni distrugătoare, căci distrugeți nu numai statul rus, ci și sufletul dumneavoastră păcătos. De aceea roșesc obrajii dumneavoastră.

— Nu am scris asta... bolborosi Smirnov.

— Nu numai că ai scris asta, dar ai și răspândit-o în jur, în stânga și-n dreapta, ca o otravă puturoasă ce împroașcă multă răutate, rosti anchetatorul, deschizând „prințesa care nu râde".

— Nu am scris-o, ridică din umeri Smirnov, privind în jos. N-am scris eu asta.

— Ai scris-o, ai scris-o. Și ai scris-o pe hârtie, ca odinioară, nu ai țăcănit pe Klaviatura Ivanovna. Cu chibzuială: dacă ai fi pus așa ceva în Rețea, imediat te-ar fi avut la degetul mic, ca pe o lindină borțoasă. Dar tu ai încropit pastișa asta pe hârtie. Ca să-ți ștergi urmele. Însă noi — Sevastianov scoase din „prințesa care nu râde" o seringă fără ac — suntem cei mai pricepuți. Și n-am descurcat noi numai niște ițe ca astea. Ce face ogarul când vânatul e viclean? O zbughește tot înainte, spre vizuină. Uite-așa, Sokolov... adică Smirnov.

Anchetatorul puse o fiolă în seringă, se apropie de anchetat. Acela se neliniști vizibil: genunchii firavi îi tremurară, se strânseră, capul creț se băgă între umeri.

— Ai făcut-o, ai făcut-o. Sevastianov îl apucă de păr cu mâna stângă. Uite ce mă interesează pe mine, Andrei Andreici: cui i-ai dat tu să citească povestea asta?

— Nu am scris-o eu, începu să vorbească încet Smirnov, stând în genunchi.

— Mai repet o dată: cui i-ai dat tu să citească pastișa asta?

— Nimănui... nu am scris-o eu... începu să tremure vocea anchetatului.

Sevastianov oftă, se uită în tavanul cu plafoniera mare, netedă, mată.

— Ascultă, oricum o să-mi spui tot peste cinci minute. Dar îți dau așa, cum se zice în Europa, ultima șansă. Spune. Și o să-ți dau drumul înapoi în celulă, iar eu o să scriu în dosar că ai manifestat dorința de a ne ajuta în anchetă. Îmi va fi mai ușor și mie, dar și ție. Ce zici?

Umerii lui Smirnov începură să tremure încetișor.

— Sunt nevinovat... am primit-o și eu... Acasă nu am nici hârtie... numai cărți... nu am hârtie, nu țin hârtie...

— De ce naiba ești așa enervant? oftă cu supărare în glas Sevastianov.

— Nu mă torturați... Nu am făcut nimic...

— Păi nimeni nu intenționează să te tortureze. Crezi c-o să te pun la întins, o să te bat cu o vână de bou peste ouțe? Greșești, Smirnov. La noi numai opricinicii te pun la întins. Ei, asta e legea lor, ce să-i faci? Ei aplică deschis Cuvântul și Fapta, căci trebuie să bage frica în dușmanii statului, de aceea se și dezlănțuie. Însă noi, de la Departamentul de Taină, suntem oameni culți. Nu te snopim cu biciul peste ouțe.

— Nu eu... am primit-o... bolborosi Smirnov.

— Mai spune — am primit-o de la dușmani, căscă anchetatorul.

— Am primit-o... mi-au strecurat-o...

— Și tu, de spaimă, ai început s-o dai și altora?

— Nu am făcut nimic... Nu știu nimic...

— Să te ia dracu, prostule.

Cu un gest rapid, Sevastianov trase pe spate capul lui Smirnov, puse seringa la carotidă și începu să apese. Pocni strivită fiola moale, iar mai apoi conținutul pătrunse în sânge. Corpul lui Smirnov se smuci, el țipă și amuți, împietrit. Ochii lui mari cenușii se făcură rotunzi și sticloși, devenind și mai mari. Buzele se deschiseră și înțepeniră într-o întrebare mută. Parcă fusese mușcat de un scorpion gigantic invizibil. Un tremurat ușor cuprinse silueta slăbuță a anchetatului, înțepenit într-o poziție încordată. Sevastianov îi dădu drumul la păr, se duse spre masă, puse seringa în „prințesa care nu râde". Scoase din pachet o țigară și începu să fumeze.

Mobilul începu să sune melodios, subțire.

— Aici căpitanul Sevastianov, răspunse anchetatorul, stingând țigara în scrumieră.

Deasupra mobilului apăru imaginea colonelului Samohvalov:

— Nikolai, te salut.

— Să trăiți, tovarășe colonel.

— A, lucrezi... se uită în jur colonelul. Bine, nu te deranjez.

— Dar nu mă deranjați, tovarășe colonel.

— Voiam să-l ajuți pe Șmulevici în cazul ăla cu vaca. S-a implicat foarte mult, dar nu văd deloc că progresează.

— Ordonați numai, zâmbi Sevastianov. O să ajutăm.

— Dă-i bătaie, Kolea. Că și pe mine mă presează Arhipov; ca un torționar din Hunan. E a treia nenorocită săptămână în care bate pasul pe loc, 'tu-i mama ei. Așa că implică-te. O să trimit ordinul.

— Am înțeles, tovarășe colonel.

— Ei, rămâi sănătos, îi făcu Samohvalov cu ochiul zâmbind obosit și dispăru.

Căpitanul luă o țigară, trase în piept, se uită fix la anchetatul înțepenit. Apoi scoase din „prințesa care nu râde" un mic ciocănel și, jucându-se cu el, termină de fumat, stinse chiștocul și se apropie de anchetat.

— Ei, ce faci, Smirnov? întrebă căpitanul, netezindu-și mustața.

— Eu... eu... eu... rostiră buzele palide, întredeschise.

— Ți-ai dat seama că ai devenit de cristal?

— Eu... da... eu...

— Ești de cristal, Smirnov. Uite, căpitanul îl lovi încetișor pe umăr cu ciocănelul.

Ciocănelul scoase un sunet subțire, de parc-ar fi lovit ceva din sticlă. Căpitanul lovi cu ciocănelul genunchiul lui Smirnov. Ciocănelul din nou începu să răsune. Căpitanul lovi celălalt genunchi. Apoi mâna. Apoi nasul palid, transpirat al anchetatului.

Ciocănelul începu să răsune.

O groază fără margini cuprinse ochii anchetatului. Tremuratul îl părăsi, îngheță fără să mai răsufle.

— Ești o vază prețioasă pentru noi, zâmbi Sevastianov, privind în ochii înnebuniți ai anchetatului. Ești gâsca noastră de cristal. Ești făcut numai din cristal translucid — și picioarele, și mâinile, și organele interne. Ficatul, rinichii, splina — totul e de cristal. Chiar și rectul sună a cristal! Și ouțele, uite, sună ca niște clopoței din Valdai. Ești un om uimitor, Smirnov!

Anchetatul stătea nemișcat, ca un exponat din muzeul figurilor de ceară.

— Acum am un cadou pentru tine.

Anchetatorul reveni la masă, țăcăni pe taste. În celulă năvăli, cu un urlet înfricoșător, holograma strălucitoare, convingătoare

a unui flăcău musculos, gol până la brâu, cu un ciocan greu. Flăcăul urla, își arăta colții și se juca amenințător cu ciocanul.

— Uite care e situația, Vania. Anchetatorul puse mâna pe umărul puternic al mânuitorului de ciocan. Hai să-l facem praf pe intelectualul ăsta din cristal, ce zici? Să nu mai facă niciun rău Rusiei.

— Hai! rânji mânuitorul ciocanului.

— A-a-a... nu-u-u-u-u... a... eu... se auzi încetișor din gura anchetatului.

— Ce nu? se aplecă Sevastianov.

Dar Ivan deja își ridicase cu zgomot ciocanul.

— Nu-u-u-u-u... spuse răgușit Smirnov.

Ciocanul descrise un arc cu un șuierat și înțepeni la un centimetru de capul anchetatului.

— Spune, șarpe! începu să șuiere anchetatorul, apucându-l pe Smirnov de ureche. Repejor!

— Rudenski... Popov... Hohlovii... Bo... Boiko... începură să se miște buzele anchetatului.

— Puțin, puțin!

Mânuitorul ciocanului începu să urle, luându-și avânt. Ciocanul descrise un arc și înțepeni din nou deasupra anchetatului înmărmurit.

— Spune! Spune! anchetatorul îl trase pe Smirnov de ureche.

— Gorbacevski... Klo... Klopin... Monahovii... Bronstein... Gol... Goldsteinii...

— Spune! Spune!

— Bî... Bîkov... Ianko... Nikolaevii... Te... Teslerii... Pavlova... Gorskaia... Rohlin... Pinhasov... Sumarokov... Klopin... Bronstein... Goldstein...

— I-ai mai zis o dată pe ăștia. Ajunge.

Anchetatorul lăsă urechea anchetatului, oftă ușurat, reveni la masă, se așeză, începu să tragă din țigară. Fumul pluti prin Ivan, înghețat împreună cu ciocanul lui.

— Mulţumesc, Vania, îi făcu cu ochiul anchetatorul.

— Sunt bucuros să vă ajut! zâmbi Ivan şi dispăru.

Smirnov rămăsese în aceeaşi poziţie stupidă, aplecat şi cu capul pe spate. Sevastianov ţăcăni pe tastatură, numele menţionate fură *introduse* în dosar şi subliniate cu portocaliu.

— Ei, uite, tot e ceva... Anchetatorul aranjă dosarul.

Termină de fumat, luă seringa din „prinţesa care nu râde", puse o fiolă, se apropie de anchetat şi-i făcu o injecţie în gât. Trupul lui Smirnov se relaxă, capul îi căzu pe genunchi. Cât timp Sevastianov fumă, anchetatul îşi reveni.

— Ei, uite, ei, uite... ţăcăni pe taste Sevastianov. Totul, cum se spune, e gata.

Anchetatul îşi ridică privirea:

— Daţi-mi... să beau.

— Îţi dau, dădu din cap Sevastianov, apăsă un buton.

Intră gardianul.

— Aduceţi apă pentru anchetat.

Gardianul aduse o sticlă de plastic cu apă de izvor Altai şi un pahar de plastic, le puse pe masă şi ieşi. Sevastianov închise dosarul, turnă apă în pahar, se apropie de Smirnov şi ridică paharul spre buzele lui uscate. Anchetatul sorbi apa cu sete, din trei înghiţituri.

— Mai vrei? întrebă Sevastianov.

Smirnov dădu din cap. Anchetatorul umplu al doilea pahar. Smirnov îl bău. Apoi îl bău şi pe-al treilea. Sticla se goli. Sevastianov o aruncă în coş. Se uită la ceas:

— Aşa.

Îşi şterse cu palmele obrajii bine raşi.

— Uite care e situaţia, Andrei Andreici. E clar cum stă treaba cu tovarăşii tăi de idei. Şi cu hârtia la fel. Rămâne numai o mică întrebare.

Smirnov își ridică spre el ochii cenușii, pustii.

— Cociorva! îi făcu cu ochiul Sevastianov și-și netezi mustața.

Smirnov se uită prostit la el.

— Cociorva! Sevastianov făcu rapid o piruetă scârțâindu-și tocul, păși spre masă, trase sertarul metalic.

În sertar era o cociorvă. Sevastianov o luă, i-o arătă lui Smirnov:

— E a ta?

— Nu știu.

Sevastianov se apropie, ridicând cociorva spre fața anchetatului.

— E a ta?

— Păi...

— Fără „păi"!

— A mea...

— Așa e, e a ta. Chiar aceea descrisă în povestea ta. Așa cum e la tine: a fost odată Cociorva Ivanovna. Trăia ea la renegatul Soko... pfui, Smirnov, și fugi de acolo. La noi. La Departamentul de Taină. Și deci acum ne slujește pe noi. Iar noi i-am stabilit un salariu frumooos. Și o să-i facem și o pensie frumușică, fii sigur de asta.

Sevastianov scoase din „prințesa care nu râde" un laser miniatural, îl apropie de talpa cociorvei, îl porni. Raza roșie se fixă pe talpă, aceasta începu repede să se încălzească. Sevastianov începu să treacă raza pe talpa de fier:

— Tu, Andrei Andreici, ești creștin, un om educat. Trebuie să înțelegi: fiecare dintre noi este răspunzător pentru tot. Și pentru fapte, și pentru cuvinte. Căci fiecare faptă se bazează pe cuvânt. Unde este cuvânt, este și faptă.

Talpa cociorvei se înroșise. În celulă începu să miroasă ca la fierărie.

Anchetatorul opri laserul, îl puse în „prințesa care nu râde". Se apropie de anchetat, îl apucă de gleznă și-i ridică rapid piciorul în sus.

— Nuuuu... oftă Smirnov.

Sevastianov lipi talpa cociorvei de fesa slăbuță a anchetatului. Metalul roșu incandescent arse într-o clipită pânza groasă de sac a pantalonilor de închisoare și se înfipse cu un sfârâit în carne. Smirnov începu să urle, se smulse. Dar Sevastianov îi ținea cu putere piciorul, apăsând pe cociorvă. Când aceasta nu mai sfârâi, îi dădu drumul lui Smirnov. Acesta continua să urle, își răsucea picioarele și bătea în podea, se smucea, își scutura capul creț.

Sevastianov băgă cociorva fumegândă, care mirosea a frigărui, în sertarul mesei. Îl chemă pe gardian apăsând pe buton, deconectă mașina isteață, închise „prințesa care nu râde", o luă, își luă mobilul și ieși din celulă.

Gardianul venea pe coridor.

— Du-l pe anchetat în celulă.

— Am înțeles! îl salută gardianul.

Sevastianov se întoarse și, legănând „prințesa care nu râde", porni vioi pe coridor spre lifturi.

Până la 13.45 căpitanul Sevastianov mai lucră la el în birou, descifrând indicațiile lui Smirnov și deschizând dosare pe numele celor indicați de acesta. Și, ca de obicei, nu toți cei indicați de anchetatul *de cristal* aveau legătură nemijlocită cu cazul real al propagării conspirației. Numai pentru șase făcu Sevastianov dosare. Însă ceilalți cinci — Monahov, Klopin, Ianko, soții Anna și Boris Tesler — într-adevăr erau dușmani, și nu niște „uscături", așa cum în ultima vreme făceau într-o veselie unii anchetatori tineri și foarte iuți. Căpitanul Sevastianov nu-i respecta pe acești funcționari.

După ce mâncă de prânz în cantina spaţioasă, luminoasă, pictată în stilul unui Somov[1] târziu, Sevastianov trecu în camera de fumat şi, după ce bău o ceaşcă de cafea tare albaneză, fumă un trabuc indian negru, încercând să nu se gândească la treburi. Gândurile îi fugeau la casa de vacanţă de la Tolstopalţevo, la construcţia acesteia, care se întindea până toamna târziu. Din nou începu să se gândească la faptul că, probabil, anul acesta va reuşi să mute poarta, dar nu va reuşi în niciun caz să podească toată curtea din faţa pavilionului de vară, că muncitorii chinezi se dovediseră a fi din nou nişte hoţi, că mult lăudatele generatoare cu hidrogen nu dădeau chiar aşa de multă electricitate, că preţurile materialelor de construcţie crescuseră în acest sezon o dată şi jumătate, că vecinul său, diacul dumei, Riabokon, trăieşte destul de *clar* din salariu, lucru destul de ciudat şi care te face să te gândeşti că Nina, prostuţa, vrea să-l nască şi pe al treilea, şi că, deja după doi ani, KIA lui de la serviciu începuse să se plângă nu numai de ulei, ci şi de benzină.

Revenind în cabinet, îl sună pe căpitanul Şmulevici, acela veni şi până la 17.44 stătu cu plictisitorul ăsta de Şmulevici, chel şi fonfăit, punând ordine în acel caz obscur *cu vaca.* În urmă cu şaisprezece luni, la Moscova au fost arestaţi şase membri ai unei secte mistice antiruse, „Lumină înflăcărată". După ce desenaseră pe vaca albă harta Rusiei, făcuseră un fel de ritual magic, tăiaseră animalul în bucăţi şi începuseră să ducă bucăţile în regiunile îndepărtate ale statului rus şi să le dea de mâncare străinilor. Partea din spate a vacii a fost dusă în Orientul Îndepărtat, fiartă şi dată de mâncare transfugilor japonezi. Vintrele şi burta le duseseră la Barnaul, făcuseră din ele *pel'meni* pe care îi dăduseră chinezilor. Din piept făcuseră borş şi la Belgorod îl dăduseră de mâncare la optsprezece hoholi târgoveţi. În Roslavl unor argaţi bieloruşi li se pregătiseră chiftele din picioarele din

[1] Konstantin Andreevici Somov (1869–1939), pictor rus, unul dintre întemeietorii asociaţiei *Mir iskusstva* („Pacea artei").

față ale vacii, iar din cap făcuseră piftie, care, în apropiere de Pskov, fusese dată la trei bătrâne estone. Toți cei șase sectanți au fost arestați, interogați, toți au recunoscut, i-au numit pe oamenii lor de legătură și pe complici, dar în acest caz mai rămăsese ceva neelucidat: măruntaiele vacii. În ritualul magic de „porționare" a Rusiei jucaseră un rol foarte important. Dar intestinele, stomacul, inima, ficatul și plămânii dispăruseră fără urmă în mod uimitor, și niciun fel de torturi nu putuseră ajuta ancheta și explica situația. Era clar că acești șase arestați pur și simplu nu știu cine, unde și în ce scop a folosit măruntaiele vacii hăcuite. Căpitanul Șmulevici, care ancheta cazul vacii, nu știa nici el nimic, până când la Sviato-Petrograd[2] a fost arestat, în urma denunțului vecinilor, un bibliofil, colecționar de timbre, monede și obiecte vechi, care vindea în prăvălia sa unor turiști străini, pe lângă timbre, cărți și alte boarfe, niște conserve care, la o examinare mai atentă, se dovediseră a fi niște borcane cu capace fixate manual, ce conțineau pateu de vacă, produs artizanal în subsolul casei lui. Pe toate borcanele era lipită aceeași etichetă: „Pateu de vacă « Vaca albă »". Mai mult, conservele acestea nu se vindeau, ci erau oferite cadou cumpărătorilor în semn de „recunoștință pentru cumpărături". Timp de 38 de zile ajutoarele bibliofilului reușiseră să producă și să distribuie străinilor 59 de borcănele de pateu. Mai mult, borcănelele cu pateu erau date numai turiștilor occidentali, nu chinezilor sau asiaticilor. După un interogatoriu de optsprezece ore, bibliofilul recunoscuse că primise de la un evreu creștin o comandă pentru a produce și distribui „Vaca albă". Evreul dispăruse între timp, fiind mai apoi descoperit bucăți în cloaca orașului Sviato-Petrograd, fără degete, dinți și ochi, greu de recunoscut. După perchezițiile în casa celui mărunțit și după interogarea celor apropiați, se dovedise că și acesta, ca și bibliofilul, habar nu avea de societatea secretă „Lumină înflăcărată",

[2] Numele arhaizant al Sankt-Petersburgului, creat de autor.

fiind numai un intermediar, folosit pe ascuns de membrii din Sviato-Petrograd ai sectei. În trei luni de cercetări Șmulevici reușise să ajungă la un arendaș care numise la interogatoriu o mic-burgheză în vârstă, un spărgător de gheață sezonier, un cântăreț de stradă și un jongler-halterofil, un maestru al Rețelei și un paznic al muzeului zoologic. Toți cinci erau oameni din categorii sociale foarte variate, cu convingeri și ocupații diferite, fapt ce impunea din partea grupului de anchetatori conduși de Șmulevici un mare consum de forțe și timp. Nu prea isteț, dar insistent și stăruitor, lucrând cu ultimii cinci anchetați, Șmulevici descoperise două circumstanțe importante: toți frecventaseră aceeași baie și toți aveau același serviciu de vorbire la distanță, Alkonost. Dar interogatoriile băieșilor și ale funcționarilor de la Alkonost nu dăduseră nimic la iveală. În acest moment cazul vacii rămăsese mort. Astea erau datele cu care Șmulevici venise la Sevastianov. După ce chibzuise puțin, după ce citise trei *tufe* ale ramificațiilor cazului, Sevastianov se concentră pe ce era mai important: intestinele. Borcanele cu pateu și stomacul *deocamdată* nu-l interesau. Despre intestine vorbi cu Șmulevici până la lăsarea întunericului.

Când ceasul lichid din biroul lui turnă ora 18:00, Sevastianov se ridică de la masă, se întinse, căscând:

— Ua-a-a-a... De fapt, Vitea, ar trebui să căutăm la Moscova. Și trebuie să căutăm intestinele. Asta-i doi.

— E clar, dădu din cap Șmulevici, ridicându-se. Și trebuie să căutăm la vânzătorii de cărți.

— Trebuie căutat la vânzătorii de cărți. E adevărat! repetă povățuitor Sevastianov. Bine, du-te. Continuăm mâine.

Își strânseră mâinile și Șmulevici ieși.

Sevastianov închise mașina isteață, scutură la gunoi scrumiera plină, scoase din dulap o manta neagră, un fular bleu, o căciulă de iarnă, de la uniformă, se îmbrăcă, agăță mobilul la curea și ieși din birou.

În piaţa Lubianka era întuneric, umezeală şi noroi. Cădea prima lapoviţă.

„Douăzeci şi două octombrie... cam devreme acum pentru zăpadă...", se gândi Sevastianov apropiindu-se de maşina sa. Puse palma pe portieră, aceasta piui, se deschise. Băgă mâna în buzunarul stâng după mănuşi şi, în locul lor, pipăi un cocoloş de hârtie. Îl scoase, îl desfăcu. Şi începu să zâmbească: în hârtia albastră dintr-un notes se afla un mic vultur bicefal din zahăr, rupt de fiica lui Sevastianov din turnul Kremlinului de zahăr primit la Crăciun în Piaţa Roşie. Conform tradiţiei familiei, vulturii cu două capete, sau „vulturaşii", aşa cum le spunea ea, erau mereu rupţi de pe turnurile Kremlinului şi daţi tatălui. Erau şapte în total. Acesta, ultimul, se afla din iarnă în buzunarul stâng al mantalei de iarnă a căpitanului. Sevastianov îşi aduse aminte de panglicile alb-roz din codiţele mici ale fetiţei, de năsucul ascuţit, ca al unei păsăruici, de ochişorii negri vii. Puse vulturul pe limbă, scoase din buzunarul din dreapta mănuşile subţiri din piele, se urcă în maşină, porni motorul, ieşi din parcare şi o luă agale prin Moscova înserată.

„Da... uite şi iarna...", se gândi el sugând din vultur.

— Ce doriţi să ascultaţi, Nikolai Il'ici? întrebă maşina.

— Ceva mai vechi, de suflet... răspunse distrat Sevastianov.

Maşina se gândi trei secunde, se strecură pe nesimţite orchestra şi deodată o voce cunoscută din copilărie, plăcută, de bariton, începu să cânte:

Când ţara doarme liniştit,
Nu dorm,
nu dorm,
nu dorm
Cekiştii din eşalonul de mijloc.

Războiul lor nevăzut
Îl poartă în ţara toată —

Pentru muncă cinstită, pentru un acoperiș liniștit,
Pentru memoria bunicilor și a taților,
Pentru liniștea câmpiilor natale,
Pentru fiice și mame.

Și oră de oră pleacă la luptă
Pentru noi...

Era un cântec cunoscut, un salut din îndepărtatul an 2008, când Kolea Sevastianov, absolvind cu succes școala moscovită nr. 120, intrase la Facultatea de Economie a Universității din Moscova. Mergea cu metroul și cu maxi-taxiul, în primul an purtase codițe, apoi se răsese complet, purta pantaloni uriași, făcea dragoste cu Sonia în casa de vacanță de la Krekșino a părinților ei, îi citea pe Elizarov și pe Beigbeder, îi asculta pe Marc Ribot și Gogol Bordello, fuma iarbă și bea bere Arsenal'noe, vedea creațiile lui Vîrîpaev și ale lui Almodovar, juca volei, Mortal Combat și, o dată pe lună, mergea cu Olesia la V-2.

Locuia pe atunci cu mama pe Prospekt Vernadski, părinții divorțaseră, mama era contabilă într-un magazin de mobilă — Șatura —, tatăl, căsătorit cu una de vârsta lui Kolea, le dădea lunar 1 500 de dolari, mama întindea în colțurile apartamentului lor de două camere bancnotele de un dolar, „pentru ca banii să aibă spor", bunica le trimitea din Tiumen *muksun*[4] și *nel'ma*[5] ușor sărat, Alik Muhammedov cel bogat îi dăruise de ziua lui o bicicletă super — Kona —, Sonia făcuse cu succes un avort. Kolea avea un sistem stereo Marantz, în scara blocului, pe betonul peretelui cineva scrisese frumos și nebunește „Never fuck you again!", pe garajele de lângă ferestre era o inscripție neagră ascuțită — „Oligarhii la Kremlin!" —, iar surioara mai

[4] *Coregonus muksun*, pește de apă dulce, cu carne albă, care crește în apele arctice siberiene.

[5] Un fel de somon siberian cu carne albă, *Stenodus leucichthys nelma*, răspândit în bazinul Oceanului Înghețat.

mică a lui Kolea se îmbolnăvise de gripă, stătea în pat cu temperatură mare, aiura, asculta un alt cântec — „ține minte, fiule, cuvintele de aur: pâinea este cap pentru toți, pâinea este cap pentru toți" — și se speriase îngrozitor, plângea, spunea că acum toți au capete din pâine, oamenii și lucrurile, cartea, televizorul, pisica, perna — toate erau de pâine, capete de pâine, și deschideau niște guri de pâine înfricoșătoare...

Sevastianov mergea încet în fluxul de mașini, tot aducându-și aminte și sugând vulturul. Cântărețul își spunea cântecul cu o voce plăcută, liniștită, bărbătească. Sevastianov își aminti de acest cântăreț — avea o față cărnoasă, netedă, parcă de gumă, și o perucă neagră. Dar îi uitase de mult numele. Probabil și despre pâinea care e cap pentru toți cântase acest cântăreț la vremea lui.

— E cap pentru toți... rosti Sevastianov și zâmbi.

Și toată țara e recunoscătoare
Cekiștilor din eșalonul de mijloc.

Cântecul se terminase.

Vulturul de zahăr de pe limba căpitanului Sevastianov pârâi plăcut și se rupse în trei bucățele.

Visul

ÎN NOUĂ FEBRUARIE ANUL DOUĂ MII DOUĂZECI ŞI OPT de la naşterea lui Hristos, Ţarina adormi la 06:17 ora Moscovei în apartamentele sale din Kremlin, în dormitorul roz. Avu un vis:

Goală, dar în pantofi cu toc înalt, intră în Kremlin prin poarta Spasskie. Este o zi însorită, caldă, chiar caniculară. Kremlinul e iluminat la modul ideal, străluceşte prin albeaţa sa în soare, încât orbeşte ochii Ţarinei. Dar strălucirea intensă este extraordinar de plăcută, o face mai vioaie, îi umple trupul de bucurie. Ţarina se simte foarte bine. În Kremlin totul e alb, alb ca zăpada. Nu numai pereţii şi clădirile, dar şi pavajul obişnuit de sub picioare este tot alb, strălucitor, aruncând reflexe în soare. Pavajul scârţâie sub tocurile Ţarinei. Ea păşeşte pe el, simţind cu fiecare pas cum întinereşte — trupul i se umple de putere şi sănătate. Simte cum, la fiecare pas, pieptul îi tresaltă şi se ridică, făcându-se tare, tânăr. Îşi atinge pieptul, sfârcurile care cu fiecare pas se întăresc de minune. Fiecare pas îi produce din ce în ce mai multă satisfacţie. Sentimentul tinereţii ce revine îi umple trupul de un entuziasm de nespus. Ţarinei îi face foarte, foarte

mare plăcere să meargă, să meargă, să meargă prin acest Kremlin pustiu, alb, inundat de soarele fierbinte. Își dă seama că e complet pustiu. Aici nu e nimeni — nici gardă, nici streliți, nici detașamentul din cazarma Kremlinului, nici boieri, nici vistiernici, nici stolnici, nici mari stolnici, nici curteni din administrație, nici postelnici, nici chelari, nici grăjdari, nici văcari, nici gonaci, nici călăi, nici paznici, nici rândași, nici ușieri, nici portari, nici slugi, nici bufoni, nici paraziți, nici acoliți, nici preoți, nici monahi, nici țârcovnici, nici diaconi, nici dieci, nici uricari, nici chiar săracii obișnuiți în acest pridvor orbitor al pieței catedralelor. Țarina merge prin Kremlin examinându-l impresionată. Inima îi bate bucuroasă și asurzitor. Îi este așa de bine, că oftează de bucurie la fiecare pas. Oftaturile se aud din ce în ce mai tare, Țarina începe să scoată niște sunete ascuțite, extaziate. Reflectându-se în pereții orbitor de albi ai zidurilor Kremlinului, strigătele revin sub forma unui ecou ciudat. Ea strigă și țipă din ce în ce mai tare. Și deodată descoperă în sine o posibilitate uimitor de nouă, un dar minunat care i s-a trezit în trup: gâtul ei întinerit, întins, poate cânta. Și cum cânta! Nu așa cum cântă toată lumea, ci puternic, înalt, curat, luând orice notă. Țarina își încearcă gâtul renăscut, punându-l să scoată cele mai complicate sunete. Gâtul i se supune. Vocea ei răsună în Kremlin. Puterea și puritatea propriului glas o cutremură. Plânge de bucurie, dar își revine repede, fiind cuprinsă de mândrie și de conștiința propriei sale măreții. Niciodată nu știuse și nu-i plăcuse să cânte, de aceea nu știe până la capăt cuvintele vreunui cântec, ale vreunei romanțe. Îi plăcea când cântau și alții, mai ales bărbați tineri și frumoși în uniformă. Pășind pe pavajul alb, Țarina își amintește fragmente de cântece, arii de opere și romanțe, le cântă cu voce tare, cutremurând zidurile Kremlinului cu puterea și puritatea vocii sale. Un fragment al unei romanțe îi rămâne mult timp în gât, începe să-l cânte neîntrerupt, variind glasurile:

Nu pleca, rămâi cu mine.
Aici e așa plăcut, așa lumină.
Cu sărutări voi acoperi
Gura și ochii, fruntea.

Cântând cuvintele astea, tot merge și merge prin Kremlinul cel alb, întinerind și bucurându-se, vede marile relicve rusești — Țar-clopotul și Țar-tunul. Trece pe lângă Țar-clopot, atingându-i suprafața albă strălucitoare. Țar-clopotul rezonează, îi răspunde la cântec, vocea Țarinei răsună și se aude în interiorul Țar-clopotului. Merge mai departe, remarcă faptul că brazii argintii din Kremlin sunt și ei orbitor de albi, se apropie de ei, atinge cetina lor tare, alb-strălucitoare, înțepătoare, merge spre Țar-tun, cântă, cântă, cântă și gura uriașă a Țar-tunului îi răspunde, sună, urlă pe toate glasurile. Își pune mâinile întinerite pe Țar-tunul cel alb și deodată își dă seama foarte clar că totul în Kremlin — zidurile, catedralele, palatele Țarului, trotuarul, brazii și Țar-tunul — este făcut din cocaină presată, oarecum neobișnuită, incredibil de pură. Tocmai această cocaină neobișnuită, parcă *celestă*, îi întinerește trupul. Linge Țar-tunul, simțind toată puterea minunată a acestei substanțe, inima îi bate puternic, gata să-i sară din piept. Țarina începe să tremure din cauza excitării care crește ca un val. Picioarele ei tinere și zvelte tremură, pieptul tare freamătă, respirația îi deschide pieptul. Tot linge tunul, răsucindu-și picioarele, limba îi amuțește dulce, lacrimi îi curg din ochi, mâinile ating trupul, trupul ei tânăr și fermecător, își atinge cu extaz trupul, toate curbele lui, toate proeminențele și alungirile, mângâie pielea caldă, mătăsoasă, are grijă de fiecare adâncitură, își strânge sânii, fiind din ce în ce mai amețită. Vrea îngrozitor de mult să termine, lipindu-se de substanța divină, dar proeminențele Țar-tunului sunt dure și neconfortabile. Observă alături o piramidă de ghiulele albe, trei ghiulele jos, una sus, ghiulele uriașe cu care trăsese odată Țar-tunul. Tremurând de nerăbdare, se urcă pe această piramidă,

se așază pe o ghiulea, o strânge cu picioarele, apăsându-și fermecătorul pelvis ras de ghiuleaua albă strălucitoare, prinde această ghiulea cu mâinile, apăsându-se pe ea din ce în ce mai tare, mai tare, mai tare, mai tare — și termină.

Țarina se trezi.

Deschise ochii plini de lacrimi. Lângă pat se afla slujitoarea.

— Ce? întrebă cu o voce răgușită Țarina, ridicând capul și, oftând greu, se lăsă pe pernă.

Servitoarea îi șterse în tăcere ochii cu batista.

— Of... Doamne... rosti Țarina, respirând greu. Dă-o jos.

Servitoarea dădu jos plapuma de puf. Țarina era îmbrăcată într-o cămașă roz, asortată cu dormitorul, semitransparentă. Cățelușa care dormea la picioarele ei se sculă, căscă, se scuturâ, începu să dea din codița subțire și, după ce se întinse, se îndreptă prin pat spre fața stăpânei. Țarina stătea întinsă, respirând greu. Pieptul ei mare se legăna în ritmul respirației. Cățelușa se apropie de fața ei, începu s-o lingă pe nas și pe gură.

— Încetează... o împinse Țarina.

Cățelușa sări din pat, fugi pe ușa deschisă care dădea spre baie. Țarina se întoarse, respirând greu, încercând să se așeze, servitoarea o apucă de sub mâna albă, ajutând-o, începu să-i îndese la spate pernele din mătase roz.

Țarina se așeză, sprijinindu-se de moviliță făcută din perne. Desfăcu picioarele albe pline, ridică marginea brodată, dantelată a cămășii, își petrecu mâna peste perineul ras, o duse spre față. Palma era udă. Țarina îi arătă mâna servitoarei:

— Uite.

Servitoarea dădu întristată din capul blonduț, pieptănat cu grijă, luă mâna Țarinei și începu s-o șteargă delicat cu batista.

— Și asta numai pentru că e a treia noapte în care dorm singură.

Servitoarea dădu din cap compătimitor.

— O-o-o-o-f! oftă puternic Țarina și privi tavanul pictat.

Pe tavan, în nori se luptau pentru inima înflăcărată a cine știe cui niște amorași grăsuți.

Cățelușa intră în fugă în dormitor, sări pe pat, începu să se spele. Țarina o îmbrățișă, o strânse la pieptul ei fremătător.

— Puțin coniac.

Servitoarea îi umplu rapid pahărelul care se afla alături, pe măsuța sculptată, turnând dintr-o carafă de cristal, îl puse pe o farfurie de aur alături de felii de ananas presărate cu zahăr pudră. Țarina dădu peste cap pahărelul, bagă în gură o bucățică de ananas și începu s-o mestece cu buzele-i pline. Servitoarea stătea cu tava în mână, privindu-o pe stăpână cu o adorație reținută.

— Dă-mi... Țarina puse pahărelul gol pe tavă.

— O măslină? întrebă servitoarea.

— Nu... asta... Țarina mai luă ananas, își roti prin cameră ochii negri umezi.

— Doriți să beți niște tutun?

— Nu. Ei... asta!

— Mobilul?

— Da. Formează numărul lui Komiaga.

Servitoarea luă de pe măsuță mobilul de aur în formă de peștișor cu ochi mari de smarald, formă. Mobilul răspunse cu un sunet cântător. Peștișorul scoase din gură o hologramă: fața îngrijită, îngrijorată a lui Komiaga, în „merin". Cu mâna pe volan, Komiaga își aplecă fața cu moțul împletit, aurit.

— Ascult, Țarină.

— Unde ești? întrebă Țarina, mâncând ananas.

— Tocmai am aterizat din Tiumen', Țarină. Vin pe șoseaua Kievskii.

— Zboară încoace. Iute.

— Am înțeles.

Holograma dispăru.

— E timpul, nu? Râgâind, Țarina se uită la servitoare.

— E timpul, Ţarină, rosti aceasta cu un entuziasm reţinut.

— E timpul, e timpul. Ţarina se întoarse, aruncând de pe piept căţeluşa.

Servitoarea întinse mâna, Ţarina se sprijini, se ridică. Îşi scutură părul negru, bogat, cârlionţat, care i se revărsa pe umeri. Îşi întinse trupul plin, începu să geamă, încruntându-se, se apucă de mijloc. Păşi spre fereastra acoperită de draperii, atinse cu degetul draperia roz. Draperia se trase ascultătoare.

Ţarina văzu pe fereastră scuarul cu brazi argintii acoperiţi de zăpadă, catedrala Arhanghelului, o parte a pieţei catedralelor plină de săraci şi porumbei, de streliţi în mantale roşii şi cu halebarde albastre strălucitoare, străji cu ghioage, monahi-cerşetori cu tolbe de fier, nebunul Savos'ka cu bâta lui. În depărtare, după colţul alb al Catedralei Adormirii, se vedea Ţar-tunul negru, din fontă. Alături de el, pe fondul zăpezii, se vedea, neagră, piramida ghiulelelor. Doamna îşi aduse aminte de ghiuleaua albă, netedă, răcoroasă şi-şi puse mâna pe pântecele cald.

— E timpul, rosti ea abia auzit şi zgârie cu unghia geamul securizat.

Pauza de masă

UN SEMNAL PUTERNIC, strident-melodios, enervând prin oarba sa lipsă de îndurare, respingătoare urechii omenești, scos de difuzorul rotund, cenușiu, încălzit de soarele amiezii, sperie libelulele ce se așezaseră pe el, deja împerecheate, se prelinse în aerul fierbinte de iulie al Siberiei Răsăritene, tulburând liniștea veșnică a micilor dealuri și a cerului, asurzind sunetele monotone ale pietrarilor în acțiune, scârțâitul scripetelui, bolboroseala brigadierului, neastâmpărul musculițelor separate prin perimetrul cu ultrasunete de zona de lucru, pluti spre delușoarele acoperite cu conifere rare și imediat se întoarse pentru a se reflecta a doua oară, chiar de Zidul care se construia și care, ca o panglică albă netedă, târându-se printre delușoare, dispărea în spatele lor în orizontul albastru, denivelat.

— Pfui, blestematule, să te... San Sanîci își șterse fruntea transpirată, scuipă spre stâlpul cu difuzorul pătrunzător, dar nu mai avea picătură de salivă în gura uscată.

Scoase din buzunarul de la genunchi al salopetei o sticlă de plastic îngustă cu apă, dădu la o parte cu degetul dopul moale

din cauciuc organic, lipi de ea cu sete buzele uscate. Apa caldă îi gâlgâi în gât, mărul lui Adam, acoperit de păr cenușiu, se întinse dureros.

— Basta, creștinilor! Savos'ka, voinic, adus de spate, îngust în umeri, băgă mistria și covățica de plastic cu mortar, se îndreptă gemând, coborî de pe schele: Bun!

Bocearov și Saniok, care lucrau jos, la scripetele ce ridica blocurile spongioase, opriră imediat roata. Coșul cu blocurile spongioase atârna în aer. Bocearov își miji ochii privind Zidul, făcându-și mâna grea, smeadă, streașină la ochi:

— Oare nu primiți?

— Las-o jos! Zilberstein, poreclit Potcoava, șchiop, cu nasul coroiat, mereu răutăcios, tovarășul lui Savoskin, scuipă jos. Munca nu e lup, iar mâncarea nu e *lao wai*[1]!

— *Inshalla*![2] Este deja douăsprezece? rânji bucuros Timur, fără dinți, ras pe cap, cu fruntea înaltă.

— Asta încă nu-i treișpe, țărane, zâmbi obosit vânosul, năsosul Savcenko și începu să-și scuture de pe mâini mortarul lipit, privind cerul curat, fără nori. Da iote că nu-i văz aci pă arhangheli. Oare un' să fie?

Și, ca la o comandă, din spatele lanțurilor verzi-albăstrui al dealurilor îndepărtate apărură trei puncte. În curând se auzi zgomotul unor elicoptere.

— Vine, dragul de el. Petrov, liniștit, vânos, cu pielea albă și părul negru, lăsă blocul spongios pe mortarul proaspăt, îl netezi cu mistria, după care îl aruncă în covățică, se apucă să curețe mistria de muchia blocului spongios. Slavă ție, Dumnezeule Atotputernic, am prins și prânzul...

— Să îmbucăm ceva, mama voastră astăzi și mâine... Savos'ka își scoase mănușile cenușii de la mortar, le puse pe o grindă.

---

[1] În chineză, „străin", bătrân aciuat de pe undeva; poreclă chinezească jignitoare pentru străini.

[2] *Insha-Allah*, „voia lui Dumnezeu", în arabă.

— Hei, brigadierule, ce să facem cu mortarul? Salman cel ras pe cap, osos, cu ochii mari, aruncă jos chiștocul, se scărpină la îmbinarea păroasă a omoplaților, sub gulerul argintiu de protecția muncii.

— Îl lăsăm! Brigadierul Slonov, nu prea arătos, scund, dar cu o voce puternică, uscățiv, cu un nas de rață mereu transpirat, cu ochi iuți și degete rapide, noduroase, mereu neliniștite, își scoase de pe capul pleșuv șapca albastră de deținut, își șterse chelia transpirată, mîji ochii neîncrezător spre elicopterele ce se apropiau.

Unul, ca de obicei, zbură drept spre ei, celelalte două o luară în stânga și în dreapta — în stânga spre brigada lui Cekmazov, în dreapta spre protejații poznașului cocoșat Provotorov.

Elicopterul se apropie. Era vopsit în verde închis; pe laturi, alături de vulturul bicefal auriu, se afla inscripția „ZID-est-182".

— Deținuți, masa! rosti cu putere megafonul și amuți.

Pe schelele amenajate din țevi roșii de plastic brigada lui Slonov se târî jos de pe Zid.

— Savos'ka, ia copita...

— San Sanîci, dar ăia ai lui Provotorov, după cum coboară, iar o să halească înaintea noastră.

— Lasă-i în plata Domnului.

— Să-i ia dracul, nu Dumnezeu! Dă să iau o gură de apă...

— Ia, nerușinatule.

— Creștini, cine e bogat în tutun?

— Interesant, vom avea carne?

— De-ar da Domnul măcar un norișor...

— Mai așteaptă nițeluș, spre seară o să vină și ceva omăt...

— Despă-ă-ă-ărțire, tu, despă-ă-ărți-i-i-ire...

— Mai taci odată, tu, Potcoavă îndoită.

Elicopterul aterizâ.

Ușița verde se deschise, apăru o scăriță și pe ea coborâră doi foști pușcăriași în niște halate albe murdare, cu două termosuri de zece litri, brichete de pâine și un pachet de veselă de unică

folosință, din făină de orez presată. Și imediat după ei doi gardieni din trupele de escortă cu o „taniușa" pliantă, alături de torționarul lagărului, Matiuha, cu bidonul lui îngust. Brigada se potoli. Micul Matiuha, vânos, sări de pe scară, făcu cu ochiul brigăzii:

— Sal'tare, oameni ai muncii!

Avea părul șaten deschis, gâtul puternic, era neted, boțit, fără sprâncene, cu o față plină de pistrui pe care abia se vedeau tăieturile ochilor.

— Te-am cam așteptat, mama ta... mormăi Potcoava și scuipă cu răutate printre dinții galbeni, mâncați de parodontoză, pe pământul acoperit de mușchi.

— Un condiment cam sărățel pentru prânz! se întinse Matiuha și făcu un semn spre gardieni. Descărcați, băieți.

Gardienii se apucară să desfacă „taniușa".

Petrov își scoase șapca de pe capul acoperit cu păr alb, se închină:

— Doamne, întărește-ne și apără-ne...

San Sanîci, cu un zâmbet obosit, își scărpină fruntea ridată:

— Mda... uite-ți, babo, și cele optzeci și două de procente...

Gardienii întinseră „taniușa" verde din metal și ceramică, îi fixară îmbinările cu șuruburi, desfăcură curelele. Foștii deținuți, cu termosurile lor, se așezară sub cort. Pilotul, ițindu-se din cabină, fuma și se uita.

Matiuha își scoase de la brâu mobilul, făcu legătura cu difuzorul local. Și difuzorul cenușiu, rotund, care tocmai anunțase „masa", începu să vorbească cu vocea maiorului Semionov, șeful diviziei educative a lagărului nr. 182, lagărul drag al brigăzii, care se întindea pe patruzeci și două de barăci între două dealuri, cel Neted și cel Apropiat, pe aproape două sute cincizeci de verste[3] de aici:

---

[3] Unitate de măsură echivalentă cu 1,06 km.

— Pentru că nu a îndeplinit planul de șase zile pentru ridicarea sectorului estic al Marelui Zid Rusesc, brigada nr. 17 primește, prin tragere la sorți, o pedeapsă cu lovituri cu nuiele sărate.

Brigada, care stătea în picioare, amuțită, începu să se agite.

— Prin tragere la sorți... oftă încet Petrov. Slavă ție, Doamne, că nu toți...

— Nu fi prost, o să primești și tu, scuipă Potcoava.

— Totuși, optzeci și doi nu e șaptezeci și doi, râse prostește Saniok.

Matiuha îi aruncă brigadierului Slonov o cutie cu chibrituri, se aplecă spre bidon, începu să deșurubeze capacul:

— Haideți.

Brigadierul scoase chibriturile, rupse trei din zece, i le întinse lui Matiuha. Acela se întoarse o clipă și reveni imediat, arătă profesionist de repede cele zece măciulii de chibrit strânse între degete.

Începură să tragă la sorți. Bețele rupte le primiră Savos'ka, Salman și Petrov. Nefericiții își primiră sorții diferit: Savos'ka își scărpină cu măciulia chibritului tatuajul de pe piept vechi, din vremea lui Putin, zâmbi, băgă chibritul în gură, își miji ochii spre Matiuha:

— Acasă!

Salman se întunecă instantaneu, mormăi posac ceva în cecenă, aruncă chibritul, își băgă mâinile puternice în buzunar și, fără niciun sunet, începu să fluiere răutăcios, strivind mușchiul verde de culoarea marmurei cu gheata gri de la ciment.

După ce trase chibritul scurt, Petrov oftă, umflându-și buza de jos, se închină și, strângând chibritul în pumnul alb, îl lipi de piept, bolborosind:

— Doamne, apără și păzește, Doamne, apără și păzește, Doamne, apără și păzește...

Matiuha, după ce puse în cutie chibriturile întregi, scoase din bidon o nuia de mesteacăn de grosimea unui deget mic bărbătesc,

curățată de crenguțe și înmuiată în soluție de sare. Scurse de pe nuia lichidul, apoi șfichiui din ea cu pricepere, familiar, trosnind aerul fierbinte:

— Hai, să se pună primul.

Cei pedepsiți se uitară unul la altul. După tradiția lagărului, nimeni nu se grăbea să fie primul. Matiuha știa asta și nu se grăbea. Aștepta, lăsând jos biciul, ținându-l profesionist la picior.

— Rezistați, frăților, rosti tot după tradiție brigadierul, agitându-și neliniștit degetele mari ale mâinilor arse de soare.

Matiuha tăcea. Era un torționar cu experiență — cu un stagiu de șase ani —, și de mult încetase să mai repete zicalele uzuale ale torționarilor din lagăr, cum ar fi „cine se culcă devreme, se scoală devreme", „dacă ai grijă de cur, o să-ți pierzi capul", „curul e prieten cu biciul, sunt în slujba statului" sau „biciul îți aduce sănătate, te scapă de *fensibing*[4]".

— Ei, care-i treaba? oftă Savos'ka, privi la Petrov care tot bolborosea, îi făcu cu ochiul lui Slonov. Trebuie să încep eu ștampilarea, nu, brigadierule?

— Hai, Savosia, nu te sfii, dădu din cap Slonov.

Savos'ka se apropie de „taniușa legănându-se", își descheie pantalonii, își lăsă jos izmenele albastre, se închină și se întinse repede. Gardienii îi fixară imediat cu curele mâinile și picioarele. Matiuha îi ridică maieul, îi dădu mai jos izmenele, dezgolindu-i picioarele musculoase, se îndreptă și, aproape fără să-și ia elan, sonor, lovi puternic cu biciul fundul tare al lui Savos'ka, brăzdat de urmele pedepselor mai vechi.

— Futu-i, unu! își arătă colții Savos'ka, lipindu-și obrazul de perna verde care lucea în soare.

Matiuha dădea întruna.

— Futu-i, doi! număra Savos'ka.

Biciul lovi fesele cu un șuierat.

— Futu-i, trei!

---

[4] Reumatism (în chineză).

Pe fese apărură dungi vineții. Matiuha lovea tare, cu ușurință, fără a face mișcări de prisos, îndeplinindu-și cum se cuvine treaba și demonstrând cu fiecare lovitură că nu-și mănâncă degeaba pâinea de torționar în lagăr și că nu degeaba mai primește un adaos septentrional. Și el număra loviturile, dar în gând. Numai torționarii amatori care, printr-un concurs de împrejurări, au pus mâna pe biciul din vână de bou, pe cravașa cu șapte șfichiuri sau nuiaua sărată numără cu glas tare loviturile. Însă un torționar adevărat trebuie să-și săvârșească treaba în tăcere, pentru ca nimic să nu-i distragă atenția pedepsitului de la pedeapsa corporală, iar celor prezenți — de la contemplarea moralizatoare a actului pedepsei.

Fiecare trebuia să primească treizeci de lovituri standard cu nuiaua sărată. Dacă nuiaua se rupea, execuția se suspenda. Dar o nuia putea fi ruptă numai de un torționar lipsit de experiență sau necinstit. Însă Matiuha era experimentat și-și făcea treaba cu conștiința împlinită, la el nuielele se rupeau foarte rar.

— Futu-i, șaisprezece! Futu-i, șaptesprezece! Futu-i, optsprezece! număra cu voce tare Savos'ka, strângându-și pumnii și zâmbind încleștat brigăzii.

Nuiaua neagră îi șfichiuia cu zgomot fundul tare, încordat, dungile vineții de pe fese se înroșiseră, deveniseră purpurii, colorându-se de la sângele ivit. Picioarele se încordară, spatele înțepeni, capul se ridica din când în când din cauza încordării. Savos'ka se strânse, parcă era un pumn, comprimându-se, nepermițând durerii să pătrund în trup, luptându-se cu ea în felul său. Dintre cei care încercaseră măcar o dată nuiaua în lagăr, care stătuseră întinși pe „taniușa", care număraseră loviturile șuierătoare, fiecare avea propria metodă de rezistență. Savos'ka își învingea durerea prin încordarea trupului, o depășea prin încăpățânarea mușchilor. Era clar că nu se întâlnise numai o singură dată cu nuiaua, că știe cum să se înțeleagă cu ea.

— Futu-i, douăzeci și șase! Futu-i, douăzeci și șapte! Futu-i, douăzeci și opt!

Faţa lui Savos'ka se înroşise, acum rânjea cu ultimele puteri, dinţii îi scrâşneau, vârtejurile scurte ale părului acum lipit tremurau.

— Rezistă, rezistă, îl încuraja Slonov.

— Futu-i, treizeci! articulă Savos'ka şi zâmbetul îi dispăru de pe faţă.

Se înmuie, picioarele i se mişcară relaxate. Gardienii îl dezlegară. Savos'ka se ridică fără să se grăbească, apucându-şi izmenele şi pantalonii, arătă fundul bătut gardianului:

— Ia uite un tablou al lui Repin, nu?[5]

— Deţinut, duceţi-vă la loc, răspunse calm gardianul osos pe sub căciula din pânză de cort.

Savoş'ka, încheindu-se, se apropie de brigadă.

— Bravo! îl bătu pe spate brigadierul lui.

Matiuha, aruncând nuiaua folosită, scutură familiar o clipă mâna dreaptă, o lăsă să se odihnească, apoi o băgă în bidon; prin gura lui îngustă scoase o nouă nuia, pocni. Picăturile sărate zburară în toate părţile, strălucind în soare.

— Doamne, întăreşte-mă... bolborosi Petrov, băgându-şi capul ras între umerii largi, rotunzi ca ai unei femei.

Salman scuipă şi porni hotărât spre „taniuşa", desfăcând sfoara de la pantaloni. Gardienii îl luară în primire, îl aşezară, îl legară. Fundul neted, smead şi păros al lui Salman avea şi el urme, dar nu erau aşa de numeroase ca la Savos'ka.

— *Bismille rahmon rahim...*[6] începu să bolborosească Salman şi-şi întoarse capul de la brigada de alături.

Matiuha făcu o încercare şi-l lovi pe fese. Salman începu să mârâie.

---

[5] Ilia Efimovici Repin (1844–1930), pictor rus realist din şcoala itinerantilor, a surprins în pânzele sale tensiuni sociale din Rusia contemporană.

[6] *Bismillah ir-Rahman ir-Rahim* — „în numele lui Dumnezeu", cel mai milostiv şi cel mai îndurător (în arabă).

— Rezistă, djighitule![7] îi strigă Potcoava cu o jumătate de zâmbet.

Torţionarul îl lovi pe Salman la fel de repede, uşor şi fără grabă ca şi pe Savos'ka. Cecenul mârâia, dar nu tremura de pe urma loviturilor. Corpul slab, vânos, parcă se lipise de „taniuşa", contopindu-se cu ea. La fiecare şuierat şi lovitură a nuielei Salman răspundea cu un mârâit. Mârâind, se uita la dealuri.

— Uite aşa! San Sanîci îşi scărpina aprobator bărbia năpădită de părul cărunt.

— Nu-l învingi pe Salman cu o nuia, privi posac Bocearov.

— E afumat, dar uite... dădu din cap Savos'ka.

Şase ereţi planând uşor, aninaţi de cerul albastru fără nori, trecură în zbor pe deasupra Zidului din Rusia spre China.

Mârâitul lui Salman nu devenise mai puternic sau mai rău, îi însoţea fiecare lovitură, fără ca acesta să se mişte pe „taniuşa". Matiuha îşi încheie pedeapsa şi aruncă nuiaua în spate. Salman fu dezlegat, se ridică apucându-şi pantalonii şi mormăi cu răutate ceva în cecenă.

Toţi se uitară la Petrov. El tremură, de parcă l-ar fi lovit toţi deodată, şi-şi duse ca un condamnat trupul solid spre „taniuşa".

— Nu te prosti, Petruccio, Matiuha are mâna uşoară! îl linişti Savos'ka.

— Matiuh, parc-ai mai obosit puţin, nu? zâmbi răutăcios San Sanîci.

— Deţinuţi, încetaţi discuţiile, spuse gardianul.

Petrov, îndesându-şi între umeri capul ras, mergea de parcă ar fi purtat pe umeri un coş cu blocuri spongioase. Matiuha aştepta, lingându-şi buzele transpirate, ţinând nuiaua la picior.

Petrov se aşează pe „taniuşa", se răsuci incomod pe o parte, de parcă s-ar fi aflat pe patul de jos al unui tren de cursă lungă, îşi întinse picioarele groase şi începu să se întoarcă pe burtă.

---

[7] Călăreţ iscusit, voinic — apelativ folosit de popoarele caucaziene.

— Stai odată întins, ce tot te foiești. Gardianul îi apucă mâna, i-o legă.

Cel de-al doilea îi imobiliză gleznele mari.

— Dar pantalonii? își miji nemulțumit ochii Matiuha. Eu trebuie să-i dau jos?

Scrâșnind, întorcându-și într-o parte fața albă, Petrov își băgă sub burtă mâna liberă, desfăcu sfoara și, șerpuindu-și corpul de focă, își dădu jos cu greutate pantalonii și izmenele. Matiuha le trase nemulțumit în jos, răsuci maieul albastru al lui Petrov. Fundul mare, alb al lui Petrov mai fusese și el biciuit, dar nu așa des ca al lui Savos'ka și al lui Salman.

Nici nu apucă Matiuha să-și ridice nuiaua, că Petrov începu să urle cu fața în „taniușa":

— Sunt vinova-a-a-at! Vai, sunt vinova-a-a-at!

Matiuha trosni cu zgomot nuiaua neagră pe fundul cel mare, alb și rotund. Fundul tremură, dar stăpânul lui rămase nemișcat, lipindu-se cu fața de perna verde din metal și ceramică, fierbinte de la soare.

— Sunt vinova-a-a-at! Vai, sunt vinova-a-a-at!

— Dar nu ești vinovat, futu-ți... mormăi Potcoava.

Un gardian îl amenință cu degetul. Celălalt se uita la fundul care tremura de pe urma loviturilor.

— Sunt vinova-a-a-at! Vai, sunt vinova-a-a-at! bocea Petrov.

Matiuha însă nu fusese îmbunat de căința lui, ci, dimpotrivă, înrăit: începu să-l lovească mai rar, dar mai puternic, menținând mâna sus, parcă apreciind fiecare lovitură, apoi dând lovitura cu mare putere. Petrov își ridică picioarele groase, fundul începu să-i tremure, ca un aluat...

— Ei, sunt vinova-a-a-at! Ei, doar sunt vinova-a-a-at! bocea el în pernă, încât gâtul alb căpătă repede culoarea roz, apoi roșie. Părul spălăcit, de culoare deschisă, tuns scurt, îi tremura încetișor la ceafă.

— E sensibil Petruccio al vostru, bolborosi San Sanîci și privi spre cer.

După ce zburaseră dincolo de Marele Zid Rusesc pe teritoriul chinez, cei șase ereți se separară: patru rămaseră să planeze acolo, iar doi, piuind și atacându-se alene, reveniră în Rusia.

Când mai rămăseseră peste douăzeci de lovituri, Petrov schimbă tema pocăinței:

— Taaa-țiii noștri! Taaa-țiii noștri! Taaa-țiii noștri!

— Vrea să se pișe, dădu din cap convins capul urât al prostovanului Saniok.

Picioarele lui Petrov se mișcau, ceafa îi tremura ușor, capul se lipea din ce în ce mai tare pe pernă, turtindu-i fața, dar tremura serios numai fundul. Dungile vinețiii ale primelor lovituri începură să se încrucișeze cu cele roșii, mai puternice, soarele se reflecta în cei mai mici picuri de sudoare care apăruseră pe acest fund alb.

La ultimele lovituri Petrov deja răcnea ca un cerb, cuvintele se distingeau cu mare greutate. Îl enerva clar pe Matiuha, care lovea din ce în ce mai puternic. La a douăzeci și opta lovitură nuiaua se rupse.

— Pfui, carne... scuipă Matiuha spre fundul lui Petrov, aruncă în spate restul de nuia și, încruntându-se, își scutură mâna dreaptă.

Petrov tot mai urla, cu ceafa roșie, transpirată, tremurând. Gardienii îl dezlegară. Se potoli într-o clipită, se rostogoli jos de pe „taniușa", se ridică și, apucându-și pantalonii, o luă la fugă spre brigadă. Matiuha începu să închidă bidonul, dând din cap spre gardieni. Ei strânseră „taniușa". Matiuha se uită scurt și posac spre brigadă:

— Poftă bună.

— Mulțumim, răspunse, conform tradiției, brigadierul.

Torționarul și gardienii cu „taniușa" porniră spre elicopter. Foștii deținuți, lăsând pe masă, sub cort, termosurile aduse, pâinea și vesela, plecară după gardieni. Cei cinci dispărură în aparatul verde-închis, trapa se ridică, ușa se închise, elicele prinseră viață și peste o clipă elicopterul „ZID-est-182" se

ridică în aer, viră brusc și porni spre nord. În zonă rămase numai brigada nr. 17, masa de sub cort, scaunele, recipientul cu apă de băut și stâlpul de securitate cu marele ceas electronic, cele cinci camere de supraveghere și difuzorul cenușiu rotund.

— Deținuți, timpul alocat mesei este de 16 minute! anunță difuzorul.

Naivul Saniok își dădu jos șapca albastră decolorată, o porni grăbit spre cort:

— Ei, uite, iar ne-am pierdut timpul de masă cu pedeapsa.

— Paisprezece minute prețioase! veni în urma lui ca o cămilă buzatul Bocearov.

— Păi ce credeați voi, sperietorilor? șchiopătă Potcoava și își mijì ochii răutăcios din cauza soarelui.

Brigada trase scaunele, se așeză la masă. Savos'ka și Salman se așezară pe scaunele de plastic de parcă nu se întâmplase nimic. Petrov, încruntându-se și oftând, își pipăi genunchii și-și sprijini în ei mâinile mari albe. San-Sanîci deschise un pachet de farfurii adânci, din pulpă de orez presată. Potcoava desfăcu un pachet de linguri.

— Cine oare să toarne azi? bolborosi Savcenko, scărpinându-se și rotindu-și capul.

— Eu, eu... Timur deschise termosul cu supa, luă din el polonicul și începu să pună în farfurii.

— Cu arpacaș? adulmecă Potcoava. E bine.

Slonov, ca de obicei, desfăcu bricheta cu pâine cenușie feliată, o împărți brigadei. Când Timur termină de turnat și închise termosul gol, toți se ridicară. Slonov se închină și începu:

— Îți mulțumim, Hristoase, Dumnezeul nostru, căci ne-ai săturat pe noi cu bunurile Tale pământești, nu ne lipsi de Împărăția Ta a Cerurilor, dar dacă printre ucenicii tăi ai venit, Mântuitorule, dându-le pace, vino la noi și mântuiește-ne.

Făcu cruce deasupra mesei. Toți, cu excepția lui Timur și a lui Salman, se închinară. Brigada nr. 17 se așeză și se năpusti asupra mâncării. Mâncară supa în tăcere și imediat începură să

fie ronţăite lingurile şi farfuriile: se dădeau câte trei bucăţi de pâine la masă, vesela presată şi tacâmurile erau o completare binevenită. După ce mâncară farfuriile adânci şi lingurile, desfăcură şi scoaseră farfuriile întinse şi furculiţele, tot cam cenuşii, din pulpă de orez chinezesc presată. Timur desfăcu al doilea termos, anunţă:

— Carne cu orez.

Brigada începu să se agite aprobator. Carne se dădea marţea, joia şi duminica. Azi era joi. În alte zile, după supă venea caşă de arpacaş, grâu sau orez cu ulei de rapiţă.

Felul doi fu împărţit în farfurii şi îl mâncară la fel de repede şi în tăcere. Se apucară de farfurii, băgând furculiţele în buzunare — de regulă erau luate pe şantier şi ronţăite în timpul lucrului. Asta însemna „a ronţăi furculiţa".

Trosnindu-şi farfuria, Slonov se uită la ceas.

— Mai sunt nouă minute. Ei, cum facem, cine brodează astăzi ceva vesel?

Toţi se uitară unul la altul.

— Hai eu! zâmbi amabil Savos'ka, de parcă n-ar fi încasat niciun fel de pedeapsă.

— Hai că eşti tare, şi aşa brodezi des! îl înţepă răutăcios Potcoava.

— Păi n-a povestit şi ieri? se minună Saniok.

— Păi ce, nu a fost amuzant? rânji Savos'ka.

— Despre opricinic şi fecioară? Amuzant.

— Păi şi atunci ce mai caşti gura, *shabi*[8]?

— Savos', tu oricum îţi faci norma la brodat, dar şi alţii vor.

— Hai să stea Savos'ka, hai unu nou.

— Uite, Bocearov trebuie să brodeze. Ăsta ne înveseleşte!

— Ha-ha-ha!

— Ba mai bine Petruccio! A, Petruccio? Taţii noştri, a?

— Lăsaţi-l, pentru Dumnezeu...

---

[8] Fătălăule (în chineză).

— E bine să trăncănim, a trecut timpul, creştinilor.

San Sanîci îşi şterse cu şapca faţa transpirată de la mâncatul rapid, o puse pe capul mic, cărunt:

— Uite ce, fraţilor, haideţi să vă brodez eu ceva.

— Bine, San Sanîci, încuviinţă brigadierul.

— Deci aşa, începu San Sanîci, sprijinindu-şi pe masă pumnii smezi cu urme de mortar în jurul unghiilor. Anul o mie nouă sute optzeci şi şase.

— Atunci m-am născut eu, începu deodată să mormăie posac Petrov.

— Nu mă întrerupe. Deci, am împlinit eu atunci douăzeci de ani. Deci făcusem eu armata, ajunsesem sergent major, m-am întors la Briansk, m-am dus la uzină ca frezor. Şi aşa am început eu să-mi bag picioarele cum se cuvine, 'tu-i, aşa, ca un futut...

— Nu înjura, îl prinse de mână Slonov.

San Sanîci aruncă o privire spre camera de supraveghere şi continuă:

— Deci am început eu să lucrez bine, intrasem *yan'lidi*[9] în problemă, am avansat peste un an, încât m-au ales secretar de comsomol, iar apoi a venit la mine secretarul de partid: hai, Buzuluţki, o să te băgăm în partid, te înaintăm pe linie de partid. Ei, care-i treaba? Băgaţi-mă, zic, în partid.

— În care? întrebă Bocearov.

— În cel comunist.

— Păi ce partid e ăsta?

— N-are importanţă, căcăciosule, ce mă tot întrerupi? Potcoava îl împinse pe Bocearov.

— Uite, San Sanîci îşi încrucişă degetele. Iar secretarul ăsta de partid, Barîbin, s-a apropiat de mine ca un tată. Fiul lui se înecase când era elev şi începuse deci să mă ia sub aripă, să mă cheme la el, să-mi dea ceai, să stăm de vorbă deschis. În general, mă luase sub aripa lui şeful. Şi zice: pregăteşte-te, Saniok,

---

[9] Tare (în chineză).

pula mea, partidul e o treabă serioasă, citește acolo pe Lenin, pe Marx.

— Ăștia sunt scriitori? întrebă Petrov.

— Sunt ăia importanți, care au făcut Tulbureala Roșie, ai priceput? îi explică sever Slonov. Tare te mai pricepi să întrerupi!

— Uite. Ei, mă duc și eu, hâr-hâr la biblioteca uzinei, îi iau pe Lenin, pe Marx, mă duc la mătușă acasă — pe atunci locuiam cu mătușa, ea lucra la aceeași uzină, BRIANMAȘ, la montaj. Părinții mei divorțaseră, mama plecase în nord cu noul ei soț, iar cu tata aveam relații piz... adică relații proaste. Da. Și Barîbin știa asta. Uite. Și atunci în iarna aia am făcut cum-necum o prostatită. Am răcit cumva, dracu știe. Încă din armată am răcit la coaie odată, acolo iarna făceam exerciții, făcuserăm un pod de pontoane, ger, pula mea, minus douăzeci de grade — toți au răcit. În general, mă piș greu, uneori mă mai doare jos, crampe, pula mea, slăbiciune. M-am dus la doctor, era o cunoștință de-a mătușei, m-a primit pe pile, mi-a dat un concediu medical pe o săptămână. Ei, mi-a prescris acolo ceva de băut, tablete și, de asemenea, peste o săptămână să mă duc la el pentru masajul prostatei. Mai întâi mi-a zis: dacă ai fi avut o soție, ar fi putut ea să-ți maseze prostata, dar, dacă n-ai nevastă, o să vii la mine. Ei, totul e în ordine, îi citesc eu pe Lenin, pe Marx, mă pregătesc, mă uit la *dian'și*[10], iar la ora trei traversez tot Brianskul să mă duc la doctorul ăsta la masajul prostatei. Și-mi bagă degetul în cur. O dată, de două ori, de trei ori. Și mă cam săturasem, drumul lung, schimbam un autobuz, trebuia să mai și aștept, în general — futere, ei, mi se acrise. Și m-am gândit: păi o să-mi fac singur masajul ăsta al prostatei. Am luat de la mătușa un ciocănel de oțel pentru bătutul cărnii, avea mânerul așa de neted, de oțel. Deci mă dezbrac...

— Mătușica era acasă? întrebă precaut Saniok.

---

[10] Televizor (în chineză).

— Nu, la serviciu. Deci mă dezbrac în pielea goală, să-mi fie mai comod, ung mânerul ciocănelului cu margarină, mă aplec, îmi bag în cur ciocănelul. Simt — totul e normal. Mânerul e neted, exact ca un deget, parcă un pic mai rece. Uite așa mă aplecasem, apuc ciocănelul cu mâna și încep să-mi fac cu mâna asta masajul prostatei. Mergea destul de bine. Și așa, numai bine, normal, masez, masez și mă bucur că nu mai trebuie să străbat tot orașul și că acum pot să fac asta singur, și o să mă fac bine, o să mă piș normal, fără să mai am nevoie de doctor, o să stau acasă, să mă uit la *dian'și*. Și, de bucurie, fără să-mi scot din cur ciocănelul, mă duc până la pick-up, îl pun pe Toto Cutugno, „Felicita". Îl dau mai tare și, în acordul muzicii, încep să-mi masez prostata. Și deodată — pizda mă-sii...

Slonov îi strânse mâna.

— Da, iertați-mă, creștinilor, uite, deci... când, ce să văd — pe coridor era mătușa mea. Și alături era secretarul nostru de partid de la uzină, Barîbin.

Slonov, Potcoava, Savcenko, Bocearov și Savos'ka începură să râdă. Timur, Salman, Saniok și Petrov nu râdeau.

— Secretarul de partid, se pare, îi dăduse mai vreme drumul mătușii ca să mă viziteze împreună, ea îi spusese că Sașa e bolnav. Și stau ei îmbrăcați, se holbează la mine. Iar eu, gol, cu un ciocan de metal în cur, ascultând „Felicita", stau și mă uit la ei.

Saniok și Salman începură să râdă. Timur se uita la San Sanîci fără să priceapă nimic. Petrov își mușca morocănos buza de jos.

— Pe scurt, secretarul de partid a făcut stânga-mprejur și a dispărut!

Toți, în afară de Petrov, începură să râdă.

— Basnă bună, încuviință Slonov, băgă mâna în buzunar, scoase ceva împăturit în batista curată.

Desfăcu batista. În ea se afla turnul Spasskaia, din zahăr. Baza lui fusese mușcată de jur-împrejur, dar vârful, cu orologiul și vulturul cu două capete, era încă întreg. Acum o jumătate de lună brigadierul primise în lagăr, în pachetul de la soția

sa din Tver', două perechi de şosete de lână, un fular, usturoi, pesmet şi un Kremlin din zahăr din care era rupt turnul Borovițkaia. Kremlinul acesta fusese primit la Crăciun de fetița lui Slonov. Turnul Borovițkaia îl mâncase împreună cu mama, restul decisese să-l trimită tatălui, în Siberia Răsăriteană. Călătorise pachetul cinci luni. Slonov, după ce-l primise, rupsese imediat Kremlinul, pereții, catedralele şi construcțiile interioare şi le dăduse celor care împărțeau sarcinile. Clopotnița lui Ivan cel Mare — bucătarului din lagăr, Tomileț. Turnurile Kutafia, Nikolskaia şi Orujeinaia le mâncase chiar el, sugându-le înainte de a se culca. Turnul Troițkaia fusese dăruit unui vechi prieten din lagăr, coreeanul Volodia Pak. Iar turnul Spasskaia se decisese să-l „destineze fondului umoristic". În fiecare zi, după ora mesei, cineva din brigada lui trebuia să povestească o întâmplare amuzantă, în stilul lagărului — „să brodeze o poveste adevărată". Dacă istoria era amuzantă, brigadierul îi dădea povestitorului să muşte o bucățică din turnul Spasskaia.

— Muşcă, San Sanîci, îi întinse brigadierul turnul. Dar numai de jos.

San Sanîci luă turnul cu ambele mâini, îl întoarse, îl examină şi cu greutate muşcă de jos. Zahărul era tare.

Brigadierul îi luă turnul, îl înfăşură în batistă, îl băgă în buzunar. Şi imediat, ca la comandă, difuzorul cenuşiu prinse glas:

— Masa s-a încheiat! Deținuți, ridicați-vă, ocupați-vă locurile de muncă!

Brigada se ridică, o porni spre Zid. Slonov, Savos'ka, Potcoava şi Bocearov începură să fumeze.

— Auzi, San Sanîci, da' ăia te-au mai primit în partidul ăla? întrebă Savcenko.

— M-au primit, răspunse San Sanîci sugând zahărul. Dar... mmm... numai... mmm... Eu... n-am urmat linia partidului.

— Cum aşa? Trăgând din țigara „Rossia", Slonov se uită posac la cei trei paleți cubici de blocuri spongioase, nedesfăcuți, mai înalți de un stat de om.

Pe paleți se afla același afiș *viu*: un pietrar ars de soare, musculos, care mânuia priceput mortarul, lipea blocul spongios în zid, lua cu mâna stângă un nou bloc, îl arunca, îl prindea și făcea din ochi șmecherește. Din ochi îi țâșnea o scânteie aurie care se desfăcea, asemeni unui evantai, cu litere sclipitoare, pe toată suprafața afișului: VOM RIDICA MARELE ZID RUSESC!

— Păi... mmm... n-am avut noroc atunci. San Sanîci rostogolea cu plăcere în gura cu dinți rari bucățica de zahăr din turnul Spasskaia. Mă căsătorisem. Apoi am divorțat. Și după aceea Tulbureala Roșie s-a terminat. Și partidul n-a mai fost.

— Și după aceea a venit la rând Tulbureala Albă? întrebă Savos'ka.

— Exact... mmm... apoi a început și Tulbureala Albă.

— Asta a fost atunci când Dușmanul cu Trei Degete a intrat în Moscova pe tancuri? întrebă precaut Saniok.

— Exact! Ajungând la Zid, San Sanîci începu să-și pună mănușile.

— Tot ții tu minte. Ții minte foarte bine, dădu din cap Salman. Ești un om foarte bătrân.

— Bătrân, 'tu-ți mama ta! Să te văd dacă mă prinzi! începu să râdă San Sanîci și se urcă repede pe schele.

Brigada se strecura la locul ei. Savcenko și Timur se apropiară fără chef de albia mare cu resturile de mortar.

— Brigadierule, trebe să facem mortar nou, or îl lom p-ăsta vechi? întrebă Savcenko.

— Faceți unul nou, dădu din cap brigadierul și urcă pe Zid.

Petrov, care nimerise pe schelă alături de San Sanîci, întrebă:

— Și cine e ăsta, secretarul de partid?

— *Zhangguan*'[11], răspunse San Sanîci fără nicio ezitare, luând mistria.

---

[11] Șeful (în chineză).

Petruşka

LILIPUTANUL PIOTR SAMUILOVICI BOREIKO, care lucra ca skomoroh[1] la Camera de Amuzament a Kremlinului, ajunse acasă la ora trei noaptea după concertul de vineri pentru Cercul Interior al Kremlinului. Autobuzul mare şi roşu al celor de la Amuzament, care îi aducea de regulă pe liliputani acasă noaptea după reprezentaţie, îl lăsă chiar lângă scara blocului de opt etaje din cărămidă de pe Malaia Gruzinskaia.

Şoferul deschise uşa, rosti:

— Petruşa cel Verde — coborârea!

Petruşa, care moţăia pe un scaun în spate, se târî pe podea, porni agale spre uşă. În penumbra din autobuz, în scaunele ce păreau excesiv de mari, mai moţăiau încă douăzeci şi şase de pitici. Toţi erau îmbrăcaţi în costumele lor de spectacol, machiaţi, cu fesuri şi căciuli. Trecând pe intervalul dintre vrăjitoarele, oamenii pădurii, duhurile apelor, spiriduşii adormiţi,

[1] Actor, dansator şi cântăreţ în Rusia medievală.

Petruşa întinse şoferului mânuţa şi rosti cu o voce răguşită, foarte ascuţită:

— Rămâi cu bine, Volodea.

Şoferul îşi strânse degetele tatuate în jurul acestei mânuţe:

— Dormi liniştit.

Petruşa coborî cu mişcări ample, legănat, pe scara autobuzului, sări pe asfaltul umed din cauza ploii mărunte care nu mai contenea. Uşa se închise, autobuzul plecă. Petruşa începu să urce alte trepte, de piatră, spre scara blocului. Era în costumul lui Petruşka cel Verde: avea un fes verde în trei colţuri, cu clopoţei, veston verde cu nasturi uriaşi, pantaloni verzi ce făceau ape şi cizmuliţe scurte verzi cu vârfuri ridicate. Faţa lui Petruşa era tot verde, dar cu pistrui roşii şi un nas mare purpuriu. Pe spate i se bălăngănea o balalaică verde, care strălucea puternic, chiar şi noaptea.

În autobuzul care se îndepărta mai rămăseseră să doarmă încă trei Petruşka — cel Roşu, cel Albastru şi cel Auriu.

Petruşa scoase cheia de plastic, o lipi de yala uşii zgâriate şi mâzgălite. Liliputanul se strecură în scara slab luminată. Nu era prea curată, dar nu erau nici urme de distrugere sau de foc: cu trei ani în urmă blocul fusese cumpărat de la zemşcină de către Administraţia Transporturilor. Petruşa chemă liftul, dar acesta nu veni.

— Pfui, cur sur! scrâşni Petruşa înjurătura obişnuită, aducându-şi aminte că acum nu mai e vineri, ci sâmbătă, iar în weekend niciun lift nu mai trebuia să funcţioneze în mama-Moscovă, din porunca administraţiei orăşeneşti. Economie! Un cuvânt străin... Iar pe ruseşte — gospodărire...

Petruşa urcă pe scări până la etajul cinci. La fiecare treaptă trebui să păşească cu mare grijă, aplecându-se tare în cealaltă parte. Clopoţeii sunau şi ei în ritm, balalaica verde i se tot bălăngănea pe spinare. În felul acesta, legănat, reuşi să urce toate cele patru etaje, se apropie de uşa lui, nr. 52, lipi imediat

de ea cheia dreptunghiulară. Uşa începu să cânte „Ah, cineva coborî de pe deal!" şi se deschise.

Imediat se aprinse lumina în apartament şi apăru un robot mare bej-argintiu, Egorr:

— Buna ziua, Piotr Samuilovici!

— Salut, Egorro, rosti obosit Petruşa sprijinindu-se de cuierul scund şi trăgându-şi sufletul după urcatul îndelungat.

Robotul veni chiar lângă el, pântecele lui din plastic bej se deschise, se lumină: în interiorul robotului se afla un păhărel de vodcă. Şi imediat începu să răsune marşul toreadorului din opera „Carmen". Acum patru ani asta devenise o tradiţie, după fiecare spectacol nocturn de la Kremlin.

După ce-şi trase sufletul, Petruşa luă păhărelul din pântecele robotului, îl ciocni de fruntea lui argintie, bău vodca şi-l puse la loc. Îşi dădu jos balalaica, o dădu robotului. Trântindu-se lângă cuier, îşi scoase cizmele. Apoi îşi dădu jos costumul de Petruşka cel Verde, puse totul în mâinile lui Egorr. Mârâind, robotul porni spre şifonier.

Rămânând numai în chiloţii negri, Petruşa se întinse obosit, căscă şi porni spre baie. Aici robinetul era deja deschis, umplând cada cu apă înspumată. Petruşa remarcă mulţumit că robotul adăugase în apă nu „Visul merelor", de care deja se săturase, ci „Povestea celor şapte mări". Îşi scoase chiloţeii, urcă în baie şi se prăbuşi în apă.

Spuma mirosea a mare. Petruşa se cufundă imediat în ea. Apa caldă, care clocotea în jurul trupului mic, obosit, era extraordinară. Vodca băută se desfăcu în stomac asemeni unei flori fierbinţi.

— Mişto!... oftă Petruşa şi închise ochii.

În baie intră Egorr cu o ţigară Rodina aprinsă. Fără să deschidă ochii, Petruşa întredeschise gura purpurie, rujată. Robotul puse în ea ţigara, se întoarse şi înţepeni cu scrumiera în mână. Petruşa trase adânc un fum, cu poftă, îl scoase printre

buzele vopsite. Ciocnindu-se de fum, spuma începu să se destrame nemulțumită. Petrușa trase din nou din țigară, începu să mugească. Robotul îi luă țigara din gură. Cu un oftat de plăcere, Petrușa își apucă nasul roșu, îl dezlipi, îl aruncă pe podea. Apoi începu să-și dea jos machiajul de pe față.

După ce-și spălă fardurile, își deschise din nou gurița cu buze subțiri, palide. Robotul îi puse în ea țigara. Apa se opri. Petrușa fuma, stând relaxat în cadă și privind tavanul albastru-închis pe care erau lipite stele strălucitoare. La spectacol totul se desfășurase cum trebuie, făcuse pozne și dansase, ca de obicei, voinicește și cu ușurință, cu „focul", învârtind „fusul", mergând în stilurile „cociorvă", „rață", „vifor", „ieruncă", „știucă", „samovar", „hopa-mitică", iar când deja ajunsese la „american", cu curul cam pe vine, tot Cercul Interior care se adunase în Palatul în Fațete, bătuseră din palmă aprobator și fluieraseră, iar cneazul Boris Iurievici Oboluev îi aruncase de două ori lui Petrușa câte un ban de aur.

— Doi bani de aur și de argint... vreo zece ruble... — începu el să mormăie rememorând și privind stelele.

— Ce porunciți? întrebă robotul.

— Nimic. Petrușa scutură scrumul în spumă. Mai dă nițică vodcă.

— Am înțeles.

Robotul își deschise pântecele. Petrușa scoase din el păhărelul, și-l răsturnă în gură, îl înapoie robotului.

— Pfui... totul e bine... începu el să mormăie, trăgându-și sufletul și lenevind.

— Când se termină cu bine, începu să zică robotul.

— Exact, își închise ochii Petrușa, lăsându-se pe pernuța de plastic. Pregătește-mi ceva de mâncare. Numai să nu încălzești nimic.

— Am înțeles.

Robotul plecă. Petruşa termină de fumat, scuipă chiştocul în spumă. Se ridică, deschise duşul. Şuvoaiele puternice de apă loveau de sus prin duşul lat. Petruşa se aplecă, îşi încrucişă mâinile pe organele genitale. Apoi se îndreptă, îşi trase capul, expunându-şi faţa jetului. Începu să se simtă foarte bine, oboseala îi dispărea odată cu apa.

— Ei, uite aşa.

Închise duşul, ieşi din cadă. Luă de pe cuierul scund micul halat pluşat, îl îmbrăcă, se urcă pe scăriţa de lemn care se afla în faţa chiuvetei, se privi în oglindă: faţa lată, cu ochii mici, înecaţi în grăsime, nasul în vânt şi gura mică, încăpăţânată. Luă de pe poliţă pieptenul, îşi pieptănă spre spate firele de păr rare, de culoarea nisipului.

— Ei, uite aşa, repetă şi-şi arătă limba mică, ascuţită, acoperită cu o patină albă. Să fii sănătos, Petruşa!

Coborî legănat de pe scăriţă, se duse în sufragerie. Acolo Egorr terminase deja de pus masa.

— Cât e ceasul? Petruşa îl bătu cu palma caldă, albă după baie, pe fundul de plastic al lui Egorr, mereu rece.

— Cât ţi-e nasul, răspunse el, aşezând gustările.

— Răcoreşte-mă!

— Am înţeles.

Petruşa scoase păhărelul din Egorr, bău jumătate, luă cu furculiţa o ciupercuţă murată, o duse la gură şi începu să mănânce. Apoi termină de băut păhărelul, luă cu mâna un castravecior murat, se aşeză la masă şi începu să-l ronţăie. În faţa lui se afla o farfurie cu felii de parizer şi salam afumat tăiate de către robot, o farfuriuţă cu salată de vinete şi o cutie deschisă cam neglijent cu scrumbie în sos tomat. În mijlocul mesei se afla un Kremlin din zahăr. Toţi vulturii bicefali şi o parte a zidurilor fuseseră deja mâncate de Petruşa.

— Noutăţi? întrebă el.

— Nu sunt noutăţi, răspunse Egorr.

— Asta e bine, dădu din cap Petruşa, luă o bucată de pâine neagră şi se aruncă lacom asupra mâncării.

Mânca repede şi cu un efort evident, de parcă muncea, din care cauză capul îi tremura, iar muşchii feţei i se mişcau mânios sub faţa palidă, nesănătoasă, chinuită de machiaj.

— Răcoreşte-mă! porunci cu gura plină.

Robotul se deschise supus.

După ce bău al patrulea păhărel, Petruşa începu deodată să se ameţească vizibil şi să se clatine pe scaun. Mişcările mâinilor lui mici deveniră imprecise, răsturnă cutia cu peşte şi, după ce rupse puţină pâine, se apucă s-o înmoaie în sosul vărsat pe masă.

— De dincooolo de păduuuri, să zicem, de dincooolo de muuunţi, începu el să cânte, făcându-i robotului cu ochiul.

— Ieşiii mooooş Egoooor, veni imediat răspunsul robotului.

— El eraaaa pe suruuu, în căruuuţăăă, începu să cânte liliputanul, icnind.

— Pe un caaal ce scârţâiaaaa, cântă şi robotul.

— Şi ho-ho-hoooo-tea, cântară împreună.

Petruşa începu să hohotească, lăsându-se pe spate şi scăpând furculiţa. Strângând în mână miezul de pâine înmuiat în sos, începu să hohotească foarte ascuţit, legănându-se. Robotul stătea în picioare, clipind din ochii lui albaştri.

— Răcoreşte-mă! îşi scutură capul Petruşa.

Pântecele de plastic se deschise. Petruşa luă păhărelul, bău din el, îl puse cu grijă pe masă:

— Ei, uite...

Îşi mută privirea înceată a micilor ochişori asupra robotului:

— Cum e sticlă la plural?

— Cioburi! răspunse robotul.

— Bravo, icni Petruşa. Dar cât e ceasul?

— Cât ţi-e nasul!

— Bra-vo! lovi Petruşa cu pumnul pe masă.

Paharul nebăut se răsturnă.

— Pfui, tu, cur sur... răcorește-mă!

Robotul se deschise. Mâna micuță luă din el păhărelul de vodcă. Ochii tulburi observară Kremlinul din zahăr.

— Așa.

Se cățără pe scaun, se ridică, se întinse spre Kremlin aproape culcându-se pe masă. Ajungând la el, rupse un crenel din zid, îl băgă în gură, se târî înapoi, nimeri cu palma mică în salam. Se așeză legănat pe scaun, ronțăi cu zgomot zahărul:

— Și cât mmm... cât e ceasul?

— Cât ți-e nasul.

Petrușa crănțănea în dinți crenelul zidului Kremlinului.

— Uite care-i treaba, Egorr, căzu el pe gânduri. Dă-mi, te rog...

— Ce porunciți?

— Dă-mi-o, te rog, pe Ritulia.

În cameră apăru o hologramă de nu prea bună calitate a unei piticuțe tinerele care se afla în livadă, într-un fotoliu-balansoar. Piticuța se legăna, zâmbind și făcându-și vânt cu evantaiul ce părea, în mâinile ei, uriaș.

— Pleacă! îi porunci Petrușa robotului.

Robotul plecă.

Cu păhărelul în mână, Petrușa plecă de la masă, se apropie de hologramă, se așeză stângaci alături, pe covorul moale, vărsând vodcă.

— Bună, Ritulia, șuieră el. Bună, drăguțo.

Micuța femeie continua să se legene și să zâmbească. Uneori își apropia evantaiul de față, se acoperea cu el și făcea cu ochiul.

— Ritul'. Astăzi e din nou asta. Am petrecut fără tine. A șaizeci și doua reprezentație. Fără tine, începu să mormăie sacadat Petrușa. A șaizeci și doua! Și fără tine. A? Uite așa. Și toți îți duc dorul. Îngrozitor. Toți! Nastia, Bor'ka, Castravetele, Marinka. Și ăsta... mai nou... Samsoncik. Care a fost duhul

apei. Toți, toți. Și eu te iubesc îngrozitor. Îngrozitor! Și te voi aștepta. Mereu. Și a rămas numai asta. Nu pentru mult timp. O jumătate de anișor. O să treacă repede. Nici nu vei observa. Acolo, la tine. Nici nu vei observa. O să zboare ca o păsărică. O dată, și gata. Și se termină sorocul. Și totul o să fie pentru noi. Bine. Acum sunt mulți bani, Ritul'. Tare mulți. Azi cneazul ăsta. Oboluev. A?! Și gata. Și data trecută mi-au aruncat argint... pur și simplu... ei. Cum se zice. Îngrozitor! Aruncă și aruncă... Și Serghei Sergheici a spus. Exact! Că de la Anul Nou o să mai pună. Pentru serviciu. Și voi avea mulți din ăștia. O sută douăzeci. Aur. Pe lună. Și mai e și nebunia asta. A?! O să trăim regește, Ritulia. Să fii sănătoasă, acolo, cum îi zice. Ritocika. Pentru tine.

Bău, se încruntă, oftă. Puse cu grijă paharul gol pe podea. Se uită la Rita, care se legăna.

— Știi, asta, Rituli'. Aici e Viten'ka al nostru. O face pe skomorohul la stânga. Asta. Pentru cei de la Departamentul de Taină. A?! Și acolo era un opricinic. Tare bețivan. Se îmbătase. Și Vit'ka îi plăcea așa de mult, că i-a aruncat trei bani de aur. Imediat! Și mai apoi asta. I-a dat vin. Chiar l-a pus pe genunchii săi. I-ha-ha! Și i-a spus că poate... noi, asta. Și să facem spectacole și pentru opricinici. Pentru că! Opricinicii înainte nu-i iubeau pe pitici. Și acum asta. Îi iubesc. A? Uite. Poate. Dar ce? O să stabilească el cu asta. Cu Bavila. Și asta-i. Și vom dansa pentru opricinici. Și totul va fi bine. Totul! Și ăla l-a servit. Pe Viten'ka. Uite așa. Și Viten'ka ăsta al nostru. Este tare iute. Și l-a întrebat direct pe cel de la Departamentul de Taină. În ochi: câând veți re-ve-dea ca-zul li-li-pu-ta-ni-lor din Krem-lin? În ochi! A?! Viten'ka! Și ăla a ascultat. Serios. Și a luat-o în serios. A răspuns: în curând! Uite așa. A răspuns serios: în cu-rând! În cu-rând! Și asta înseamnă că va fi așa. Revizuire. Și după aceea amnistia. Și pe voi toți, pe toți șaisprezece, o să vă e-li-be-re-ze! Uite!

Petrușa își miji ochii tulburi de la băutură, machiaj și oboseală spre Rita, care se legăna. Ea își făcea în continuare vânt, își ascundea fața în spatele evantaiului, făcea cu ochiul.

— Amnistia, rosti Petrușa și-și linse buzele mici. Așteaptă... Că doar asta. Spuneam. Îți spuneam! Deja. Da? Așteaptă... Egorr!

— Porunciți.

— I-am spus Ritulei de amnistie?

— I-ați spus.

— Când?

— În 12 august, 28 august, 3 septembrie, 17 septembrie, 19 septembrie, 4 octombrie.

Petrușa căzu pe gânduri.

Rita se legăna, își făcea vânt, zâmbea și făcea cu ochiul.

— Ce-ai? Râzi de ceva? Proasto.

Luă păhărelul pustiu, îl aruncă în hologramă. Păhărușul zbură prin Rita cea zâmbitoare, se lovi de perete, căzu jos. Paharul era din plastic organic translucid. Robotul se duse imediat după el, îl ridică, îl puse în pântece.

— Pizdo! strigă Petrușa, uitându-se cu răutate la Rita. Rita îi făcu cu ochiul din spatele evantaiului.

— Așteaptă... Petrușa își strâmbă buzele preocupat, aducându-și aminte de ceva. Așteaptă, așteaptă... Egorr!

— Porunciți.

— Am chef! Repede! De asta! Asta! Tichia!

Egorr se duse la șifonier, îl deschise, scoase tichia în trei colțuri a lui Petrușka.

— Repede! Dă-mi-o!

Cu tichia în mână, robotul se apropie de Petrușa.

— Mai repede, cur sur! Mișcă!

Petrușa, legănându-se, îi smulse tichia, și-o îndesă pe cap, își dădu jos halatul, rămânând în pielea goală.

— Dă-mi-l pe El însuși!

Imediat dispăru hologrāma Ritei și apăru o alta: Țarul, stând în loja imperială de la Balșoi Teatr.

— Să fiți sănătos, țarule Vasili Nikolaevici! strigă Petrușa și încercă să facă mersul „samovarului", dar căzu.

— Să fiți sănătos, sănătos...

Se rostogoli, se ridică, legănându-se. Îi făcu o plecăciune țarului, îi dădu onorul și începu să bâiguie:

— Am un mic cadou pentru Luminăția Ta imperială din mlaștina cea putredă, din piua de aramă, din pula calului, din curul pisicii, de la un câine șchiop, de la o curvă flămândă, de la un moș bolnav, de la un butuc de carne, de la vremea umedă, de la o mutră bătută, de la o haină ruptă, de la o șopârlă târâtoare, de la dezintegrarea nucleară, de la pridvorul putred, de la un voinic însemnat, de la un coșuleț anemic și de la mine puțin.

Se aplecă, expunându-și fundul uscățiv chiar în fața chipului liniștit al țarului:

— Egorr! Dă un foc!

Robotul apropie de fundul lui degetul mijlociu-brichetă, apăru o mică flacără. Petrușa scotea gaze cu putere. Se aprinseră cu o culoare galben-verzuie. Flacăra iute cuprinse capul țarului și se stinse. În hologramă apăru o gaură. Țarul stătea ca și mai înainte în lojă, dar fără cap și o parte a umărului stâng.

Petrușa se îndreptă, se legănă, se îndepărtă de hologramă, o privi:

— Ei, uite.

Ochii complet tulburi, ca niște tăieturi, evaluară cu veselie paguba adusă țarului:

— Miștor! A, Egorr?

— Da, să trăiți.

— Ei, asta... dă-o pe cea de dinainte.

Alături de hologramă apăru una identică, însă mai mică. În ea țarului îi lipseau numai gâtul și bărbia.

— Uite, ai văzut?! Petruşa se apropie de robot, îi îmbrăţişă piciorul în muchii. Atunci băşina pornise în jos. Şi asta. Cam slăbuţ atunci, nu? Am tras slab, a?

— Da, să trăiţi.

— Dar astăzi? Cum am fost? Tare! A? Egorr!

— Da, să trăiţi.

Petruşa şi robotul stăteau în picioare, privind holograma. Tichia cu clopoţei de pe capul lui Petruşa, balansându-se şi clincănind, se sprijinea din când în când de talia îngustă a robotului.

— Răcore-şte-mă! porunci Petruşa.

Şi întinse mâna, scoase păhărelul din robot, vărsând din el, îl duse la gură, ar fi vrut să bea, dar se opri, îşi mută paharul în mâna stângă, iar cu dreapta făcu ciuciu spre holograma:

— Pentru tine!

Îl înghionti cu cotul pe robot:

— Egorr!

Robotul făcu şi el gestul cu degetele lui argintii, îl arătă hologramelor:

— Uite, pentru Dumneavoastră, ţarule Vasili Nikolaevici.

Două tifle, una de un argintiu dur, mai sus, alta roz-albicioasă, legănată, mai jos, atârnară multă vreme în aer.

Petruşa obosi primul, coborî mâna.

— Bravo! îl pocni peste fund pe robot, dădu paharul peste gât, îl aruncă în spate. Robotul imediat se întoarse, îl ridică, îl puse în pântece.

— Asta... Petruşa îşi scărpină pieptul gol, lipsit de păr. Trebuie asta...

Ochii lui tulburi, ca nişte tăieturi, examinau sufrageria.

— Egorr!

— Ce porunciţi?

— Asta... mânuţele cu degete scurte ale lui Petruşa se mişcau neliniştite pe piept. Eu asta...

— Ce porunciți? îl privi robotul.

— Cum îi zice ăsteia... se chinui din greu să-și aducă aminte liliputanul și deodată se așeză cu gesturi mari pe covor, se răsturnă pe spate, dar se ridică, scutură din cap.

Clopoțeii începură să sune. Robotul se uită la stăpânul său, care-l privi în tăcere pe robot, mișcându-și degetele de la mâini și de la picioare.

— Tu... cine ești? întrebă Petruța, abia mișcându-și limba.

— Eu sunt robotul Egorr, răspunse robotul.

— Și cât e ceasul?

— Cât ți-e nasul.

— Dar tu... asta... ei...

— Ce porunciți?

— Tu... cine ești?

— Eu sunt robotul Egorr.

Petruța ridică mâna, o întinse spre robot mișcând din buze, dar deodată se prăbuși cu picioarele în sus și amuți. Robotul se apropie de el, se lăsă în genunchi, se aplecă încet, îl luă pe Petruța în brațe, se îndreptă, se ridică. Se duse în dormitor. Petruța dormea în brațele lui, cu gurița mică deschisă. Robotul îl puse în patul făcut, îl acoperi cu plapuma. Îi dădu jos din cap tichia, se duse în sufragerie. Puse tichia în șifonier. Strânse masa. Închise hologramele. Stinse lumina. Se apropie de perete. Comută pe stand-by. Ochii albaștri se stinseră.

Cârciuma

CÂRCIUMA „MOSCOVIA FERICITĂ", de pe Neglinnaia colţ cu Malîi Kisel'nîi, care aparţinea unui evreu creştinat, Abram Ivanovici Mamona, pe la ora opt seara era deja plină de un public variat.

Pe cine nu întâlneai aici! Oameni de la zemstvă, *afumaţi*, de pe strada Trubnaia şi de pe cele din jur, căzuţi în dizgraţie, angajatori *umezi* de la bursa de muncă, portărei din birourile ipotecare Samoteki, elevi din cursurile superioare ale liceului de meserii nr. 78, studenţi de la facultatea de arhitectură, chinezi din piaţa Troiţki, clovni şi acrobaţi în rezervă de la circul de pe bulevardul Ţvetnoi, actori alcoolici de la Teatrul de Umbre, negustorese din prăvăliile vecine, prostituate de pe stradă, *nautiluşi* legendari, torţionari, *prostuţi*, vânzători de *sbiten'*, de colaci, şi pur şi simplu beţivi.

Sala uriaşă, plină de fum, de la subsolul cârciumii, care mirosea mereu a vodcă, bere, peşte uscat şi transpiraţie omenească, era împărţită ferm în zone ale cinurilor şi ale oamenilor muncii: aici, de exemplu, lângă coloana de beton plină de versuri

neinteresante și acoperită cu tablouri *vii,* fac gălăgie studenții și meseriașii; puțin mai departe „sug berica cu adaos de vodcă" toți cei de la circ; sub copertina din pânză organică strălucitoare se agită chinezii guralivi; într-un colț, lângă aparatul de aer condiționat vechi, „dau peste cap" vodca de scorus negustoresele ce hohotesc, care și-au lăsat în prăvălii înlocuitoarele; alături de ele beau vânzătorii de *sbiten',* de colaci, detailiștii ce vând mâncare ieftină; într-un „separeu" beau câte un păhărel de băutură de răchițele, înainte de a ieși pe bulevard, prostituatele boite strident, iar în colțul cel mai îndepărtat, la patru mese, mereu împinse și fixate (cu permisiunea lui Mamona însuși) cu scoabe de oțel, stau, cu mare gravitate, la un pahar de „Bloody Mary", călăii locali.

Masa călăilor era aparte în cârciuma lui Mamona: la ea nu avea nimeni dreptul să se așeze, cu excepția călăilor și a ajutoarelor de călău. Clienții știu asta, și chiar și vinerea, când cârciuma e arhiplină, masa călăilor putea să fie și goală — nici cel mai beat vânzător de *sbiten'* cu târgoveața lui din „Țara Minunilor" nu risca să se așeze acolo.

Acum la masa călăilor sunt șase inși: Matvei Samopal-Trubnikov, Iuzia Lubianski, Șka Ivanov și ajutoarele lor — Van'ka, Sobolul și Mișania. Samopal-Trubnikov snopește în piața Trubnaia, Iuzia în piața Lubianskaia, Șka Ivanov — cam depărtișor de aici, în Piatnițkaia. Cel mai înfricoșător și mai experimentat dintre ei este Matvei. Tot șfichiuie deja de nouă ani și a pocnit, după cuvintele lui, aproape optzeci de mii de funduri. Chipeș e Matvei, lat în umeri, cu barbă mare. După ce bea vreo două pahare de Mașen'ka, imediat începe să fie foarte lăudăros.

— Uite pe cine am snopit acum, bubuie el sacadat, sorbind din pahar. Pe cnejii Solodil'nîe, căzuți în dizgrație, patru generali de la statul major, pe președintele Camerei de Înțelepciune, pe surorile contese Voronin pentru coruperea cneazului minor Dolgorukov, pe bouarul țarului, Mironov, pentru indiferență

criminală față de animale. Socotește, o sută de cururi de viță boierească pe an trec pe la biciul meu.

Dintre cei trei călăi, Matvei este cel mai necruțător — el snopește cu biciul. Față de biciul său este respectuos, repetând adesea un proverb favorit: „Biciul nu e arhanghel, nu-ți scoate sufletul, ci spune adevărul". Iuzia Lubianski și Șka Ivanov sunt călăi *ușori*, ei ștampilează cu nuiaua sărată pe fundurile supușilor Cuvântul și Fapta țarului. Zicătoarea lor preferată e: „Nuiaua ascute mintea și înviorează duhul". Sunt mai tineri decât Matvei, le place să-l înțepe, să-l ironizeze pe călăul cu autoritate.

— Păi ce, Matiușa, nu-ți iau ochii cururile alea strălucitoare? întreabă Șka Ivanov, făcându-i cu ochiul lui Iuzia prin ochelarii rotunzi.

— Nu-ți fie teamă, nu mă las orbit eu. Însă mâna, ca și voi, nu mi-o scrântesc. Dau rar, însă la fix. Avântul meu e de zece ori mai mare ca al vostru.

— Păi de-aia ești și mai solicitat, și supărarea *posterioară* împotriva ta e mai mare! zâmbește Iuzia. Iar noi, ne-am luat elan și gata. Și nici oamenii simpli nu se supără pe noi. Că doar nu snopim cururi de viță veche, pesemne!

— Și pentru noi, și pentru cururi, cel mai important lucru e cât mai repede! se bagă și Sobolul.

— Cururile sunt diferite, nu se lasă Matfei. Dacă snopești curul altuia, parcă te împărtășești.

— Păi pe un altul e și păcat să scuipi, dă din cap Șka Ivanov. Au rămas puține cururi merituoase, fraților.

— Fundulețele merituoase se află în gimnaziile de fete, zâmbește șmecher ajutorul de călău Mișania. Hâța, hâța pe fundulețul unei fetițe! Dacă snopești tălpile, îți întinerește sufletul.

— Trebuie să-ți faci treaba cinstit, fără interes, ai înțeles? îl învață Matvei.

— Cum să nu înțeleg! zâmbește viclean Mișania, punând cu degetele ghilimele.

— Fără interes numai în lagăre se snopește, protestează Iuzia. Nu sunt robot, ca să fac fără pasiune treaba asta de stat. Trebuie să-ți iubești și nuielele, și cururile. Atunci în sufletul tău nu vor fi contradicții.

— Îmi iubesc biciul, cine spune altceva? își mângâie barba Matvei. Dar îl iubesc platonic.

— Și noi, Matiușa, ne iubim nuielele tot platonic, meditează Iuzia. Printre noi nu sunt sadici.

— Biciul și nuiaua sunt ca alfa și omega, punctează Van'ka.

— Biciul are metafizica lui, iar nuiaua pe a ei, soarbe din pahar Șka Ivanov.

Năvălește în cârciumă un cerșetor cunoscut din piața Trubnaia, Nikitka Glumnoi. Se închină, face plecăciuni:

— Sănătate și belșug tuturor creaturilor!

Este cunoscut la „Moscovia fericită", toți îl îndrăgesc.

— Stai cu noi, omule!

— Nikitka, ia o gură de bere de circ!

— Sări încoa' la mine, ploșniță!

Dar Nikitka are *jocul* lui: miercurea și vinerea nu stă la masă, ci doar dă o raită pe la cârciumă, arătând *tablourile* vii și bând puțintel, după care o ia din nou spre Trubnaia.

— Stai jos, bea, buștean adus de ape! îl cheamă cu un glas bubuitor Matvei.

— Nu-mi dă voie Maica Domnului să stau aici în zi de post, vine șchiopătând spre ei Nikitka, desface mașina isteață care-i atârnă pe pieptul murdar, o deschide. Ați văzut ce face noaptea Țarina noastră?

Își umflă isteața globul strălucitor: Țarina, în dormitorul ei, se unge cu o alifie albastră, se transformă într-o vulpe albastră, aleargă în cotețul câinilor de la Kremlin. Și acolo se dăruiește dulăilor.

— Am văzut, am văzut, Nikitka, zâmbește Șka Ivanov. Încropește ceva mai nou.

— Mai nou? Se zice că Kremlin este o femeie frumoasă — trage după ea trei puduri de scârnă; cum se apleacă, o jumătate de pud cade, cum trece ca o păuniță — mai capătă încă două! Ghici cine e!

— Cumnata Țarului.

— În curând o să-i lovească pe amândoi prorocul Ilia cu fulgerul lui pentru curvăsărie! O să-i ardă cu focul ceresc pe nemernici!

— N-o să-i ardă, cască Matvei. Cum s-a futut țarina noastră, așa o să se fută și mai departe.

— Numai că nu cu dulăii, ci cu ofițerii din gardă, dă din cap Șka.

— Tu, Nikitka, mai bine ai îndruga ceva despre fiul țarului. De multișor n-am mai auzit vești amuzante!

Se apropie Nikitka de masă, răstoarnă din mers un păhărel de vodcă, șterge cu mâneca:

— Fiul țarului suferă de boala sodomiei.

— Cum, cum? devin interesați călăii.

— Dar nu din dorința lui.

— Cum așa?

— A fost molipsit de sodomie din calculul dușmanilor externi ai statului rus.

— Și cine l-a molipsit?

— Ambasadorul sârb Zoran Baranovici.

— Păi e prieten vechi al țarului, ce tot îndrugi acolo? Merg împreună la vânătoare.

— A fost cumpărat Baranovici de plutocrația sodomistă de dincolo de ocean.

— Și cum l-au molipsit?

— A doua zi de Spasul merelor[1] țarul a organizat o partidă de pescuit pe lacul Pleșceevo. După pescuit s-au dus la baie.

---

[1] Denumire populară a sărbătorii Schimbarea la Față, celebrată pe 6/19 august.

Acolo Baranovici a turnat ceva în kvasul fiului țarului. Fiul a fost cuprins de patimă. Iar Baranovici a pătruns în el sodomește.

— A deschis, cum să zicem, un drum ascuns! zâmbește Mișania.

— Acum plutocrația își trimite agenții pe calea asta. O dată pe săptămână!

— Dar dovezile? își netezește barba Matvei.

— Vor apărea! își lovește Nikitka mașina isteață cu mâna murdară. Bine, nu pot să stau!

Pleacă de la masa călăilor, se duce la cea a circarilor. Aici e mereu așteptat:

— Nikitka, ia o gură!

— Nu ne disprețui, golanule!

— Dă-i drumul, iubitule!

Nikitka ia un păhărel de la circari, îl bea, mușcă o plăcintă. Anunță:

— La hipodrom aseară, în chioșcul hocheiștilor, soția grăjdarului a născut tripleți.

— Și?

— Și toți trei au capete de mânz.

— O-ha-ha!

Cât circarii râd în voie, Nikitka deja a plecat la studenți. I se oferă o bere Jiguli. Nikitka ia o înghițitură din halbă:

— Ați auzit noutatea despre lutul cerebral? Au făcut chinezii unul care e bun nu numai pentru roboți, ci și pentru oameni!

— Astea-s baliverne, Nikitka!

— Adevăr, adevăr vă zic vouă! A trecut lutul ăsta de teste secrete la noi, în Siberia: l-au injectat în capul bărbaților din satul Karpilovka, dar cam mult, n-au socotit bine.

— Și?

— Așa că bărbații ăia spre dimineață i-au scris țarului o legiuire: „Cum să reformezi cum se cuvine satul rus".

— Și ce era în legiuirea aia?

— Scriau că fiecărui țăran trebuie să i se facă un frâu de oțel, ca toți să poată ara pământul neîntrerupt! Uite, admirați și dumneavoastră!

Le arată Nikitka imaginile lui hazlii. Hohotesc studenții, își ciocnesc halbele de cea a lui Nikita. Însă el nu mai zăbovește acolo, deja merge șontâc-șontâc spre chinezi:

— *Wanshang hao*[2], pământenilor!

Uite că năvălește în cârciumă un uricar beat de la Palatul Trezoreriei, care dintr-odată începu să-și dea drumul basului. Se închină în toate patru colțurile, începe să cânte:

Cum în orașul de scaun,
În capitala Moscova,
Trei câini vagabonzi
Plecară să bea apă
La ora amiezii.

Un câine era alb,
Altul era negru,
Al treilea roșu.

Veniră la râul Moscova,
Găsiră un loc liniștit
La amiază.

Începu să bea câinele alb — apa se albi.
Începu să bea câinele negru — apa se înnegri.
Începu să bea câinele roșu — apa se înroși.

Pământul se cutremură, soarele se ascunse,
Locul execuțiilor se surpă,
Se surpă, se făcu praf,
Se umplu de sânge purpuriu.

---

[2] Bună seara (în chineză).

Iar din cer un glas de tunet se auzi:
— Cine a fost călău va fi victimă!

Este aplaudat fostul uricar, i se aduce de băut, este chemat la mese, invitat.

Intră în cârciumă zgomotoase, hohotind, Tanecika și Dunecika, florăresele inseparabile de pe Trubnaia. Cum termină de vândut florile de nu-mă-uita, imediat prietenele vin ață la o vodcă de răchițele. Tanecika e statuară, corpolentă, Dunecika este flexibilă și șerpuitoare. Obișnuiții cârciumii imediat le abordează:

— Eticheta de intrare!

Au priceput Tanecika și Dunecika. Deschid gurile, își arată limbile despicate care vibrează. Bat din palme clienții, fluieră, le dau drumul. Unul dintre studenți spune o vorbă de duh:

— Mai bine ne-ați arăta limbile de jos, că pe astea de sus le-am mai văzut!

Apare animatorul de la circ Volod'ka Solovei. Se așază lângă ai lui, bea, amețindu-se repede, aduce în discuție o temă veche: când va fi *pus pe liber*, adică dat afară de la circ? Începe să se smiorcăie, plânge, se justifică:

— Doar sunt cel mai bun animator! Cel mai buuuun! Cum se poate oare?

Oamenii de la circ îl liniștesc:

— Nu te mai prosti, Vova, nu vor îndrăzni!

— Vor îndrăzni! O, și cum vor îndrăzniiii! behăie Solovei, lăcrimând.

Intră în fugă gâfâind în „Moscovia fericită" un *nautilus* într-o pufoaică lucitoare cu inscripția „Poporul și Voința", se apropie de ai săi, dă peste cap un pahar al unei *femeiuști*, anunță:

— În Puşkinskaia i-au luat din nou pe *duri*.

— Pe cine?

— Pe Kaspar, Kasian și Lămâie.

— Pe toți? Nu se poate!

— Ba uite că se poate.
— Şmechereşte?
— Nu, pe bune.
— La 45?
— Păi unde în altă parte?!
— Din nou trebuie să-i acoperim.
— Păi sigur că trebuie. Adu *castorii.*

Unul dintre studenţii beţi cheamă la recitări. Se ridică pe scaun un poet zulufat cu o halbă de bere în mână, declamă:

Antebraţele tinerilor palizi
Le sărut noaptea toată.
Visez răni ale iubirii,
Pe pieptul meu este mierea ta albă.

Tânărul, dezbrăcat năvalnic,
Începu să geamă de durere... Ce e asta?
O să fii din nou răstignit pe crucea
Trupului meu fremătător!

Bat din palme tovarăşii studentului, îi toarnă zulufatului în halba cu bere dulceaţă de vişine. Aşa se obişnuieşte la studenţii moscoviţi — să îndulcească berea cu dulceaţă. În limba studenţească asta se numeşte „să adaugi ce e mai bun". Însă fiecare local are tradiţia lui, tradiţia proprie de adăugare a „ceva bun": universitarii pun în bere dulceaţă de zmeură, cei de la politehnică, de piersici, cei de la matematică, de agrişe, de la metalurgie şi construcţii de maşini, de mere, economiştii, de căpşuni, cei de la petrol şi gaze, de prune, ăia de la drumuri — de fragi.

Unul dintre meşteşugari povesteşte o anecdotă:

— Intră părintele Onufri[3] în clasă: „Copii, cât face doi plus doi?" Vanecika Zalupin ridică mâna. Părintele Onufri:

[3] Aluzie la o anecdotă cunoscută, în care toate cuvintele încep cu litera „o".

„Zalupin!“ Vanecika se ridică: „Părinte, doi plus doi face douăzeci și șase.“ Părintele Onufri: „Stai jos, Zalupin. Foarte rău. Doi plus doi face patru. Ei, în cel mai rău caz, cinci, hai, șase, hai, opt, ei, să zicem — doisprezece, la urma urmelor. Însă în niciun caz nu face douăzeci și șase, cap pătrat!“

— Uite, ăsta are deja un an de când are barbă! îl ciupește de nas un student arhitect. Ascultă, neamule, una nouă. Intră părintele Onufri în clasă: „Copii, o întrebare: Dumnezeu l-a făcut pe om de dragul muncii sau de dragul desfătării?“ Vania Zalupin ridică mâna. Părintele Onufri: „Zalupin!“ „De dragul muncii, părinte.“ „Explică!“ „Părinte, Dumnezeu le-a dat oamenilor zece degete, dar numai un singur mădular.“ „Ce să zic, Zalupin, ai răspuns corect, dar ai explicat cam prea in-de-cent!“

— Hă-ha-ha!

Între cele două ferestre false cu peisaje rusești *vii* (în stânga iarna, un surugiu este într-o troică, iar în dreapta — vara, mestecenii foșnesc, fetele fac hore), la o masă rotundă se află portărei și negustorese, beau vodcă de scoruș și ceai cu Kremlin din zahăr. Astăzi e onomastica portărelului Andrei Petrovici, nu a cruțat nici sacrificarea Kremlinului din zahăr al fiului de dragul acestui lucru:

— Serviți-vă, tovarăși! Mai am acasă încă două ca ăsta!

— Ai, mulțumesc, Andrei Petrovici! Tot respectul!

Este mulțumit portărelul, chelia îi strălucește, ochelarii sclipesc, mustățile răsucite îi atârnă. Beau, petrec alături de el portăreii Basania, Gorșok, Sergunia, Dimulia, cu prietenele lor de afaceri. Trosnește Kremlinul de zahăr în dinții lor.

Tot apare și dispare în fumul de țigară un oarecare Purghenian, cum se zice, un cunoscut umflător al fălcilor și trăgător de vânturi al țarului, se bat cu câte o voblă[4] pe frunte doi *umflători*, Ziuga și Jiria, își foșnește cărțile măsluite comisarul

[4] Specie de pește din Marea Caspică.

Grîzlo, cei de la circ, dezdoitorul de potcoave Medvedko și iluzionistul *întunecat* Pu I Tin strecoară cvasul *cu gaz*, hohotește cavernos rândașul *rotund* Lujkoveț, dă din cap trist morocănosul *dulce* Grișka Veț.

Cu bocete-lamentații dă fuga în cârciumă Parhanovna, celebra isterică moscovită. E cam pântecoasă, are un picior strâmb, un nas ca un cartof, șuvițe unsuroase îi tremură deasupra frunții pline de coșuri, pe piept îi strălucește o icoană cu Iura Gagarin[5], pe pântece, la brâu, are agățat un căuș aurit. Vine Parhanovna în mijlocul cârciumii, se închină cu ambele mâini și țipă cât o țin puterile:

— Al șaselea imperiu! Al șaselea imperiu!!!

— Du-te și mănâncă și tu ceva! o liniștesc meșteșugarii.

Într-un colț *mânios*, în care stă zemșcina locală, *torturată* de opricinici, se învârte familia de cântăreți la balalaică Muhalko. Dezghețați băieții ăștia, descurcăreți, știu să se distreze și să adune un ban grămadă. Se zice că odinioară făceau parte din bufonii de la Kremlin, dar mai apoi au fost *puși pe liber* de acolo pentru ceva. Solistul lor este poreclit Mustață Dulce, cântă bine din gură, și din balalaică, și merge și pe vine, dar, cel mai important, mereu are cântece de inimă albastră, și ochii îi sunt lăcrămoși. Iar poporul nostru apreciază și cântul, și lacrima. Uite și acum, se duce Mustață Dulce spre *torturați*, începe să sune din balalaică, bate din picior, plesnește din palme, face cu ochiul vioilor săi ochelariști. Și bubuie:

Mitocan păros într-o biserică protestantă,
Șoarece cenușiu în hambar,
Iar fata boierului sub opricinici în noapte
După legea unei minți mărețe.

[5] Iuri Gagarin, primul cosmonaut rus.

Tot înainte, după sula opricinicilor tot pe drumuri
În conacele în care tremură glasuri
Și degetele mângâââie cu dor nestăpânit
Trupurile înroșiiiiite!

Și-n sus pe sulă, căutându-și norocul
Cu o limbă tremurătoare... Dumnezeu să te aibă în pace,
Așa și trebuie să fii, să nu te temi de drum,
Dacă vrei să rămâi în viață![6]

Răzmerița e susținută de zemșcina obidită, îi aruncă lui Mustață în căciulă bani de aramă. Iar acela, cu o lacrimă în ochi, acceptă:

— Să vă apere Dumnezeu, drăguților, să vă apere Dumnezeu, scumpilor!

Dar clienții cârciumii lui Mamona nu sunt amabili cu toți.

Uite, se deschide ușa, intră Leonti, *măturătorul* pieței, cocoșat până în pământ, neras, cu ochii roșii. Spune răgușit:

— Totuși, bună ziua!

— Totuși, du-te-n pulă! i se răspunde.

Scrâșnește din dinți Leonti, scânteiază din ochii lui roșii, se întoarce, pleacă. Nu toți, o, nu toți sunt primiți în „Moscovia fericită"!

Imediat ce bate miezul nopții la ceasul *viu*, apare și Mamona însuși. Nu este prea înalt, cam rotunjor, bărbos, chel, sașiu, viclean. Face plecăciuni clienților, dă ocol fără grabă localului său, întreabă, ca de obicei:

— Totul este în ordine, oaspeți dragi?

— Totul este în ordine, Abram Ivanovici! i se răspunde în cor.

---

[6] Parodie la cântecul celebru interpretat de Nikita Mihalkov în filmul *Fata fără zestre*.

— Nimeni nu face pe nebunul?
— Nu vom permite, Abram Ivanovici!
— Nimeni nu necăjește pe cineva?
— Nu vom permite, Abram Ivanovici!

Dă din cap Mamona, mijindu-și ochii cu viclenie, pleacă. Iar „Moscovia fericită" continuă să bea, să freamete și să fiarbă până la ora trei noaptea. Cum bate ora trei, chelnerii le fac tuturor nota, pleacă, făcând loc inguşeţilor cu umeri puternici, de la curăţenie. Ei îi alungă spre ieșire, cu măturile lor electrice, pe clienţii întârziaţi.

Și invariabil, fix la 3:12, se închide ușa la „Moscovia fericită", pentru ca, la 18:00, să se deschidă iară: bine ați venit, oaspeți dragi!

Coada

— CREȘTINILOR, CINE ESTE ULTIMUL?

— Probabil eu, dar după mine mai este o femeie în haină de blană bleumarin.

— Deci sunt după ea?

— Probabil că da. Stai, domnule dragă, după mine.

— Dar dumneavoastră o să rămâneți?

— Bineînțeles!

— Aș fi vrut să lipsesc numai un minuțel, un minuțel numai...

— Păi mai întâi stai să vină ea și după aia umblă sănătos, unde dorești. Că așa mai vine unul, mai pleacă unul și trebuie să le tot explic eu. Să-mi bat gura numai eu! Mai stai puțin. Ea grăi că se va întoarna repede. Dădu o fugă la colțul străzii, probabil la prăvălie.

— Bine, n-am ce face. O să aștept. Și, tataie, stați de mult?

— De o jumătate de oră.

— Nu știți cumva câte bucăți se dau?

— Dracu mai știe, iartă-mă Doamne... N-am întrebat. Hei, bărbosule, nu știi câte bucăți se dau?

— Azi nu știu. Am auzit că ieri au dat câte două de om.

— Câte două?

— Îhî. Joi câte trei, ieri — câte două.

— Cam puțin. Păi așa, nici nu are rost să mai stai.

— Păi, domnule dragă, mai ține un rând. Aici ăia de la țară stau și de câte trei ori.

— De trei ori?

— Păi cum așa?! De trei ori.

— Păi în felul ăsta trebuie să stai la coadă toată ziua!

— Ce vorbiți! Merge repede.

— Tataie, nu-mi prea vine să cred. Stăm și nu avansăm deloc.

— Păi sunt cei care au plecat, s-au întors acuma. De aia nu avansăm... Uite-o și pe doamna.

— Parcă am lăsat rând după dumneavoastră.

— Exact, domnița mea. Uite, tânărul acesta este după dumneavoastră.

— Da, eu sunt după dumneavoastră.

— Minunat. Am avansat ceva?

— După cum se vede, nu prea.

— E interesant de știut, putem lua câte două?

— Poate o să luăm. Poate nu.

— M-am învoit de la serviciu până la prânz. Doamne, de ce s-a adunat așa de multă lume?

— Resturi de Kremlin, cum așa?

— Mda....

— Numai o dată pe an e așa pomană. Aveți o haină frumoasă.

— Mulțumesc.

— Am văzut la Moscova asemenea haine. Organice, de regulă în culori deschise. Dar aceasta este bleumarin. Tare neobișnuit!

— Așa m-am gândit și eu! Uite cum ronțăie zăpada!

— Moare de foame pe căldură, se știe.

— Și pentru hainele astea bleumarin, ce e mai bună, zăpada sau ploaia?

— Zăpada, bineînțeles. Uite cum se întinde la ea... hai, mănâncă, mănâncă, drăguță.

— Pur și simplu nu știu, hainele organice sunt foarte pofticioase și după ploaie. Dar culoarea aceasta...

— Ăsteia îi place mai mult zăpada. Și, cum se satură, face imediat cald. Când ninge tare, pur și simplu mor de cald.

— Da, frumoasă haină. Dar stăpâna ei e și mai frumoasă!

— Ei, și dumneavoastră...!

— Aveți ochii asortați cu haina. Sunt ai dumneavoastră?

— Nu. Sunteți dezamăgit?

— Deloc. Spuneți, se poate să vă fi văzut la Viatka, de Lăsata Secului?

— Nu. La Viatka am fost ultima dată în decembrie.

— Oare? N-ați stat în biserică, în dreapta? Lângă Sfânta Vineri? Nu ați apărat cetatea de zăpadă?[1]

— Sunteți poznaș. Avem aici cetatea noastră de zăpadă.

— De ce râdeți? V-am văzut sigur la Viatka.

— De Lăsata Secului am fost cu soțul la o mătușă, la Glazov.

— În locul ăla uitat de lume? De ce?

— Să mâncăm carne de porc. Mătușa are treizeci și șase de porci.

— Aveți o mătușă bună. Și îi crește la normă?

— Nu, ea și unchiul nu au normă.

— Deci în acord.

— Da. E mai avantajos.

— Păi cum nu? E mai bine în acord, decât la normă. Ei, și ați mâncat acolo carne de porc?

— Vai, da. Mătușa are porci chinezești, cu carnea ca marmura, așa e de gustoasă. Am mâncat vreo douăsprezece funți.

— Vi se citește pe față că sunteți mulțumită.

---

[1] Distracție specifică la Lăsata Secului, când se construiesc cetăți de zăpadă; oamenii se împart în două tabere, unii fiind asediatori, iar alții apărători ai cetăților.

— Ei, și dumneavoastră... Parcă ne mișcăm.

— Păi ce, în Cepeț încă mai e pește?

— Nu știu. Nu mă pricep deloc la pește.

— Deci la Glazov ați mâncat numai carne de porc?

— Vai, da! Sunt moartă după carnea afumată cu usturoi.

— Pulpă?

— Da! Iar mătușicii îi plăcea foarte mult să prăjească în sobă cârnați cu untură de maţe, cu cartofi, cu ridiche...

— Vă implor, nu mai continuați, că salivez!

— Ei, ei, ne-am mișcat... uite, în sfârșit coada a început să se pună în mișcare.

— De la venirea dumneavoastră totul merge mai repede. Sunteți muza bleumarin a cozii ăsteia!

— Sunteți așa de poznaș! Cum vă suportă soția?

— Nu sunt însurat.

— Nu se poate!

— Se poate.

— Un bărbat așa de bine și fără soție! Nu există așa ceva.

— Ne-am despărțit în toamnă.

— Ați divorțat?

— Da.

— Repede?

— A durat trei luni. A trebuit să ungem.

— Ei, normal.

— Acum suntem liberi.

— Și aveți copii?

— Fetița a rămas cu soția.

— Probabil că îi duceți dorul?

— Păi cum așa? Fetița e ca o aşchie în inimă. Nu pot scăpa de ea.

— Știți... iertați-mă, cum vă cheamă?

— Trofim Ilici.

— Îmi pare foarte bine, pe mine Vera Konstantinovna.

— Frumos nume! Se potrivește cu imaginea dumneavoastră.

— Așa că, uite, Trofim Ilici, o să vă spun deschis: eu sunt o mare adversară a divorțului.

— Soția mea avea un iubit.

— E mare păcat, desigur. Dar Domnul ne învață să iertăm greșalele apropiaților noștri. Soția dumneavoastră s-a căit?

— S-a căit. S-a dus la Optina[2] să se roage pentru păcate.

— Și ați pedepsit-o?

— Da. De două ori am dus-o la secție.

— Au snopit-o acolo?

— Da.

— Și nu v-a fost de ajuns?

— Nu de asta e vorba, Vera Konstantinovna.

— Păi despre ce?

— Despre faptul că... uncheșule, nu trebuie să te împingi așa!

— Păi cine se împinge?

— Tu te împingi.

— De acolo tot împing.

— Dă-te înapoi, pentru numele lui Dumnezeu, și nu te mai împinge... Așa că uite, onorabilă Vera Konstantinovna, problema e că după asta mi-am pierdut încrederea în soția mea. Și mai apoi m-am îndrăgostit și eu de o femeie. E adevărat, nu a ieșit nimic din asta. Dar cu soția nu am mai putut să fiu în relații apropiate.

— V-ați înstrăinat total?

— Da.

— Înstrăinarea e un păcat.

— Știu. Dar după asta am dormit separat.

— Dar duhovnicul dumneavoastră? Oare nu v-a ajutat să vă păstrați familia?

---

[2] Optina Pustîn', mănăstire, unul dintre centrele importante ale ortodoxiei în secolul al XIX-lea, care a atras numeroși filosofi ai vremii. Se spune că starețul Zosima, din romanul lui Dostoievski *Frații Karamazov*, a fost inspirat de starețul Ambrozie, de aici.

— Preotul nostru este extrem de bun. I-a prescris soției mătănii, să stea pe crupe de hrișcă... Dar problema e că, mi se pare, nu prea o condamna pe soție. Bunătatea lui e naturală și de aceea fără margini, căci a fost impregnată, edificată și conturată după modelul bunătății creștine. Mereu zice: „Nu e păcat să nu poată fi iertat de Dumnezeu."

— E adevărat.

— Dacă soția s-a rugat pentru păcatul ei la Optina Pustoșa, înseamnă că a fost iertată?

— Da.

— Dar eu nu am putut s-o iert.

— Ăsta e păcatul dumneavoastră.

— Al meu, al meu. Dar nu pot s-o iert.

— Știți, Trofim Ilici, mi se pare că ați snopit-o cam puțin pe soția dumneavoastră.

— Nu sunt un mare fan al pedepsei.

— Nu ar fi trebuit s-o duceți pe soție la secție și s-o puneți sub un bici străin, ci trebuia s-o bateți dumneavoastră cum trebuie. Soțul meu niciodată nu mă duce la secție.

— Vă bate des?

— O dată pe săptămână. Sâmbăta.

— Des. Are motiv?

— Ei... știți... mereu se găsește un păcat. Dar, între noi fie vorba, are pentru ce.

— Ha-ha-ha! Sunteți foarte sinceră!

— Păcatul e dulce, cum se spune. Sunt femeie slabă, iar Necuratul e iscusit în capcanele lui.

— E bine știut. Dacă nu greșești, nu te căiești.

— Adevărul adevărat!

— Dar, cinstit vorbind, o dată pe săptămână... asta e cumva... foarte des!

— Nu-i nimic, m-am obișnuit.

— Dar trupul dumneavoastră, vă rog să mă scuzați, s-a obișnuit și el?

— Nu poate să mă dea gata. Şi acum se mai şi găsesc remedii bune. Alifii.

— Şi nu-i purtaţi pică soţului?

— Cum aşa? Dacă mă bate, înseamnă că mă iubeşte! Şi apoi, nu mă face praf, ca beţivul, ci mă snopeşte cu nuiaua, aşa cum scrie în *Domostroi*[3]. Uite, mama mă invidia: la vremea ei, când era tulbureala, nu era voie să-ţi baţi soţia, aşa de fără Dumnezeu trăia Rusia. Mama spune: „Dacă răposatul taică-tău m-ar fi bătut sâmbetele, am fi locuit acum într-o casă cu două etaje."

— Nu, nu sunt din fire împotriva pedepsei, dar totuşi, totul trebuie făcut cu chibzuială...

— Totul trebuie făcut cum e lăsat, Trofim Ilici. Treaba noastră, a muierilor, e să ne supunem bărbaţilor. Soţul meu e un bărbat temeinic, nu se grăbeşte. Gospodar. Şi loveşte la fel, fără să se grăbească, cum se cuvine.

— Mda... m-aţi pus pe gânduri, Vera Konstantinovna.

— Pentru ce? Pentru că soţul meu iubit nu mă duce la secţie, la călău? Dumneavoastră m-aţi pus pe gânduri. Vai, ce repede înaintăm! În sfârşit! În felul ăsta o să reuşesc până la amiază.

— O să reuşim, cu dumneavoastră reuşim mereu. Vai, ce blană netedă... Totuşi, hainele astea din blană organică sunt ceva deosebit.

— Vă place? Mângâiaţi-o, şi ei îi face plăcere.

— E moale...

— Îi place şi ei de dumneavoastră.

— Ştiţi, am sentimentul că suntem prieteni vechi.

— Cum aşa?

— Nu, nu râdeţi.

— Nu de dumneavoastră. Pur şi simplu mi-e bine.

---

[3] Culegere de legi din vremea lui Ivan cel Groaznic pentru cetăţenii de rând, în care se recomanda cu căldură soţului să-şi bată soţia, copiii şi slugile pentru ca aceştia să-şi înveţe cât mai bine rolurile şi să-şi îndeplinească sarcinile.

— E adevărat, v-am văzut undeva. Unde lucrați?

— La „Dobrînia".

— Sunteți creator?

— Nu, transformator.

— În domeniul inteligenței.

— În domeniul ăsta, drăguțul.

— N-aș fi crezut niciodată că o femeie așa de frumoasă se ocupă de chestiile astea inteligente.

— Credeați că sunt o simplă gospodină? Nu, nu-mi place să stau la cratiță.

— Păi și acasă, la dumneavoastră, cine stă la bucătărie?

— Sunt mama, două bunici și o bucătăreasă. Iar la sfârșit de săptămână mă ajută și ticălosul.

— E bine când îți trăiesc rudele.

— Dumneavoastră nu mai aveți pe nimeni?

— Tata a pierit în Abhazia, lovit de un glonț gruzin, când eram copil. Iar mama a plecat cu un chinez.

— Și v-a abandonat?

— Cam așa. Copilăria și tinerețea mi le-am petrecut cu bunica.

— Probabil bunica v-a cam alintat?

— Sigur. Dar știa să și pedepsească. Avea mâna grea.

— Biet orfan ce ești!

— Sunt vesel.

— Am remarcat deja.

— Vera Konstantinovna, aproape că am ajuns. Mai avem în față numai zece inși! Uite ce repede am avansat cu dumneavoastră!

— Spuneți-mi, vă rog, cumpărați resturi de Kremlin pentru fetiță?

— Păi pentru cine? Dar dumneavoastră?

— Pentru ai mei.

— Aveți...

— Trei.

— Minunat! Se vede că aveţi un bărbat cu stare! Şi după haină se vede.

— Da, nu suntem săraci, slavă Domnului. Bărbăţelul meu e negustor.

— Cu ce se ocupă?

— Iarna cu luminile, vara — cu biciclete.

— Foarte rentabil.

— Nu ne plângem. Dar dumneavoastră cum vă câştigaţi pâinea cea de toate zilele?

— Nu veţi ghici niciodată.

— Cred că sunteţi la stat, nu sunteţi om de afaceri.

— Nici una, nici alta.

— Atunci de la Biserică?

— Nici.

— Recuperator?

— Nu.

— Cu norma?

— Uite ce vă trece prin minte...

— Ei, oare sunteţi un pierde-vară?

Aveţi o părere proastă despre mine.

— Sunteţi înrolat?

— Ia te uită! Mulţumesc!

— Mercenar?

— Sunt o fire paşnică.

— Lipsit temporar de drepturi?

— Să mă ferească Dumnezeu.

— Te doare mintea, cu dumneavoastră... Sinistrat?

— Deocamdată, nu.

— Păi atunci ce?

— Sunt vraci.

— Vai, ce minunăţie! Faceţi vrăji?

— Şi asta. Dar se pare că astăzi dumneavoastră m-aţi vrăjit, nu eu. Şi vrăjile dumneavoastră sunt mai puternice decât ale mele.

— Lucrați acasă sau vă duceți la domiciliul clientului?
— Mai degrabă la domiciliul clientului.
— Și de mult?
— Din copilărie. Și bunica, și mămica mea făceau vrăji.
— Vi s-a transmis asta?
— Exact. Bunicuța mi-a transmis.
— Spuneți... vai, iar se împing... dar ce e asta... ia uitați, se bagă prin față!
— Hei, tu, chelie de știmă, unde te bagi?
— Dați-l afară, dați-l afară! Creștini, să nu-i dați voie!
— Noi am fost aici!
— N-ai fost aici, nasolule!
— Hei, nu te băga!
— O să-ți dau eu nu te băga! Ieși de-aicea!
— Doamne! Și mai vorbesc! Ei nici n-au fost aici!
— Ei, hai, bagă-te!
— Uite că mă bag! Uite, ai văzut?
— Pumnul meu e mai mare decât al tău! Uite!
— Ia vezi...
— O să te...
— Stai tu, nemernicule...
— Hei, hei, gata, terminați!
— Bărbați, ce vă uitați așa?
— Căcăcioșilor! Nu-i lăsați!
— Li s-a făcut de ceva dulce! Prinde-i!
— Ie-e-eși!
— O să-ți dau! O să...
— Ieși! Ieși!
— Stai tu, decoloratule, o să vezi!
— O să-ți fut spinarea!
— O să-ți iasă pe nas, porcule de la zemstvă!
— Căcăciosule la normă... ei... ei... îți arăt eu!
— O să te... o să te...
— Na, șarpe!

— Fir-ai tu, fututule!
— Bărbaţi! Bărbaţi!!
— Creştinilor, încetaţi!
— Potoliţi-vă, pentru Dumnezeu!
— Vânzătorule, să nu-l laşi! E un bătăuş!
— Ăştia se înjură birjăreşte! Sunaţi la secţie!
— Nu-i lăsaţi!
— O să te... porcule...
— Stai să...
— Păi cum, a? Cum?! Cum?
— Daţi-i afară de la coadă! Daţi-i la porci!
— Uite cum! Ei? Uite... ei? Mai vrei? Pleacă, pleacă de-aici!
— O să te... o să te...
— Unde... şarpe... un-de... un-de! Un-de!
— Ajutor!!!
— Să nu-l lăsaţi pe niciunul! Opriţi vânzarea!
— Ce vipere, a?!
— Uite, vine sectoristul!
— Arestaţi-i!
— Curvelor!
— S-au înjurat birjăreşte!
— PERMIACI! LINIŞTE! NU VĂ ÎMPINGEŢI! STAŢI CUM TREBUIE!
— Alungaţi-i!
— Ăştia se bagă în faţă!
— S-au înjurat birjăreşte! Am notat! Sectoristule, am transcris tot!
— PERMIACI, LINIŞTE! PE SCANDALAGII O SĂ-I DUCEM LA SECŢIE!
— Avansaţi, doamnă dragă, nu mai căscaţi gura!
— Păi sunt după dumneavoastră, ce spuneţi?
— Nu, eu am fost... ei, hai, treci...

— Staţi la rând, creştini!

— Păi unde? Uite...

— Sectoristule, pot să denunţ? S-au înjurat birjăreşte!

— PERMIACI, PĂSTRAŢI ORDINEA!

— Vera Konstantinovna!

— Vai, m-au îndepărtat de dumneavoastră!

— Veniţi aici! Las-o, bărbosule!

— Vai, îngrozitor!

— Haina e întreagă?

— Întreagă, draga de ea!

— Dar dumneavoastră?

— Şi eu sunt întreagă!

— Slavă Domnului! Hai, treceţi, treceţi în faţă! Iar dumneavoastră — la o parte! Aţi fost după noi!

— Deci o să iau ce pot.

— Au mai rămas numai zidurile.

— Dar turnurile?

— Resturile de turn s-au dat.

— Cum aşa?

— Numai zidurile, femeie. Luaţi?

— Păi de ce am stat... Dar de ce nu aţi spus?!

— Luaţi ziduri sau nu? Dacă nu, faceţi loc, nu-i încurcaţi pe ceilalţi.

— Ce porcărie!

— Vera Konstantinovna, luaţi ziduri, luaţi!

— Da, dar...

— Domniţă, luaţi sau duceţi-vă de-aici cu Dumnezeu!

— Nu blocaţi drumul, creştini!

— Ei, daţi-mi ziduri...

— Numai două pachete de persoană.

— Doamne Dumnezeule! Ăsta e furt!

— Daţi-i măcar trei!

— Nu am voie. Vă costă patru ruble de argint sau un poltinnik[4] de aur.

— Ce nerușinare! Pentru ce am stat oare?!

— Dați-mi și mie. Am un cervonet.

— Așa... luați restul.

— O SĂ-ȚI DAU EU BĂGAT! O SĂ-ȚI DAU EU BĂGAT! HAI, IEȘIȚI TOȚI AFARĂ!

— S-au înjurat birjărește!

— Haideți de aici.

— Nici nu putem ieși...

— Dați-mi voie.

— Vă mulțumesc... Doamne, ce mitocani!

— IEȘIȚI AFARĂ! MAMAIE, DAȚI-MI DENUNȚUL ĂLA!

— Ia, fiule!

— Haideți de aici...

— Mitocani, mitocani!

— Nu vă enervați!

— Nu, doar au zis în glob alaltăieri: resturi de Kremlin, turnuri și ziduri, pe alese, prețuri variate! Și aici erau numai ziduri, uite care-i situația! Și două ruble!

— Turnurile le-au luat ei, era normal.

— Mare măgărie! Haideți să-i denunțăm!

— Numai ne pierdem timpul.

— Am trei copii! Ce să fac, să rup punga?

— Rupeți-o și împărțiți-le.

— Dar e așa de frumoasă! Și bucățile sunt așa de regulate! Numai două bucăți! Să le mărunțesc?!

— Mărunțiți-le. Sau nu. Uite cum facem: iubită Vera Konstantinovna, luați de la mine punga asta în cinstea întâlnirii noastre.

— Ei, cum așa? Nu se poate.

---

[4] Monedă de cincizeci de copeici.

— Niciun cuvânt! Am o singură fetiță. Îi ajunge un pachet.
— Nu, ei, așa e...
— Gata. E a dumneavoastră.
— Atunci o să vă dau două ruble.
— În niciun caz!
— Dar nu pot s-o iau așa, Trofim Ilici!
— Deja am uitat de asta.
— Dar eu nu! Am rămas datoare.
— Bine. Dacă sunteți datoare, promiteți-mi că vă voi putea invita la o ceașcă de ceai.
— Chiar acum nu pot, trebuie să ajung la serviciu.
— Dar seara?
— Seara... da. Atunci, după opt.
— Minunat! Unde locuiți?
— Uite acolo, lângă piața de pește.
— Deci la doi pași! Sunteți o permiacă din centru.
— Da!
— Bine. Să trec pe la dumneavoastră?
— Doamne ferește! Am un soț gelos.
— Atunci vă propun să ne întâlnim la „Kulic".
— E un locșor plăcut.
— La ce oră vă convine?
— Ei... la opt și un sfert.
— Minunat!
— Nu uitați!
— Cum așa? Vă sunt îndatorată!
— Datoria e sfântă!
— Adevărul adevărat! Vai... deja e două! Gata, fug! Pe diseară, Trofim Ilici!
— Pe diseară, Vera Konstantinovna!

Scrisoarea

BUNĂ, IUBITĂ, SCUMPĂ INIMII MELE și infinit de dragă soră a mea, Sofia Borisovna!

Îți scrie sora ta de la aceeași mamă, Praskovia Borisovna.

Au trecut șase ani de când ne-ai părăsit, draga mea, de când ai țâșnit din cuib ca o păsăruică, sunt șase ani de când mămica și Vaniușa-frățiorul și eu, amărâta de mine, trăim fără zâmbetul tău luminos, fără glăsciorul tău care seamănă cu un clopoțel din Valdai, fără sufletul tău cel bun, săritor, drept și mereu vesel, fără inima ta delicată, curată și neînfricată, fără grija ta de soră și de fiică, fără rugăciunea ta. Ne rugăm fără tine deja de șase anișori, dimineața și seara, mergem la biserica noastră fără tine, ne împărtășim fără tine, ne spovedim părintelui Iuri fără tine, postim și mâncăm de dulce fără tine, sărbătorim sfintele sărbători fără tine, dragă Soniecika, dar ne și rugăm pentru tine, toată familia, ne rugăm fierbinte pentru tine, pentru păsăruica noastră dragă Soniecika, pentru turturica noastră cu pană cenușie care se află în ținuturi îndepărtate, iar eu personal mă rog pentru tine în fiecare noapte, când mă duc la culcare, când mă

bag în patul meu, când stau întinsă și mă gândesc la Soniecika mea cea dragă și zic trei rugăciuni: „Maica Domnului, Fecioară, bucură-te!", „Viu cu ajutorul Celui de Sus" și „Despre cei călători". Căci eu cu mămica și tăticul credem că tu și Tzo v-ați săturat până-n gât de Habarovskul ăla îndepărtat și că veți reveni aici, în Izvarino cel natal.

Dragă surioara mea! Nu am crezut, nu am știut că va fi așa de greu și de dificil să trăiesc fără tine, surioara mea, că viața mea va fi acum cu totul alta, independentă și concentrată. Ei, nu e vorba că sunt chiar așa de independentă, dar am fost luată eu, tânăra Praskovia, și am fost aruncată în vâltoarea numită Viață, iar tânăra asta Praskovia, din Podmoskovie, a învățat să înoate în această vâltoare numai împreună cu surioara ei dragă, ținându-se de mână, ajutându-se una pe alta, iar fata asta, Praskovia, deși a învățat să înoate și singură, deocamdată nu a făcut-o singură, și uite, a înotat ea ce a înotat, ca o crenguță de mesteacăn, fără ca, deocamdată, să se înece, dar frica, Soniecika, frica asta, ca un lup cenușiu, te fixează, te fixează, te fixează, dar nu-ți dă drumul, și plutește, plutește mai departe Praskovia din Podmoskovie pe marea-ocean numită Viață, și, deși înoată ea așa al șaptelea anișor, deocamdată tare îi e frică să înoate singură în acest ocean, uite, surioară dragă, care e situația!

Mereu, Soniecika, am fost împreună — și când stăteam în pântecele mamei, și când, după venirea noastră fericită în lumea lui Dumnezeu stăteam în leagăn, umăr la umăr, și când în cristelniță ne-a scufundat răposatul părinte Sofron, botezându-ne în credința lui Hristos, și când am primit prima împărtășanie din mâna lui, cu o linguriță de argint, și când am crescut, ne-am făcut mari în casa mamei și a lui tata, și când ne făceam de cap în livada noastră, în grădină, pe iarba verde, sub merii înfloriți și sub vișini, lângă agrișul cel drag din care mama ne face o dulceață așa de bună, și când am mers la școală, și când stăteam împreună în aceeași bancă, când am învățat aritmetică, când am

învățat să umblăm cu mașina isteață, când ne luam la întrecere în alergat, când jucam cu douăsprezece bețe[1], când colecționam flori, fluturi și frunze, când brodam pe pernuțe păsări ale cerului, când îi bucuram pe tăticul și pe mămica cu rezultatele noastre la învățătură. Împreună cu tine, Soniecika, am fost și după școală, după ce am terminat-o, când am ajuns fete de măritat, când ne coseam zestrea, când mergeam la dans, când ne așteptam împreună ursitul. Și apoi ai fost ochită tu prima, lebădă albă, în inimă de voinicul Tzo Ghe, te-a luat de mânuțele albe și te-a luat cu el peste nouă mări și nouă țări, în Habarovskul cel îndepărtat. Și a rămas surioara ta Praskovia din Podmoskovie singură, singurică. Uite care-i treaba!

Ești pentru noi cea mai frumoasă, deși suntem gemene. Prima ai fost atinsă tu în inimă de săgeata dragostei. Și Slavă Domnului, Soniușka! Sunt așa de bucuroasă pentru tine, că inimioara mea de soră se desface și înflorește cu floarea purpurie a Iubirii de Soră.

Son', nu te supăra că descriu totul așa de sensibil. Intenționat fac asta, ca în cărți. Că doar scriu pe hârtie! Mă ajută isteața mea. Știi doar, îmi place să scriu într-o altă manieră. Așa e mai frumos și mai din suflet. Că eu numai asta aș putea să-ți zic, salutare și la revedere. Și fac eu asta, Son', ca acolo să sughiți mai des gândindu-te la mine, că tu acolo te scalzi numai în lapte și miere, te alinți cu frumosul Tzo pe un cearșaf chinezesc, te dezmierzi, mănânci carne de porc dulce și ananas, bei băuturica noastră dragă de prune, dar ai uitat de tot și de toate. Iar Praskovia tot bocește și bocește cu nasul în perna noastră veche cu păsări pițigoi, bocește asemeni unui morunaș alb.

Glumesc!

Nu bocesc.

---

[1] Joc de copii, asemănător cu „de-a v-ați ascunselea", în care jucătorul principal pleacă să-i caute pe copiii ascunși după ce a aruncat în aer douăsprezece bețe, pe care mai apoi le adună la loc.

Totul ne merge bine, surioară, totul este ca la negustori: tatăl vitreg face comerț, mămica are grijă de casă, Van'ka merge acum la școala bisericească parohială, Trezorka latră, iar eu ard gazul de pomană. Mă trage ba spre Ponomariovi, spre Abramovi, spre Raiska Mil'man sau spre prostul de Oziorov. Deocamdată nu s-a întâmplat nimic extraordinar, nimic cutremurător. Vera și Nadia Ponomariov se tot afișează cu ofițeri chinezi, Mașa Abramova se pregătește să se ducă la Școala Superioară pentru Femei, Raisa este mai mereu bolnavă, nu știu, are ceva cu pancreasul, dar doctorii nu știu exact ce e. Oziorov a înnebunit de tot — ia pretutindeni cu el mașina isteață, face „surprize", se prostește așa, că te ia bâțul: a apărut la școala noastră de la Solnțevo la aniversarea absolvirii, a mâncat *ceva* pentru a prinde curaj, a invitat o fată din a zecea, a început să danseze cu ea, iar isteața lui era, ca de obicei, sub cămașă, la piept, și dansează el, deci, dansează, și apoi a început să scoată bulbuci multicolori care aveau ceva înăuntru: maimuțe, duhuri ale pădurii, barabule. Aia de a zecea a început să țipe. L-au luat pe sus, în general, ca pe un zurbagiu și un nerușinat. Și doar nu mai e așa de tânăr, tâmpitul are treizeci și doi de ani, iar în cap, ca și mai înainte, bate vântul. Imaginează-ți, de Stretenie s-a dus cu Rudakov și Așkianeț la o berărie lângă gară, i-au pus pe niște muncitori să se ducă să-i bată pe vietnamezii de la Solnțevo. Așa că ăia i-au primit cu nunceagurile, lui Așkianeț i-au spart capul în două locuri, iar lui Rudakov i-au rupt o ureche.

Uite care-i viața pe la noi, Soniecika. Mai mult bătaie!

În ceea ce privește veștile din domeniul construcțiilor, îți dau numai una: s-a terminat în sfârșit de construit terasa a doua. A ieșit frumoasă, mare, spațioasă, numai bună de dansat pe ea. Acum vara o să luăm micul dejun pe terasa mică, iar oaspeții o să-i primim pe cea mare. Mămica a plantat acolo un gard de liliac, iasomie, iar lângă stâlpi a pus viță-de-vie sălba-

tică. O să fie foarte frumos! Când o să vii cu Tzo o să te pupi cu el pe terasa cea nouă, printre liliac!

Și, în general, între noi, fetele, vorbind, ești mare scroafă. Nu știu ce-i așa mare lucru pentru tine să-i scrii surioarei iubite o scrisoare, nu e cine știe ce! Mai des de o dată pe lună nu te învrednicești, nu catadicsești. Și scrii de parcă te obligă cineva, nu știu: bună, Praskovia, la revedere, Praskovia, și gata! Ce naiba s-a întâmplat cu tine, nu pot să înțeleg. În primii trei ani, mai treacă-meargă, ai scris detaliat, ai vărsat sacul cum se cuvine. Iar acum — salutare și la revedere. Cam ciudat asta, surioară. Parcă nu am fi neamuri. Și mai înainte eram prietene, ne spuneam totul, tot ne povesteam, nu ascundeam nimic una de cealaltă — și ce aveam în inimă, și în cap, și pe suflet, și nu aveam niciun fel de secret, nu ascundeam nimic, și dacă era ceva de ascuns, nu ascundeam, ci, așa, ca surorile, ascundeam de ochii celorlalți, nu de noi. Și acum uite cum te-ai făcut — salutare și la revedere, surioară dragă Praskovia. Oare așa de tare să te fi prins iubirea, încât a alungat toate sentimentele față de ai tăi? Sau pur și simplu monotonia vieții pline de iubire te-a doborât așa de mult, încât nu mai poți pune mâinile pe taste? Dacă e vorba de asta din urmă, atunci ești de trei ori o mare scroafă. Însă dacă e cealaltă... Nu, Son', înțelege, nu am de gând să intru în viața ta dulce cu ananas, nu sunt o fetișcană proastă, înțeleg, viața de familie e cu rostul ei, căci a fost scris o dată pentru totdeauna pentru toți tinerii căsătoriți: „și soția să se ducă după soț". Legea este lege. „Viața de familie este taina celor doi", cum spune mereu la nunți părintele Iuri, când bea pentru miri. Sigur, aveți și voi secretele voastre, cine nu le are? Aveți, slavă Domnului. Uite, Mașkăi Abramova sora i-a spus că soțul a împins-o spre păcatul sodomiei, sunt și de-astea. Însă eu nu te trag de limbă despre secretele voastre, n-am nevoie să le știu, fiecare familie e cu tainele ei. Și poate că nu aveți niciun fel de secret, slavă Domnului. Nu de asta e vorba,

Sonia. Nu aștept secrete de la tine, nici amănunte din viața tinerilor căsătoriți, ci o simplă conversație din inimă, cu o soră, frumoasă, caldă, ca totul să fie ca mai înainte, cu inima și sufletul deschise. Ca sora mea, alungată în Habarovskul ăla cu ochi migdalați, să fie aproape de mine măcar cu inima. Nu-mi trebuie mai mult de atât! Ce să mai vreau, te-ai măritat, ai zburat de aici, surioara mea dragă, te-ai căsătorit și din dragoste, și din interes, și pe baza circumstanțelor care au fost favorabile, și totul a ieșit foarte bine, și slavă Domnului, și vă doresc înțelegere și iubire, sunt bucuroasă pentru voi și mă rog pentru voi tare, tare, să fiți mereu uniți și să nu vă despărțiți, să aveți în sfârșit copii, mă gândesc la voi mereu numai de bine, vă trimit în gând salutări, vă iubesc de la distanță. Dar totuși, cum de ai uitat-o așa pe sora ta? Nu e bine asta, Soniecika. Și nu e creștinește.

Ei, dar Dumnezeu o să te judece. Cred că va trece patima iubirii, o să te mai potolești, o să te învrednicești și o să-i scrii drept surioarei tale, de la inimă la inimă. Că doar șase ani ai avut vreme să te mai și răcești, și să te mai liniștești, nu? Hai, răcește-te mai repede, Soniecika, poate o să-ți aduci aminte și de mine. Sau o să-ți aduci aminte de ceva vesel, cum am trăit în veselie amândouă, fără nicio grijă. Că doar ai despre ce să-ți amintești, nu, Soniușka? Mai ții minte cum ne-a apucat râsul și era cât pe ce să ne înecăm atunci, de Spasul merelor? Când după aceea ba plângeai, ba hohoteai și aruncai în mine cu iarbă? Iar eu hohoteam așa de tare, că m-am scăpat în chiloței! Și cum l-am petrecut pe Sașka Mamulov cu elicopterul, când a venit seara la Boris Nikitici cu un denunț și acela l-a dat afară? Dar îl mai ții minte pe Vovcenko: „Fetelor, aveți câte o muscă în ureche"? Dar tortul cu sare? Mai ții minte cum au luat-o dracii pe Marfa? Îi transpirase până și nasul! Mai ții minte cum stăteam la vipera aia de istorie pe boabe de mazăre? „Ivan Kalita

nu este *keke-kele*[2]!" Îl mai ții minte pe bunul nostru Piotr Hristoforovici, de la Legea divină? Și acum predă, n-a plecat nicăieri, e tot necăsătorit, un holtei neînsurat. Dar mai ții minte păpușile noastre? Katerinka mai e încă întreagă, mai poate încă să danseze ca o „domnișoară", vorbește. Iar pentru Malvinka a sunat ceasul, are ceva cu lutul cerebral. Numai ochii îi mai deschide și zâmbește. Și mai înainte, mai ții minte, cum, după ceai, zicea: *„Xie-xie, hao shhhh-i"*[3]! În general, Soniecika, stau amândouă în comoda bunicii, Malvinka și Katerinka, tot dorm în naftalină și visează colorat pentru noi.

Vai, Son', uite, când scriu acum scrisoarea asta, mi-am adus aminte ceva: cum ne-am dus amândouă să privim Kremlinul cel nou! Și știi de ce mi-am adus aminte? Uite de ce! Tot tastez pe Klava Petrovna și sug din zidul de zahăr al Kremlinului! De Crăciun Van'ka al nostru cu Serioja Voronțov și Nikita Bacea s-au dus la Moscova, în Piața Roșie. Și au adus fiecare câte un Kremlin din zahăr. Turnurile a hotărât mămica să le păstrăm până la Paște, ca să împodobim cu ele pasca, iar zidurile le-a spart și le-a pus în zaharniță. Și acum, în loc de zahăr, punem în ceai bucăți din zidul Kremlinului! Și deodată mi-am adus aminte. Uitasem cumva de toate astea, și acum mi-am amintit subit! Foarte clar mi-am amintit, parcă sunt la cinema! Tu ești de vină, cine să fie? M-ai obligat! Dar tu mai ții minte! Mai ții minte? Atunci împliniserăm doisprezece ani, răposatul tăticu' ne adusese dimineața vestea: noaptea, la porunca Țarului, Kremlinul a fost văruit în alb. Țin minte, era sâmbătă. Iar duminică ne-am dus la Moscova. Și ții minte cum am văzut în metrou o înghețată strivită pe jos și ai zis: „Moscoviții au aruncat-o". Dar atunci n-am înțeles ce-are a face aici cu moscoviții? Dar mai apoi am nimerit în mulțime și mergeam, mergeam în

[2] Coca-cola (în chineză).

[3] Mulțumesc, e bun (în chineză).

metrou cu paşi mici, de gâscă, şi chiar mi se făcuse puţin frică — dacă nu mai ieşim la lumină? Nu mai văzuserăm niciodată o mulţime ca aia. Şi l-am întrebat pe răposatul tăticu': „În metrou mereu e aşa aglomerat?" Şi el a răspuns că asta e pentru că nu doar noi mergem să vedem cum arată noul Kremlin. Şi în sfârşit am coborât la staţia de metrou „Tretiakovskaia", şi acolo mulţimea era şi mai mare, tot veneau, tot veneau, tăticu' ne ţinea de mâini, ne strângeam în el. Ieşiserăm pe chei. Şi atunci am văzut Kremlinul alb, mai ştii? Era pe celălalt mal al râului Moscova. Alb ca zăpada! În jur oamenii strigau, exclamau, tăticu' se închina, făcea plecăciuni spre Kremlin. Şi deodată soarele a ieşit din spatele norilor, a împroşcat cu razele sale Kremlinul din piatră albă, acesta a început să strălucească, încât ochii începuseră să ne doară! Asta ţin minte foarte bine. Şi pe tine începuseră să te doară ochii de la privitul Kremlinului, ai zis: „Son', ar fi trebuit să ne luăm ochelari cu lentile fumurii." Iar tăticu' a râs de tine şi a zis: „Fetiţă, nu te uiţi la ceva frumos cu ochelari negri." Şi apoi m-am uitat aşa de mult la Kremlinul ăsta, m-am tot uitat, că în cap totul a început să-mi lucească, de parcă era lumina nepământească de care-i place să vorbească părintelui la şcoală. Tot strălucea şi cânta în cap, iar eu tot voiam să mă uit la Kremlin. Şi ochii nu mă mai dureau deloc. Şi mă uitam, mă uitam, mă uitam, iar el era alb, alb ca zăpada, şi albeaţa aceasta îmi atrăgea privirile, iar soarele strălucea şi în cap îmi cântau îngeri, mă simţeam aşa de bine, eram aşa de fericită, cerul era albastru, norii se împrăştiaseră, soarele ardea, Kremlinul strălucea, îţi atrăgea privirile, uitasem de tot şi mă uitam, mă uitam, mă uitam, şi aşa de mult îmi plăcea să privesc Kremlinul din piatră albă, că nici nu mai puteam să mă mişc, nu voiam să mă mişc, îl ţineam de mână pe tata, iar eu voiam din toată inima ca tata să nu se mişte şi să nu zică nimic, şi nici tu să nu mă tulburi, ca toţi oamenii să rămână înţepeniţi, numai să ne uităm, să ne uităm, să ne uităm, să ne uităm, să ne uităm,

ca totul să se oprească, iar eu să stau și să mă uit, numai ochii să nu mi se închidă, să nu obosească, și ochii nu-mi lăcrimau deloc, nici nu obosiseră, pur și simplu se măriseră și se uitau, se uitau, se uitau, parcă nici nu aveau altceva de făcut, numai să se uite, să se uite, să se uite și să stea, să se uite la Kremlin și să stea nemișcați, să stea bine și cum se cuvine, ca să nu se sperie de nimic și să nu se neliniștească. Și numai să se uite la Kremlinul alb, să se uite cu ochi mari, ca el să stea liniștit și să nu se ducă nicăieri, să nu dispară, pur și simplu să stea pentru totdeauna în locul important, în veacul vecilor, pe locul unei cauze mari și importante, unei cauze bune susținute de toți, întreținută de toți, agreată de toți, ca totul să se facă bine, corect, ca toți să fie împreună și să decidă împreună totul, să rezolve totul mereu, în veacul vecilor, să nu se opună nimeni, să stea Kremlinul alb în locul lui cel important și să te uiți cum se cuvine la el, să-l privești cu ochii mari încât sufletul să-ți freamete, să ți se umple de strălucire, să arunce o lumină aurie, o lumină măreață, de Kremlin, o lumină de la care tuturor le este bine, tuturor să le fie bine, așa de bine, că nu mai au nevoie de nimeni și de nimic, nu mai au nevoie de nimic altceva, pur și simplu uită-te și bucură-te, veselește-ți sufletul, soarbe din ochi Kremlinul cel alb, mănâncă din ochi Kremlinul cel alb și nu-mi mai trebuie nimic altceva, iar toți oamenii cei drepți vor sta alături de tine, vor sta drept, vor sta cinstit și se vor bucura, vor sta cu ochii deschiși, cu ochi buni și în acei ochi toți vor avea Kremlinul lor, mii de milioane de Kremlinuri albe în ochii oamenilor drepți care știu să slăvească corect și să facă totul corect și pot să se uite cuviincios la Kremlinul alb dragul de el sfântul iar un altul nu ne trebuie numai să stea el la locul lui și nimic să nu-l împiedice și trebuie să te uiți liniștit și calm să nu te sperii și să nu-l distrugi fără să încordezi privirea ci pur și simplu ochii să se uite liniștiți și totul va fi liniștit și tuturor le va fi bine și toți oamenii vor fi fericiți în veacul vecilor numai

dacă vor învăţa să privească corect Kremlinul alb şi nu vor mai avea nevoie de altceva nu altul nu e bun numai să se uite şi să se uite să se uite şi să se uite şi pentru ca ochii să nu li se închidă ochii tuturor trebuie să fie deschişi şi deschişi bine corect pentru ca totul în ei să fie bine ar trebui ca Kremlinul alb să fie în privirea lor a tuturor şi fiecare om cinstit să aibă sufletul plin de bucurie ca să fie entuziasm şi vedere corectă iar oamenii să stea liniştiţi smirnă şi să nu se mişte deloc ca totul să fie foarte bine iar soarele să nu mai apună şi să strălucească şi Kremlinul să strălucească şi să licărească în fiecare ochi în fiecare ochişor pe Kremlinul cel alb ca să strălucească şi să strălucească şi să strălucească aşa de tare încât oamenii să înceapă să înţeleagă tot şi să accepte să accepte aşa şi să ştie aşa ca oamenii să nu mai aibă întrebări şi oamenii să înţeleagă că a venit fericirea şi nu se va mai duce niciodată trebuie numai să te uiţi să te uiţi la Kremlin şi nu va fi nimic rău nu va fi nimic ascuns totul va fi bine şi clar totul va străluci cu o lumină albă şi tuturor le va fi aşa de bine iar noi vom sta ca o mulţime lipsită curaj şi vom face bine iar Kremlinul măreţ va străluci pentru noi şi noi toţi vom fi pe deplin fericiţi când totul va fi bine şi Kremlinul alb şi ziua albă când oamenii dragi vor veni să se uite la Kremlinul alb cel veşnic atunci totul va fi aşa de bine că toţi vom vedea Kremlinul şi toţi ochii vor fi deschişi şi oamenii vor vedea totul când va fi cum se cuvine şi ne va fi bine iar dacă toţi ochii vor fi deschişi şi imediat vor vedea Kremlinul atunci se vor linişti şi imediat vor îndrăgi Kremlinul dar numai că atunci toţi să se scoale în picioare şi să vadă imediat Kremlinul şi imediat şi morţii se vor scula pentru a vedea Kremlinul alb iar noi vom merge în Piaţa Roşie pentru a vedea Kremlinul alb şi toţi vom vedea că este minunat că este foarte bun Kremlinul alb şi că va străluci deasupra noastră veşnic minunatul nostru Kremlin alb iar noi vom trăi fără griji dar cum vor vedea Kremlinul alb toţi se vor uita cum se cuvine la Kremlinul foarte-foarte alb iar

după aceea vor plânge liniștit și vor săruta Kremlinul nostru alb și noi în jurul lui ne vom strânge pentru a apăra Kremlinul nostru alb și noi toți ne vom mântui împreună cu el și va fi cu noi Kremlinul cel alb când toți oamenii se vor strânge și toți se vor duce să privească Kremlinul vor fi scăpați de toate necazurile când vor vedea Kremlinul alb și toți vom fi liniștiți când vom vedea Kremlinul alb și ne vom ridica în șiruri rânduite pentru a vedea Kremlinul alb și toți din jur se vor aduna dintr-odată pentru a vedea Kremlinul alb și vom atinge cu fiecare privire Kremlinul nostru drag și alb iar el va străluci puternic dragul și albul nostru Kremlin și ne vom uita pe săturate la Kremlinul nostru alb și măreț și pentru a nu păți ceva vom privi Kremlinul alb și pentru ca inima noastră să bată și mai dulce trebuie să ne uităm la Kremlinul alb și toți vor sta fără să tremure pentru a se uita la Kremlinul alb și niciodată nu vor uita Kremlinul nostru alb cu vârfuri aurii.

Sunt vinovată sunt vinovată sunt vinovată

sfinţilor iertaţi-mă de dragul tuturor sfinţilor iertaţi-mă de dragul tuturor sfinţilor iertaţi-mă de dragul tuturor sfinţilor iertaţi-mă de dragul tuturor sfinţilor.

Nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată nu mai fac niciodată.

La uzină

MAISTRUL DE LA ATELIERUL DE AMBALARE Afanasi Nosov auzi în sala de fumat semnalul ce vestea pauza de prânz:

— Așa... bolborosi el, trăgând repede din țigara Rodina abia începută și băgând-o în cupa mare de metal aflată pe un trepied, plină de nisip și chiștoace.

În sala de fumat mai erau trei inși de la uzină: reglorul Petrov, unul de la evacuare, Dobrenko, și maistrul de la atelierul de topitorie, Kosorotov.

— Ce, ai flămânzit, Egorîci? zâmbi Kosorotov.

— Foamea nu te iartă... Nosov scuipă cu sete în nisip.

— Și nici nu te mângâie! se hlizi Petrov, cu ochi migdalați și urechi mari.

Nosov ieși din sala de fumat.

Trecând prin coridorul luminat, o coti, coborî pe scară, o luă spre banda scheletică a podelei mobile.

— Repede! comandă și podeaua o porni la viteză maximă.

Pe pereți fuseseră lipite afișe *vii* cu muncitori și muncitoare zâmbitori care-și vedeau de treaba lor.

Podeaua îl duse pe Nosov până la atelier. Coborî de pe bandă, se uită în jur. În spațiul uriaș, luminos al atelierului, printre ambalajele aurii voluminoase adunate în cuburi se zăreau trei muncitoare în albastru.

— Șase, treisprezece, opt, juma de sută. Opriți livrarea! comandă cu glas tare Nosov și toate cele șase benzi rulante de ambalare se opriră.

Nosov o porni pe intervalul larg.

Începură să piuie, să se închidă brațele de ambalare; fetele fixară pârghiile de blocare și agățară brațele în suporții verzi.

— Afanasi Egorîci, benzile sunt din nou pe terminate! strigă Titova.

— O s-o rezolvăm! Nosov mergea pe interval, privind în jur.

— Egorîci, la mine *șnîr*[1] s-a ridicat! strigă râzând Maksakova, mai în vârstă. Ar trebui să i se dea de mâncare!

În drum Nosov îl sună pe depanatorul *șnîrilor*:

— Vit', după masă treci pe la noi. S-a ridicat unul.

— O să venim, răspunse depanatorul, cu gura plină.

Muncitoarele din atelier ieșiră pe interval. Nosov se apropie de ele:

— Astăzi să nu vă grăbiți prea tare: primul atelier stă pe loc.

— Ce s-a întâmplat? își scoase mănușile albe Dolghih.

— Probabil își pierd din nou vremea cu isteața.

— A, asta era! se minună simpluța Mizina.

— Mâncați în tihnă, căscă nervos Nosov.

— Binefăcătorule! zâmbi Maksakova, dezvelindu-și dinții albi și imediat făcu semn muncitoarelor. Haideți, frumoaselor!

Femeile o porniră spre ieșire.

— Pogosova, s-a întâmplat de mai multe ori la tine? întrebă Nosov.

— S-a mai întâmplat, se opri Pogosova.

---

[1] Robot de curățenie (*n.a.*).

— Rămâi aici, Nosov aruncă priviri nemulțumite prin atelier, uitându-se apoi în sus.

Sub tavanul din plastic alb care se arcuia ușor atârna, rotindu-se, o mare hologramă a Kremlinului de zahăr.

Pogosova se apropie, strângându-și mănușile.

— Cum e? întrebă Nosov.

— Ei, nu-i nimic, zâmbi Pogosova cea înaltă, lată în umeri, cu pomeți mari.

— Asta nu-mi spune nimic. Întreb: cum merge?

— Bine.

— Asta e altceva. Și se întâmplă des?

— Se mai întâmplă, îl privi zâmbind Pogosova.

— Tu, Pogosova, nu mă înnebuni cu chestiile astea, spuse cu asprime Nosov. Cum se mai întâmplă, să ne chemi imediat.

— Am înțeles, zâmbi Pogosova.

— Dacă nu sunt eu, cheamă-l pe depanator.

— Păi cum așa?!

— De aia există depanatori, ca să-i deranjăm. E clar?

— Am înțeles.

— Să nu taci. Că doar nu ambalăm aici tăiței, dădu din cap spre hologramа ce se învârtea. Comandă de stat. Toată țara e cu ochii pe noi.

— Am înțeles, zâmbi Pogosova.

— Vino după mine, se întoarse și o porni repede spre interval.

Pogosova o luă după el, îl ajunse repede. Era mai înaltă cu un cap decât Nosov.

Ieșiră din atelier, urcară pe bandă.

— Repede! comandă supărat Nosov.

Banda îi duse repede.

— De ce la Tituha benzile sunt mereu pe terminate? desfăcu el mâinile îngândurat. Ce le face, le mănâncă, ce naiba?

— Nu știu. Pogosova își îndreptă părul șaten deschis care-i ieșise de sub băsmăluța bleu.

— De ce tu și Muzina și bătrânica aveți mereu de rezervă? Și ea nu are niciodată?

— Probabil că are rezerve mici.

— Ei, păi cum mici? La toate vă dau la fel!

— Nu știu.

— Nici eu nu știu! Dar cine știe?

Pogosova ridică din umerii lați.

— Poate că fură?

— Nu știu. Ce să facă ea cu ele?

— Dracu s-o ia!

— Și cum să le scoată?

— În niciun fel. Toate sunt marcate cu atomi. Unde le duce oare?

— Nu știu.

— Mister mare cu Tituha asta! Nosov dădu supărat din mână, coborî de pe bandă.

Coborî și Pogosova.

Nosov se apropie de o ușă mare pe care scria „SFĂRÂMĂTURI", apropie de ea cheia. În încăpere se aprinse lumina. Ușa se dădu la o parte. Nosov și Pogosova intrară. Ușa se închise în spatele lor. Încăperea lungă, fără ferestre, era plină ochi de lăzi cu Kremlinuri din zahăr sparte. Lăzile se înălțau până în tavan. Între ele fusese lăsat un interval îngust. Nosov o porni pe acest interval. Pogosova veni după el, încercând să nu dărâme cu umerii ei largi bucățile de zahăr îndesate în lăzi. Nosov o coti, se duse după un picior de lăzi. Pogosova o luă după el. Se aflau într-o fundătură. În jur se înălțau recipiente cu sfărâmături din Kremlinurile de zahăr. Într-un colț se afla o rolă de folie transparentă.

— Uite... Nosov se ridică pe rolă, o trase pe Pogosova cu spatele spre el.

Pogosova ridică fusta albastră și lenjeria albă, le ținu cu o mână, se aplecă, sprijinindu-se de o ladă, își puse obrazul pe o

sfărâmătură. Pogosova avea fese frumoase, netede și albe. Nosov își deschise pantalonii negri, își dădu jos chiloții negri lungi. Mădularul lui smead era țeapăn. Nosov îl stropi cu un spray de protecție Zastava și intră repede în Pogosova.

— Vai, rosti ea și oftă adânc.

— Uite... bolborosi Nosov și, cuprinzând-o cu mâinile pe Pogosova, începu să se miște repede.

Pogosova tăcea.

— Uite, uite, uite... expira Nosov în ritmul mișcărilor.

Șapca neagră de pe cap îi tremura, alunecându-i spre ceafă.

Pogosova își întinse limba spre o frântură din turnul Borovițkaia, spart.

— Uite, uite, uite... bolborosi încetișor Nosov, mișcându-se mai des.

Pogosova linse turnul.

— Și uite, și uite, și uite, și uite... șuieră Nosov.

Pogosova linse turnul. Ochii ei mari verzi alunecau fără nicio noimă pe sfărâmătura din zahăr.

— Și uite, și uite, și uiiiii-te! spuse răgușit Nosov și începu să tremure, înfigându-și mâinile în Pogosova.

— M-m-m-m... se încruntă Pogosova, lingând mereu.

Nosov răsuflă greu și-și lăsă capul pe spatele Pogosovei.

Trecu un minut.

Pogosova continuă să lingă în voie turnul.

— Uite... Nosov își ridică oftând capul, ieși din Pogosova, își apucă chiloții și pantalonii, coborî de pe rolă.

Pogosova se îndreptă, depărtându-și picioarele. Sperma lui Nosov începu să se reverse din el, să picure pe podea. Pogosova așteptă, apoi se șterse cu mâna, pe care o frecă mai apoi de frântura de zahăr.

— Uite... ei, uite... dădu din cap dărâmat Nosov, roșu la față, respirând greu și încheindu-se la pantaloni.

Pogosova se întoarse spre el. Îl privi cu zâmbetul ei neschimbat.

Nosov își strânse cureaua, își îndreptă șapca alunecată pe ceafă. Oftă greu, își netezi mustățile. Bägă mâna în buzunar, scoase o rublă de argint. O întinse Pogosovei. Aceasta o luă, o bägă în micul buzunar al jachetei albastre.

— Să mergem... Nosov tuși și o luă spre interval.

Pogosova o porni după el.

Ieșiră din încăpere. Nosov încuie ușa. Porniră pe coridor până la banda care îi ducea la cantină. Pe bandă erau puțini muncitori. Nosov și Pogosova urcară pe bandă. Zâmbind, Pogosova se uita la pereții acoperiți cu afișe ce treceau pe lângă ei:

— Voiam să vă întreb ceva.

— Ce? își miji ochii spre ea Nosov.

— Dar de ce sfărâmăturile nu se repară, ci sunt imediat trecute la pierderi?

— Cum să le repari? Doar sunt turnate integral.

— Ei, uite, cum s-a rupt un zimțișor de pe un zid, este aruncat întregul Kremlin.

— Da, așa e.

— Păi ce, e mare lucru să lipești un zimțișor?

Nosov zâmbi obosit:

— Păi cu ce să-l lipești, cap de bostan?

— Păi tot cu zahăr.

— Nu se poate. Acest zahăr devine lichid numai la o anumită temperatură, după care se întărește imediat. Nu mai poți să-l topești din nou.

— Da?

— Da.

Pogosova oftă:

— Păcat de muncă. Din cauza unui zimțișor să pierzi tot Kremlinul!

— Kremlinul trebuie să fie dintr-o singură bucată.

— Dintr-o singură bucată?

— Dintr-o singură bucată.

— De ce?

— Cum de ce? E treabă de stat, cap de bostan! Să nu fie nicio fisură, nicio julitură. Niciun defect. E clar?

— Clar. Pogosova se uită la el.

— Parcă ești mare, dar pui niște întrebări... Câți ani ai?

— Optsprezece.

— Optsprezece! Eu la optsprezece ani eram deja în armată, pe fronturi îndepărtate, știam ce și cum. Ești la noi abia de vreo trei luni, nu?

— De patru.

— Uite, de patru. Trebuie să-ți fie totul foarte clar, ca doi ori doi.

— Păi îmi este clar totul. Numai că îmi pare rău de sfărâmăturile de zahăr.

Zâmbind obosit, Nosov dădu din cap:

— Iar o ții pe-a ta! Dintr-o singură bucată! E clar?

— Clar! — zâmbi ea.

Își luă privirea de la ea, dădu din mână:

— Degeaba vorbesc cu tine. Hai, du-te, Pogosova, și mănâncă.

Pogosova dădu din cap.

Nosov oftă, coborî de pe bandă și, cu un pas vioi, se duse spre sala de fumat de la atelierul unu.

Pogosova merse mai departe, privind înainte cu ochii săi mari și verzi.

Filmarea

— MOTOR! CAMERA! rosti încet, dar clar, regizorul.

Difuzoarele îi amplificară vocea, se răspândi prin crângul de mesteceni invadat de lumina soarelui în amurg.

— Camera e gata! răspunse operatorul.

— Începem! rosti mai tare regizorul.

Fata în rochie albă de vară, cu două cozi lungi, ţăcăni caseta:

— Scena 38, dubla 3.

— Ivan! comandă regizorul.

Un tânăr cu o înfăţişare plăcută, într-un costum bej din nanchin, cu o rubaşcă cu guler brodat şi cizme de box se apropie de un mesteacăn, îngenunche, îl îmbrăţişă, îşi lipi faţa de tulpina lui.

— Iartă-mă, Rusie, iartă-mă, maică... bolborosi el cu o voce întretăiată.

Regizorul ridică în sus degetul arătător.

În crâng începu să cânte cucul.

— Unu, doi, trei, patru... începu să numere tânărul.

Regizorul îşi îndoi degetul. Cucul amuţi.

Tânărul se așeză, cu spatele sprijinit de mesteacăn, oftă adânc, își trecu mâna pe piept, deschise larg cămașa:

— Doamne... Oare o să mai țină încă patru ani pământul drag? O să mă țină, o să mă hrănească, o să mă iubească.

Se opri cu privirea înghețată. Înghiți în sec.

— Și n-o să-mi ia foc sub picioare?

Își acoperi fața cu mâinile, având câte un inel pe fiecare, dădu din cap. Își coborî neputincios mâinile. Oftă:

— Nu. N-o să te aprinzi, pământ rus. Căci ne iubești pe noi toți, rușii, fără osebire. Și pe cei care te apără, și pe cei care te trădează.

Regizorul ridică mâna cu pumnul strâns, desfăcând apoi degetele.

Din spatele singurului plop tremurător, bătrân, uscat, scorburos, aflat în crângul de mesteceni, apăru un bărbat uscățiv, cărunt, cu ochelari negri, cu mustăți subțiri, într-o sacou cafeniu, cu un tricou pe care scria „Colorado-2028", cu baston, pantaloni albi strâmți și adidași mari lățoși, „cameleon", din plastic organic.

— De ce ești necăjit, Ivanușka? rosti bărbatul cu un ușor accent american.

Tânărul tresări, se trase înapoi, acoperindu-se cu mâna:

— Ptiu... ptiu...

— Nu trebuie să te temi. Eu sunt acela, bărbatul se apropie mai mult, atinse cu bastonul umărul tânărului.

— M-ai speriat, drace... tânărul își trecu mâna pe piept, oftă profund.

— Eu nu sunt dracul, începu să vorbească bărbatul.

— Ești mai rău, se uită spre el tânărul.

Bărbatul scoase portțigaretul, îl deschise, îl întinse celui așezat:

— *Would you like a cigarette, my dear?*

— Nu-mi mai fac de cap cu buruiana dracului, bolborosi tânărul.

— De când oare?

Tânărul îl măsură pe american cu o privire ascuțită:

— De astăzi.

Americanul își scoase ochelarii de culoare închisă. Ochii li se întâlniră. Se instală o pauză îndelungată și încordată: duelul privirilor.

Regizorul ridică ambele degete mari, scuturâ pumnii și, repetând mulțește plin de extaz „da! da! da!", începu să dea cu pumnul în genunchiul scenaristei de lângă el. Aceasta, fără să-și ia privirea de pe monitor, apucă pumnul regizorului și-l sărută. Prin echipa de filmare împietrită trecu un foșnet de încurajare.

— Ce-i cu tine, Ivan? rosti americanul, băgând portțigaretul.

— Păi uite ce e. Tânărul se ridică ferm.

Se dovedise a fi mai înalt ca americanul.

— Anulez întâlnirile noastre, rosti sever Ivan.

Americanul își miji ochii:

— Care-i motivul?

— Motivul e că nu mai vreau să lucrez.

În crâng începu să cânte cucul. Operatorul își ridică privirea din spatele camerei, începu să șuiere, scuipă. Scenarista, îngrozită, își acoperi fața. Regizorul sări de pe scaun, scuturâ din pumn, strigând mut cu buzele:

— Ce pizda mă-sii mai e și asta?

Echipa de filmare începu să se agite. Cucul nu mai cântă.

Regizorul, mușcându-și nervos buza, își îndreptă ochelarii, se așeză din nou pe scaun, oftă adânc, dădu din cap. Scenarista începu să dea din cap, strângându-și buzele. Operatorul șuieră pe silabe:

— Duș-man!

Americanul își puse ochelarii de culoare închisă:

— De ce? Sau te plătim cam puțin?

— Nu mai am nevoie de banii voştri. Nu mai vreau să te văd, şarpe de apă. Mi-ai supt multă vreme sângele, m-ai împins la acţiuni criminale. Dar sufletul meu în niciun caz nu e vândut vouă, vrăjmaşilor! Nici înainte, nici acum! Sufletul meu e liber! Pleacă de aici, Satana! Uite, ia-ţi darurile înapoi!

Tânărul îşi scoase de pe degete inelele, pe care le aruncă la picioarele americanului.

— Şi, la urmă, vreau să te previn, pe tine şi ambasada ta: dacă nu vă ţineţi la distanţă de mine, o să vă raportez la Departamentul de Taină!

Se făcu o pauză. Regizorul ridică din nou triumfător cele două degete.

Americanul se aşeză pe vine, găsi în iarbă inelele.

— Deci, Vania, ţi-ai adus aminte de suflet?

— Cam aşa! se întoarse hotărât tânărul, încercând să plece.

Dar americanul îl prinse cu bastonul de umeri:

— Dar când ai făcut asta, ţi-ai adus aminte de sufletul tău?

În mâna americanului apăru o maşină isteaţă miniaturală. Americanul o deschise şi în poiană apăru o hologramă: tânărul în uniformă de căpitan al aviaţiei militare ruse intră la o toaletă, scoate ceva din servietă, ascunde acest ceva sub vasul WC-ului, mai stă o vreme, apoi trage apa şi, cântând „mi-e indiferent dacă voi suferi sau mă voi bucura", iese din toaletă.

— Nu cred, Vaniuşa, că se vor bucura prea tare la Departamentul vostru de Taină!

Ivan îl privi cu ură pe american:

— Păi mai întâi o să mă denunţ pe mine!

Americanul îngheţă. Holograma dispăru:

— O să mă duc chiar acum la Departamentul de Taină şi o să mă căiesc în toate privinţele!

— Speri că o să te ierte?

— Mă iartă, nu mă iartă — nu eu trebuie să judec asta. Dar reţeaua voastră blestemată o voi distruge! Măcar în felul acesta

pot să-i fiu de ajutor patriei! Poate nu se va mânia prea tare pe mine...

Ivan plecă de acolo.

— Dar nici pentru asta nu se va mânia?

În poiană apăru o altă hologramă: o cameră de hotel, se aude un jazz american strident, Ivan, în pielea goală, beat tun, stă în picioare, sprijinindu-se de masa acoperită cu mâncăruri și băuturi străine, are în mână un borcan pe care scrie Nutella, bagă degetul în borcan și ia cremă de ciocolată, mănâncă. În acest timp îl pătrunde pe la spate un mulatru frumos, cu un trabuc în gură. Pe umărul mulatrului se află tatuajul standard al trupelor americane de desant: un craniu pe o parașută.

După ce văzu hologramа, Ivan se opri năucit:

— *My sweet Russian boy!* începu să râdă plin de poftă mulatrul și-i suflă un cerc de fum în ceafă lui Ivan din hologramă.

În hologramă apăru un licăr. Scenarista tresări, dar regizorul îi strânse încheietura mâinii, ridică degetul, șopti:

— Așa trebuie.

Ivan, cu niște ochi de nebun, se uita la hologramă.

— Și despre asta vei raporta? americanul se apropie foarte mult de Ivan.

Ivan stătea înghețat.

Americanul îl împinse. Ivan căzu inert pe iarbă. Americanul închise hologramа, se așeză pe vine, îl mângâie pe Ivan:

— Nu te prosti, Vania. Nu ai cale de întoarcere.

Scoase portțigaretul, luă din el o țigară, o puse în gura lui Ivan, o aprinse:

— Suntem prinși de tine printr-o legătură. Și legătura asta nu poate fi ruptă decât de moarte. Dar tu nu vrei să mori, nu?

Ivan se așeză, își înfipse privirile în pământ. Americanul începu să fumeze, jucând în palmă inelele.

— Ești încă tânăr. Ai viața înainte. Și de aia nu trebuie să arunci cu darurile noastre. Doar nu sunt niște bucăți de sticlă.

Puse inelele pe degetele inerte ale lui Ivan.

— Doar ți-am mai adus un dar de-al nostru.

Americanul scoase zâmbind din buzunar un inel din aur cu briliant, i-l puse lui Ivan pe degetul cel mic.

— Acum nu ai numai un safir și o piatra-lunii — pe mână îți strălucește și un briliant. Iar briliantul, dragă Ivanușka, este împăratul pietrelor scumpe. Căci nu seamănă cu nicio piatră pământească, ci cu un fragment de piatră cerească ajunsă pe pământ. Uite, admiră-l!

Americanul îi ridică mâna lui Ivan mai aproape de ochi. Ivan trase din țigară cu sete, sări în sus și plecă. Îl urmări camera în tăcere, pe șine.

Americanul îl cuprinse pe Ivan de mijloc, porni alături de el.

— Și uite, încă ceva. Americanul scoase din buzunar o pungă de piele, o săltă în palmă. O sută de bani de aur.

Ivan se opri brusc.

Regizorul se ridică, își aranjă ochelarii plin de nervozitate, ridică pumnul strâns.

— O sută de bani de aur, Vania! americanul îi luă mâna lui Ivan, puse în ea punga.

Ivan trase cu sete, aruncă țigara, întrebă răgușit:

— Ce vă trebuie?

Americanul îl privi cu atenție prin ochelarii lui negri:

— Avem nevoie, Vania, de codul secret care ne permite accesul la discuțiile interne ale avioanelor voastre grele care transportă dispozitive explozive atomice și care fac raiduri curente deasupra granițelor de nord ale statului vostru.

Ivan se lăsă neputincios în iarbă, dădu din cap:

— Nu. Asta nu voi face.

Americanul râse încetișor, îi puse mâna pe cap și rosti, privind amenințător spre amurg:

— O să faci tot ce-ți poruncesc.

Se lăsă o pauză chinuitoare.

— Gata filmarea!! începu să strige regizorul și să alerge spre actori.

— Gata filmarea! Gata filmarea! Gata filmarea! îi îmbrățișă el când ajunse acolo.

Scenarista, făcându-și cruci mari, venea și ea repede spre ei.

— Gata filmarea! Gata filmarea, mama voastră... Regizorul îi sărută, îi lovea cu pumnii și-i îmbrățișa. Gata filmarea, drăguții mei, Gata filmarea, tâlharilor!

Se apropie scenarista înaltă, colțuroasă, îmbrăcată într-o rochie strâmtă, cu o față veșnic copilărească, îl îmbrățișă pe „Ivan", se așeză lângă ei:

— Doamne... Era cât pe ce să-mi sară inima...

— E satisfăcător? întrebă „americanul", dându-și jos ochelarii.

Regizorul îl lovi cu pumnul pe umăr:

— Ești genial!

— Ce-i mai important, mi-a intrat ceva în cizmă! „Ivan", râzând ușurat, își bagă degetele în cizmă. Se tot foiește, pacostea, gâdilă, a? Uite, ți-am venit de hac!

— Ești un căcăcios! Căcăciosul meu drag! Regizorul îl îmbrățișă pe „Ivan".

— Ce, chiar așa, este bine?

— De zece ori, de zece ori!

— Și am reușit și cu amurgul! veni și operatorul cel îndesat, cu barbă căruntă.

— Și cu amurgul! Cu amurgul, mama voastră! Regizorul își roti agitat capul tuns scurt, îndreptându-și mereu ochelarii. Uite ce amurg! Încă o clipă și ia-l de unde nu-i! Și atunci, pula!

— Egor, nu înjura, te implor! îl îmbrățișă scenarista.

— Am reușit cu amurgul! Înțelegi, Doșka? o plesni regizorul peste umerii ei colțuroși.

— Un minut jumate, îi șopti ajutorul.

— Uite! Un minut jumate! Și gata cu soarele!

— Dați-mi un scaun să-mi scot cizma! strigă „Ivan".

— Un scaun pe platou! începu să strige ajutorul de regizor.

— Dar cucul ăla căcăcios, a? zâmbi „americanul", începând să fumeze.

— A-a-a! își aminti amenințător regizorul. Sunetistul la mine!

— Aici sunt, Egor Mihalîci, se apropie un tânăr gârbovit, îmbrăcat modest. Vă rog să mă iertați din suflet, o dată am scăpat...

— O dată! O dată — nu e prostituată, da? începu să strige, înroșindu-se, regizorul. Pleacă de aici! De mâine nu mai ai ce căuta!

— Vă rog să mă scuzați, dracul le-a încurcat.

— Nu mai da vina pe dracu'! Ieși naibii! Regizorul îl împinse, privi în jur. Așa! Asta-i tot pentru azi!

— Egor Mihailovici, acum puteți să mâncați? întrebă o femeie plinuță.

— Desigur! Trebuie!

— Creștinilor, maaaa-saaa! strigă ea cu mâinile pâlnie la gură.

— Gata, gata, gata! începu să bată din palme regizorul, făcând semn actorilor. Haideți în cort!

Plecară din platou și intrară într-un cort verde, întins în poiană, înconjurat de mesteceni. Actorii se așezară pe scaune, două machieuze se apucară să-i schimbe și să-i demachieze. Regizorul scoase din servietă o sticlă de whisky scoțian Dewar's vechi de doisprezece ani, începu să le toarne repede în păhărușe de plastic:

— Repede, repede, repede...

— Egor Mihalîci, o să vizionați? aruncă o privire în cort ajutorul de operator.

— După aceea! Regizorul ascunse sticla cu whisky și strigă: Tania! Să nu mai lași pe nimeni aici!

Scenarista îi luă sticla:

— Dă-mi-o să o ascund din calea păcatului...

Bägă whisky-ul în servietă, o împinse sub masă, scoase din frigider o sticlă de vodcă Pşenic'naia, o puse pe masă.

— Îi lăsaţi pe bărboşi? îşi bägă capul în cort operatorul.

— Gheorghici, hai! îi întinse un pahar regizorul.

Toţi, în afară de machieuze, îşi luară păhăruţele.

— Pentru noi! rosti regizorul, îndreptându-şi ochelarii.

Toţi băură.

Regizorul scoase un pachet cu ţigări Rossia, îl desfăcu. Se întinseră mâini spre ţigări.

— Ei, gata. Mi s-a luat o piatră de pe inimă... regizorul începu să fumeze.

— Ştii, nu credeam că o să filmăm azi, trase cu poftă din ţigară scenarista.

— Nici eu nu credeam, zâmbi operatorul.

— Eu, nu ştiu de ce, credeam, spuse „Ivan".

— A treia dublă! dädu din capul său rotund regizorul, înroşit. O enigmă, mama voastră! A treia dublă e mereu cea mai bună! Ce să însemne asta?

— Unitatea treimii, îşi scärpină barba operatorul.

— Destinul, Egoruşka, zâmbi scenarista.

— Avdoşa, bucuria mea! Regizorul îi luă mâna lungă. Haideţi să bem pentru Avdoşa noastră! Cum a spus Jean Gabin: orice film e numai scenariul, scenariul şi numai scenariul, nimic mai mult!

— Nu sunt de acord, dädu din cap operatorul.

— Nu sunt de acooord! îl imită regizorul. Toarnă!

Operatorul se întinse sub masă după whisky.

— Aş putea primi nişte vodcă? ceru „americanul", ştergându-şi faţa cu un şervеţel de hârtie umed.

— Desigur. Scenarista îi turnă vodcă.

Celorlalţi operatorul le turnă whisky.

Machieuza luă paharul gol al americanului, în care fusese whisky, îl mirosi, îl linse:

— Un miros foarte ciudat.

Regizorul ridică păhărelul:

— Avdoșa, pentru tine!

Băură.

Regizorul oftă și imediat trase din țigară:

— Ce tare ai fost cu masa asta, cu asta... cu tot! Genial!

— Am arsuri de la Nutella, zâmbi „Ivan". Cum de mănâncă oare mizeria asta?

— N-o să-ți dea voie cu analul ăla, scoase operatorul zgomotos un fum.

— Nu mai cârâi, mama ta! strigă regizorul.

— Vasia, nu trebuie să te gândești la asta. Scenarista puse mâna pe umărul operatorului.

— Nu mă gândesc, pur și simplu zic și eu.

— O să-ți dea voie, n-o să-ți dea voie... regizorul turnă restul de whisky, aruncă sub masă sticla goală. Nu sunt Fedia Lîsîi, fără îndoială. Dar am dreptul la o exprimare dură. Aaaam dreptul! E clar? Și *acolo* ei știu asta!

— Știu, știu... dădură toți din cap, luându-și paharele.

— Iar voi, băieți, azi v-ați întrecut pe sine! Regizorul îi bătu pe umeri pe actori. Pentru voi!

Băură.

— Uf! Nu știu de ce, am amețit, începu să zâmbească regizorul.

— Ai obosit, Egoruška, îl îmbrățișă scenarista. Du-te în mașină, trage un pui de somn.

— Nu! Regizorul își umezi buzele, își îndreptă ochelarii, căzu pe gânduri. Uite care-i treaba. Gheorghici. Frățioare, hai să vizionăm totuși.

— Hai, își desfăcu mâinile mari operatorul.

Regizorul îl îmbrățișă și ieșiră din cort.

— Și eu vreau să văd, își stinse țigara „Ivan", ridicându-se.

— Și unde ești tu, frate, sunt și eu. Hopa-șa! Hopa-șa! Hopa-hopa-șa! „Americanul" își lovi repede și agil genunchii.

Ieșiră. După ei plecară și machieuzele.

În cort rămase numai scenarista. Fumând o țigară și bând whisky din pahar, mergea agitată prin micul spațiu pătrat. Se opri lângă frigider. În el se afla o cutie de Duralite. Scenarista o ridică. Cutia acoperea un Kremlin din zahăr. Era deja ronțăit bine de echipa de filmare. Scenarista rupse crucile de pe catedrala Arhanghelului și le aruncă în paharul cu whisky. Amestecă totul cu o mișcare circulară a mâinii și dădu paharul peste cap.

Oftă, inspiră, își duse la gură palma îngustă. Aruncă păhărelul jos, îl călcă în picioare:

— Chiar că e victorie!

Și ieși din cort cu pași mari.

Underground

AJUNGÂND LA STAȚIA „BELIAEVO", Arișa coborî din tren împreună cu mulțimea ce venise din centrul capitalei și, deplasându-se încet în șuvoiul de oameni, o porni spre ieșirea din subteran. Trecând prin turnichetele metalice, împinse cu umărul ușa translucidă zgâriată pe care scria „Ieșire" și se trezi în pasaj. Era murdar, slab luminat și plin de oameni: năvăleau în valuri călătorii, venind acasă după o zi de muncă, pe la colțuri se aflau cerșetori, înghesuindu-se cu cănițele lor portocalii, sunând din bănuții de aramă și lălăindu-și litania: „Milă, nu sacrificiu!" Cântau zbuciumați *nautiluții* cu barba rasă, chioșcarii făceau negoț cu colaci calzi și ediția de seară a ziarului *viu* „Renașterea", doi zdrențăroși beți se băteau cu un chinez îmbrăcat și boit în culori vii, un câine vagabond lățos lătra la ei. Înghesuindu-se, Arișa urcă pe scările pline de gunoi departe de pasajul împuțit și trase cu plăcere în piept aer proaspăt de primăvară.

Deasupra, în Moscova, era douăsprezece mai, ceasul deasupra literei „S" de la intrarea în subteran arăta 18:21.

Arișa își îndreptă basmaua pe cap, își netezi rochia de stambă, verifică dacă punga de bani e la locul ei, în ascunzătoarea de la brâu, alături de cartela de transport și de vorbitoarea la distanță. După ce se convinse că totul e la loc, oftă ușurată și porni repede pe strada Konstantin Leontiev, pe lângă chioșcuri și piață.

La cei nouăsprezece ani ai săi, Arișa era o fată înaltă, slăbuță, cu o față liniștită, nu prea frumoasă, cu ochi plăcuți, inteligenți, căprui.

Strecurându-se pe lângă cozile de la cele patru chioșcuri standardizate pentru alimente, ocoli un grup mare de uzbeci care stăteau pe vine ținând în mâini bucăți de armătură lângă patru containere uriașe cu o imagine *vie* a unui dragon care înghițea soarele, purtând hieroglifele *chuan wei*[1], trecu de birt și porni spre o clădire cu patru etaje arsă, incendiată recent, a asociației comerciale „Buslai". Pe clădirea neagră de funingine era agățat însemnul standardizat al opricinicilor: capul de câine și mătura într-un cerc roșu.

Arișa ocoli clădirea care mirosea a funingine, călcând în picioare cu cizmulițele ei cărbunii și cioburile de sticlă, zări în față strada Leontiev cu blocurile ei de șase etaje, o porni spre ele. În curtea blocului nr. 3 stătea pe o băncuță și fuma un tocilar cu barba căruntă. Alături, pe un trepied, se afla mașina lui de ascuțit. Arișa se apropie de tocilar:

— Unchișule, puteți ascuți și forfecuțe?

— Ascut de toate, frumoaso.

Arișa scoase din punguță o forfecuță de unghii, i-o întinse bătrânului. El răsuci forfecuța cu degetele-i bătătorite:

— Opt copeici.

— Bine, dădu din cap Arișa.

Tocilarul fixă forfecuța în mașină, îi dădu drumul. Țâșniră raze laser mici, roșii, trecură șuierând pe tăișul forfecuței. Arișa

[1] Jaluzele (în chineză).

scutură din pungă bănuții de aramă, alese un ban de cinci și trei copeici, le întinse bătrânului:

— Vă mulțumesc, unchișule.

— Să ne mântuiască Hristos, fetiță.

Bătrânul luă bănuții de aramă, îi dădu Arișei forfecuța fierbinte. Când s-o bage în punguță, iar pe aceasta în ascunzătoare, Arișa auzi:

— Sănătate, moșneguțule.

— Sănătate, tinere.

Alături era un tânăr, părea meșteșugar.

— Logodnica mea mi-a dat o sarcină: m-a trimis să ascut o forfecuță. O ascuți?

— Păi cum?

— Cât iei?

— Opt copeici.

— Cam mult, dar n-am ce face. Băiatul bagă mâna în buzunar.

Emoționându-se și roșind, Arișa plecă, se uită la bloc, porni mai repede de-a lungul scărilor. Găsi scara întâi, apăsă la interfonul blocului pe butonul „8".

— Vă ascult, răspunse repede o voce de femeie.

— Am venit pentru anunț, spuse Arișa, încercând să-și stăpânească emoția. Aș dori răsaduri de flori.

— Intrați.

Ușa piui. Arișa intră în scara întunecată, murdară, găsi la parter ușa cu cifra „8". Ușa se deschise, apăru fața unei femei nu prea tinere:

— Ce vă interesează?

— Dalii.

— Intrați.

Arișa intră în apartamentul slab luminat, sărăcăcios, dar curat. Femeia o bagă pe Arișa într-o cameră arhiplină de cărți vechi.

— Vă ascult, rosti femeia, apărând în fața Arișei.

Era slăbuță, cu o față palidă, atent-liniștită și ușor tristă, îmbrăcată într-o rochie lungă, pe gât, de un verde închis, și încălțată cu pantofi cu toc înalt, de modă veche.

— Vin din partea lui Porfiri Ivanovici, rosti Arișa, emoționându-se și privind cu atenție broșa veche de pe pieptul femeii.

— Cine sunteți? întrebă femeia.

— Arina Lobodina, fiica uricarului de la direcția regională a zemstvei. Acum doi ani tăticul meu a fost arestat, s-a spânzurat la închisoare. Mama și frații au fost trimiși la Mariinsk. Sunt deja de un an acolo.

— Legea 8-26? întrebă, ieșind fără niciun zgomot din spatele bibliotecii, un bărbat scund cu păr lung cărunt și față lungă, spână.

— Da, răspunse repede Arișa, încercând să-și păstreze calmul. Atunci au fost epurate toate direcțiile zemstvei. La noi, la Bolșevo, au fost arse optsprezece case.

Bărbatul o privi cu atenție pe Arișa.

— Mariinsk. Asta unde e?

— Dincolo de Ciulîm.

Dădu din cap, își trecu limba peste buzele uscate, crăpate de vânt.

— N-am fost pe acolo. Tu ai fost la ei?

— De două ori, dădu din cap Arișa. A treia oară nu m-au lăsat. La gară Apărătorii Binelui[2] m-au urcat înapoi în tren, mi-au lipit pe spinare un *șarpe*.

Femeia și bărbatul au schimbat priviri semnificative.

— Unde lucrați? întrebă femeia.

Arișa scoase din ascunzătoare vorbitoarea, o deschise, formă numărul *cărții sale de muncă*: apăru o mică hologramă cu datele și locurile în care lucrase.

---

[2] În original, *dobromol'ți*, este o aluzie la asociația de tineret proPutin, care s-a manifestat nu o dată împotriva lui Sorokin și a scriitorilor contemporani.

— Stucaturi, „Coloanele din Zagorianka", citi bărbatul. Şi dumneavoastră v-au dat foc?

— Imediat după arestul lui tăticu', dădu din cap Arişa. La scara noastră au dat foc la două etaje, la scara vecină — la trei.

— Unde locuiţi? Femeia se apropie de perdeaua trasă, aruncă o privire prin perdeaua transparentă cu crini *înfloriţi*.

— Când la bunica, la Şcelkovo, când în căminul din Zagorianka.

— Cum l-aţi găsit pe Porfiri Ivanovici? întrebă bărbatul, scoţând un pachet de Rossia şi începând să fumeze.

— Nişte cunoscuţi, şi ei sinistraţi, mi-au povestit la piaţă, mi-au vândut pontul.

Bărbatul dădu din cap, trase cu putere din ţigară.

— Vă costă o rublă nouă.

Arişa scoase din ascunzătoare rubla pregătită dinainte, retopită, cu profilul ţarului, o întinse bărbatului. Acesta o luă, o băgă în buzunar.

Sună cineva la uşă. Bărbatul ridică un deget. Femeia se duse să deschidă.

— Bună ziua, sunt venit după răsaduri de flori, auzi Arişa.

Era vocea tânărului meşteşugar care-şi ascuţise forfecuţa după ea. Bărbatul deschise biblioteca, îi făcu Arişei semn s-o urmeze. Prin dulap intrară în camera vecină, care dădea în coridor. Pe coridor deja nu mai era nimeni, femeia îl condusese imediat pe bărbat în camera bibliotecă. Bărbatul deschise uşa de la intrare.

— Urcă în pod, bate încetişor la uşă de două ori. Când ţi se va deschide, spune: „albuş". E clar?

Arişa dădu din cap, ieşi, urcă, cu un lift vechi, murdar, până la etajul şase, coborî, se uită în jur, urcă pe scara podului, mirositoare, plină de chiştoace de ţigări, urcă cu grijă pe ea până la uşa podului, învelită în tablă. Îndoi degetul, ciocăni cu grijă în uşă de două ori. Uşa se deschise imediat, fără zgomot.

— Albuș, rosti Arișa.

Un bărbat cu o barbă mare, lat în umeri, îi făcu în tăcere un semn din cap, se trase la o parte, o invită să intre. Intră într-o încăpere mare, slab luminată, din pod.

— Mergeți drept înainte, îi spuse bărbosul.

Arișa o porni pe podeaua de beton pe care fusese turnat gudron și văzu un grup de oameni care stăteau chiar pe jos. Se apropie de ei. Oamenii o priviră.

— A douăzeci și cincea, rosti o femeie plinuță cu o cicatrice pe față. Stai jos, fetiță, cu noi.

Arișa se uită repede în jur și se așeză în tăcere, alături de un bărbat ras în cap.

— Ce întârzii așa? întrebă posac bărbatul.

— Eu... nu știu... Arișa ridică din umeri.

— Prima dată? o întrebă fata care stătea în spatele ei.

— Da, se întoarse Arișa.

— Este novice, îi explică fata bărbatului.

— Novice, cunoscătoare... nu e nicio diferență... mârâi el și tăcu.

Toți așteptau în tăcere. Arișa îi privi pe cei din jur. În general erau oameni îmbrăcat prost sau modest, dar nu din păturile de jos.

„Sinistrați" — ghici ea.

În curând intră acel tânăr meseriaș.

— Al douăzeci și șaselea, dădu din cap femeia plinuță. Stai jos, șoimule.

Tânărul se așeză aproape de Arișa. Arișa îl privi. El îi făcu din ochi fără să zâmbească.

Mai trecură câteva minute și mai intrară doi — o fată îl conducea de braț pe un bătrân șchiop care se sprijinea într-o cârjă.

— Cvorumul! rosti cu voce tare bărbosul ce venea în urma lor și cei de jos începură să se agite neliniștiți.

Bărbosul și fata îl ajutară pe bătrân să se așeze. Respirând greu, își întinse picioarele și-și puse pe ele cârja.

— Nadejda, hai, rosti bărbosul, așezându-se alături de bătrân.

Femeia plinuță cu cicatrice scoase de sub ea o cutie metalică plată, o deschise, se ridică. Arișa observă pe cutie o inscripție în engleză:

Vengeans — 28

Femeia scoase din cutie o tabletă și o întinse bărbatului care stătea lângă ea:

— Ia-o, șoimule.

El deschise repede gura, femeia îi puse tableta pe limbă. Bătrâna care stătea alături de bărbat, scuturându-și capul, deschise și ea gura, întinse limba.

— Ia-o sănătoasă, bunicuțo. Nadejda îi puse pe limbă tableta.

Toți cei de jos începură pe rând să deschidă gura și să scoată limba. Nadejda se mișca printre ei, ținând în echilibru cutia deschisă, scoțând din ea tabletele și punându-le pe limbă:

— Luați, dragilor, luați, iubiților...

În sfârșit, îi veni și rândul Arișei. Deschise gura, scoase limba și văzu că femeia scoate o pastilă din cutie. Înăuntru fuseseră cam o sută: femeia scoase următoarea pastilă. Arișa bănui că în cutie mai erau 28 de tablete.

— Ia, fetiță... Nadejda puse tableta pe limba scoasă a Arișei și porni spre bătrân.

Arișa trase limba cu tableta pe ea. Pastila începu imediat să se topească plăcut. În gură simți ceva proaspăt și răcoros. Tableta se topea, răcind limba și ciupind cerul gurii. Sugând-o, Arișa trase cu atenție aer în piept, uitându-se la cei ce luau pastilele. Toți se relaxaseră și nu mai erau chiar așa de încordați, ca mai înainte. Unii plescăiau cu plăcere, sugând tabletele. Femeia cu cicatrice puse penultima tabletă în gura bărbosului, iar pe ultima sieși și, cu o furie neașteptată, aruncă în colț cutia

goală. Bărbosul ridică mâinile și arătă cele două degete mari. Nadejda se trânti incomod pe podea alături de bărbos, îl îmbrățișă și-l bătu veselă pe umeri.

Bătrânul cu cârjă, care stătea în apropiere, începu să geamă, dând din capul alb. Fața îi exprima fericire și parcă întinerise: i se ridicaseră sprâncenele, ochii erau mijiți, buzele ce se mișcau în timpul suptului se întinseseră într-un zâmbet. Arișa simți deodată în tot trupul o amorțeală plăcută și-și dădu seama că nu-și poate lua ochii de la fața zâmbitoare a bătrânului. Fața bătrânului întinerea, ridurile i se netezeau, pielea i se întindea, devenea roz.

„Ce față frumoasă!", îi trecu prin minte Arișei în extaz. „Ce ochi frumoși!"

Ochii bătrânului se întunecară. Fața începu să i se acopere de păr cafeniu. Era divin! Arișa nici nu mai respira de extaz. Bătrânul deschise gura și începu să mârâie surd, dezvelindu-și colții galbeni, bătrâni.

Arișa începu să mijească ochii din cauza excitației care o cuprinse. Inima începu să-i bată nebunește. Deschise ochii. Și se lăsă greoi în patru labe. În fața ei se afla o piață mare, scăldată în lumina lunii. Înainte se zărea o biserică având turlele aurite. Mai departe se mai vedeau câteva biserici. Arișa începu să adulmece piața. Mirosea a tot felul de odoruri străine, înțepătoare, care o puneau în gardă. Arișa făcu câțiva pași precauți, dezechilibrându-se greoi și clănțănindu-și ghearele pe o piatră. Se opri. Își ridică botul, se uită în sus. Acolo se afla cerul nocturn, familiar, cu stele și o lună mare, plină. Cerul era înconjurat de zimți mari de piatră. Cerul avea un miros cunoscut. Mirosul cerului o liniști și o îmbărbătă pe Arișa. Își lăsă jos capul. Și îi văzu pe Bătrân și pe cei doi Tineri. Ieșiseră în piață din spatele bisericii. Arișa le urlă în semn de salut. Îi răspunseră la salut Tinerii, iar Bătrânul trase pe nas aerul înghețat și-l expiră cu zgomot. Din părculețul cu brazii acoperiți cu

zăpadă începură să iasă Tinerii și Bătrânii. Arișa le porni în întâmpinare. Fiecare pas îi producea satisfacție. Își simțea trupul lățos, greoi. Era puternic și liniștit. Blana deasă și stratul de grăsime de pe spinare o protejau delicat de gerul puternic. De la care lăcrimau ochii Arișei. Ieșise în piață. Acolo începură să se adune Tinerii și Bătrânii. Arișa se apropie de un Bătrân, mirosi precaută aerul din preajma botului lui, fără să-l atingă. Bătrânul mârâi liniștit. Ariușa îi atinse cu nasul botul acoperit de promoroacă. Bătrânul deschise botul și mârâi mai tare, arătându-și colții galbeni, tociți. Tânărul atinse cu botul fundul Arișei. Se întoarse imediat și-l lovi încetișor cu laba. Tânărul se dădu înapoi. Tânăra, lătrând încetișor, o apucă încet și cu prietenie pe Arișa de umăr. Arișa, urlând ca răspuns, o apucă de labă. Alții se miroseau, urlând prietenos. Doi Tineri, ridicându-se pe labele din spate, începură să se zbenguie. O Bătrână, mârâind încet, îl apucă pe unul de pulpă. Doi Bătrâni se adulmecară încet, mergând în cerc. În curând în piață se adunară toți ai lor. Deodată toți înlemniră. Și Arișa înlemni, dându-și seara că acum se va întâmpla ceva important. Toți își ridicară în sus botul și, așteptând, adulmecau aerul înghețat. Deodată se auzi un sunet. Imediat după aceea lovituri bubuitoare într-un metal greu, ascuns într-un turn mare și alb, care se înălța alături de zidul crenelat. „Bum! Bum! Bum! Bum!" — pluti în aerul geros al nopții. Toți ascultau aceste lovituri. Arișa, pierită, le asculta și ea. Fiecare lovitură răsuna în urechile ei lățoase și rezona în oasele tari ale corpului puternic, greu. Aceste lovituri *promiteau* ceva foarte fericit, de dragul căruia se și adunaseră aici. Cu ochii săi înlăcrimați, Arișa vedea partea de sus a turnului din care cădeau loviturile puternice. Deasupra turnului strălucea în lumina lunii o pasăre aurie cu două capete. „Bum! Bum! Bum!" — răsuna turnul. În sfârșit, lovi pentru ultima dată. Totul înlemni. Șase Bătrâni se ridicară pe labele din spate și începură să mârâie. Acest mârâit al Bătrânilor însemna un

singur lucru: „E timpul!" Ca răspuns, începură să mârâie și ceilalți. Și Arișa începu să mârâie alături de ceilalți. „E timpul! E timpul! E timpul!" — se auzea în toată piața. Urletele zguduiră piața. Și toți porniră de la locurile lor. Arișa plecă și ea împreună cu ceilalți. Alerga printre ai săi, ridicându-și labele de pe piatra rece. Inima îi spunea deja unde se duc ceilalți. Trecând de biserică, toți o porniră spre o altă clădire. Ușile grele erau închise. Dar puteau ele oare să țină piept dorinței furtunoase a celor puternici? Șuvoiul lățos smulse din balamale ușile, le pocni de scările de marmură. Înghesuindu-se alături de ceilalți, Arișa pătrunse în spațiul cald. Labele lățoase îi alunecară pe marmură, unghiile i se înfipseră în covor. Șuvoiul cafeniu, înghesuindu-se, gâfâind și mârâind, pătrunse în anfilada spațioasă. Parchetul vechi începu să trosnească sub labele puternice. Căderau vazele răsturnate, începură să se legene sculpturile de marmură, începură să răsune agățătorile lustrelor și ale candelabrelor. Și se auzi în întuneric un strigăt epuizat al unei femei, prevestitor. Era Țarina. Și, cu un tremur dulce de fericire, răspunse inima mare a Arișei la acest strigăt. Se năpusti înainte, împingându-i pe ceilalți. Dar unde să se pună ea cu cei puternici! Porniră în goană după ea, o ajunseră, îi răsturnară pe covor pe cei ce scheunau și urlau. Sub dinții lor începură să trosnească oasele Țarului, ale Țarinei, ale copiilor lor. Arișa, mârâind și înghesuindu-se, își băgă și ea botul printre cei puternici și lățoși, ajungând până la corpul tremurător, în agonie, fără păr, care mirosea frumos. Își băgă colții în el, trase, rupând oasele slabe. Trase și ea, dar imediat fu dată la o parte de alți lacomi. Înecându-se, împroșcând sângele cald, înghiți bucata fremătătoare. Și, din spatele mulțimii cenușii formate din cei puternici și lățoși, deodată, în întuneric, zăriră un omuleț care se strecurase pe fereastră. Un gând rapid, ca o pasăre speriată, trecu prin micul creier al Arișei: „Prinde-l!" Și se aruncă în direcția opusă mulțimii cafenii a câinilor, înapoi, spre scările de

marmură, spre uși. Trecu prin anfilade, se dădu de-a berbeleacul în jos pe scări, sări din pridvor în noaptea înghețată. Îngheță, ciulindu-și urechile și botul. Și auzi, simți fuga unor picioruțe de copil. Porni pe urme. Picioruțele erau iuți, prinzând aripi din cauza groazei, zburau prin piața pustie. Arișa fugea pieziș în urma lor, respirând greu. Deodată omulețul dispăru. Arișa adulmecă. Își dădu seama: se ascunsese. Urma puternică ducea la tunul vechi, cel Mare. Își dădu seama Arișa. Se apropie legănat. Se ridică pe labele din spate, privi în gura neagră a tunului. În întuneric mirosea dulceag micul moștenitor al Țarului. Își băgă botul Arișa, clănțăni din dinți. Dar nu reuși: mititelul se băgase adânc. Mârâind de nerăbdare, lipindu-se cu spatele de tun, se încordă. Era greu tunul cel Mare. Dar patima și furia Arișei se dovediră mai puternice: tunul începu să se miște, se prăvăli. Ieși din gura lui moștenitorul, o luă la fugă. Dar nu reuși să facă nici măcar cinci pași, că laba cu gheare îl trăsni jos, rupându-i vertebrele. Se strânseră colții Arișei în jurul gâtului cald. Ieși numai un geamăt răgușit din gura moștenitorului. Tremurând de fericire și de nerăbdare, începu Arișa să-l înfulece pe moștenitor. Capul se sfărâmă ca un ou sub colții ei, oasele începură să pârâie, sângele neprețuit țâșni pe piatră. Înecându-se și mârâind, Arișa înghiți carnea caldă. De fericire și nesaț îi apărură lacrimi abundente în ochi. Nici nu mai vedea nimic Arișa, iar cu nasul și cu limba simți și dulceața zgârciurilor tinere, și deliciul intestinelor, și căldura îmbătătoare a micii inimi...

După ce râgâi, Arișa băgă nasul în ce mai rămăsese din moștenitor: pantalonașii sfâșiați într-o baltă de sânge din care ieșea aburul. Era ceva în buzunarul pantalonașilor. Amețită serios de cele mâncate repede și în cantitate mare, sfâșie cu ghearele pantalonașii, clipi, uitându-se acolo. În buzunar se dovedise a fi un cocoloș alb. Avea un miros nou, dulce. Se uită mai bine Arișa: bucățica aia semăna perfect cu turnul alb din care se auzise

sunetul. Chiar și pasărea mică, având două capete, se vedea pe turnuleț. Arișa începu să lingă turnul. Era dulce, dar nu era dulceața sângelui aburind — o altă dulceață, nouă. Băgă Arișa cu limba turnul în gură. Turnul trosni în colți, Arișa îl înghiți, lingându-se. Făcu un pas și-și dădu seama: se săturase. Așa de tare, că abia mai mergea. Era îmbătată de carne. Se prostise. Și deodată un Bătrân vine legănat. Adulmecă. Linge sângele de pe piatră, întinde botul spre Arișa. Ochii cer carne. „Să râgâi un pic spre Bătrân..." îi trecu prin minte. Dar imediat se răzgândi: „Nu, păcat de el..."

Arișa deschise ochii. Fața bătrânului era alături, numai că în profil. Cu ochii închiși, bătrânul era culcat pe spate pe podeaua de beton și scâncea. Arișa se ridică puțin. În jur oamenii stăteau culcați, în șezut, se trezeau. Se uită la ei ametită. Bătrânul începu să tușească, să geamă și să se ridice cu greutate. Bărbatul începu să strige, se întinse și înjură, respirând greu. Nadejda se întoarse, bolborosind ceva.

Arișa își dădu seama că stă culcată pe o parte, răsucită într-o poziție incomodă. Se așeză, se îndreptă. Avea capul greu, în gură avea un gust neplăcut, era puțin ametită. Oamenii din jur se sculau treptat și plecau. La Arișa se uitau deloc prietenos, nu vorbeau între ei. Arișa se ridică și imediat începu să se strâmbe: îi amorțise piciorul drept. Șchiopătând, se apropie de perete, se sprijini. Bătrânul se așeză, tușind. Fata care-l însoțea stătea alături de el, pieptănându-și părul lung. Apoi începu să-l ajute pe bătrân. Sprijinindu-se în cârjă și de fată, el se ridică, începu din nou să tușească și scuipă abundent pe jos. Arișa se îndepărtă de perete și, punându-și în pământ piciorul, o porni spre ieșire. Avea capul greu, gol, dar în suflet era bine, liniște. După ce ieși pe ușa podului, coborî pe scară spre lifturi. Acolo deja stăteau tăcuți cei care coborâseră din pod, unii o luaseră pe scări. Și Arișa tăcea, nu avea chef să vorbească. Prima, lângă lift, se afla bătrâna cu capul tremurând. Lifturile veneau, oamenii intrau,

înghesuindu-se în ele. Lifturile plecară. Arișa rămase singură. De sus cobora, sprijinindu-se de fată și în cârjă, bătrânul. Când se apropie de Arișa, veni un lift gol. Bătrânul, fata și Arișa intrară în lift, fata apăsă la parter. Liftul coborî. Bătrânul se uita în tăcere, cu reproș, la Arișa. Ea își coborî privirea. Imediat ce liftul se opri, aruncă spre Arișa:

— L-ai halit pe moștenitor, zâmbi bătrânul neaprobator.

Scoase din buzunar o batistă, i-o întinse. Arișa, dând din cap, își scoase din ascunzătoare batista, își șterse sudoarea.

— Data viitoare nu mai fi lacomă, o sfătui bătrânul. Împarte cu alții. Nu da așa, năvală. E clar?

Arișa dădu din cap, respirând greu.

— Nu numai tu ești supărată.

Bătrânul îi făcu cu ochiul și, șchiopătând, ieși din lift. Fata ieși și ea, sprijinindu-l din spate.

După ce-și trase sufletul, Arișa păși peste voma în care se zăreau cu greu *pel'menii* mâncați azi după ce ieșise din tură, la cantina din Zagorianka, și ieși din lift.

Afară amurgise ușor.

Arișa scoase vorbitoarea, se uită: aproape ora nouă. Pe băncuță, în locul tocilarului, erau doi tineri cu fetele lor. Un tânăr cânta la o balalaică *moale* „Zlatîe gorî", fetele amețite cântau cu niște voci îngrozitoare. Mai departe, sub plopi, se înhăitase cu *nautiluții* plevușca din partea locului.

Arișa își îndreptă basmaua și, cu pași liniștiți, porni spre subteran, acolo unde, în aerul murdar care se întuneca, se aprinsese deja litera roșie „S".

Casa de toleranță

DULCEAȚA DE GUTUI A APUSULUI DE IULIE se prelinse-curse în prăfoasa Zamoskvorecie, apăsătoare, obosită și epuizată în timpul zilei, când un „merin" nou-nouț, de culoarea sângelui aburind, al opricinicului statului Ohlop, curățându-și drumul cu „sirena de stat" în infrasunet, viră-întoarse de pe strada Piatniţkaia, zgomotoasă, pe stradela plăcută Vișniakovski și se opri-înțepeni lângă conacul rozaliu-gălbui cu coloane albe, cu ferestre de culoarea laptelui și felinare roșii deasupra pridvorului.

Era o seară liniștită și plăcută pe stradela Vișniakovski.

Nu apucă Ohlop cel masiv să deschidă portierea de sticlă a „merinului" său, că și țâșnește spre el din pridvor un tătar îmbrăcat în alb:

— Vă rugăm, vă rugăm cu plecăciune, domnule opricinic!

Era așteptat, mult așteptat opricinicul statului în stradela Vișniakovski. Se deschise lin portiera transparentă a „merinului", țăcăni, desfăcându-se, centura de siguranță. Ohlop, scrâșnind, își scoase trupul de șapte puduri din mașina îngustă.

— Vă rugăm, vă rugăm... îl apucă tătarul pe opricinic de cotul învești mântat în brocard, îl ajută, se agită ca un șarpe alb.

Ohlop iese încet din „merin". Opricinicul are haine de vară: o scurtă argintiu-purpurie din brocard subțire, legată cu un brâu de argint cu coburi de lemn și cuțit cu plăsele de aramă, pantaloni strâmți din mătase purpurie, cizmulițe mici din safian. Strălucește moțul împletit, pudrat cu aur al opricinicului, iar lângă obrazul rumen se leagănă în lobul mare al urechii un clopoțel de aur. Masivă e fața lui Ohlop, aspră, semnificativă.

— Acoperă capul. Răsuflând greu, arată cu degetul gros, împodobit cu un inel de platină cu un safir negru, spre capul dogului din marmură lipit de bara de protecție a „merinului" și, judecând după miros și vârful protejat al limbii liliachii, deja atins de un putregai ușor, în pofida faptului că grăjdarii dibaci, gemenii Matfei și Danila, îl tăiaseră de la un câine degerat și îl lipiseră dis-de-dimineață la conacul lui Ohlop chiar la 5:17, când soarele tocmai se ridicase și nu apucase să-l trezească pe stăpân, strecurându-și raza-spiță vicleană prin fereastra deschisă a dormitorului și prin crăpătura draperiilor de cit până la ochiul înecat în grăsime, întredeschis, puternic, al lui Ohlop ce sforăia îngrozitor.

— O să îndeplinim! În mâinile iuți ale ușierului apare-foșnește o pungă neagră de plastic, înghite capul de câine cu urechi ascuțite.

Trăgându-și răsuflarea, Ohlop așteaptă până ce portiera „merinului" se închide la loc, se întoarce rapid scârțâind din blacheurile tocurilor cizmulițelor lui pe pavaj și, legănându-se robust, ridicându-și sprâncenele joase, umflându-și aluatul buzelor cărnoase, împingându-și înainte pântecele, urcă treptele pridvorului.

— Dați-mi voie, dați-mi voie... Tătarul alb, agil, îl ajunge, trece în fața lui, deschide ușa.

Ohlop intră, lovind cu umerii din brocard tocul frumos al ușii.

În antreu totul este roșu, și tavanul, și covorul, și fotoliile, și rochiile fetelor aflate în spatele tejghelei purpurii de securitate. Și lustra trimite lumină prin globuri zmeurii.

— Buuunăăă ziiiuaaa! începe să cânte o fată, plecându-și capul pieptănat cu grijă și zâmbind cu buzele ei roșii.

— Sal'tare! respiră greu Ohlop, desfăcându-și brâul greu de argint cu arma, aruncându-l pe tejghea, în fața fetei.

— Suntem bucuroase să vă vedem bine, sănătos. Fata primește-strânge cu dibăcie brâul.

— Unde e dumneaei? i se taie răsuflarea lui Ohlop, scoțând din mânecă o batistă foarte fină, ștergându-și bărbia triplă.

— Comandanta vine acum! sclipește din ochișori fata.

Nici nu apucă Ohlop să răspundă cu obișnuitele sale firitiseli, că stofa grea de carmin a draperiei, foșnind, lasă să intre în antreu o femeie micuță, slăbuță, care nu mai e tânără de mult, îmbrăcată într-o manta albastră de husar:

— Binefăcătorule! Suflețelule!

— Jderule albastru! se întind buzele uriașe ale lui Ohlop, lăsând vederii dinții noi, puternici.

— Mult așteptatule! sărută comandanta inelușul lui Ohlop, își ridică în sus buzele albastre subțirele, înălțându-se pe vârfurile cizmelor ei de husar.

— Bună ziua, husarule-fecioară! o sărută Ohlop pe buzele albastre.

— Bună ziua, dragule! își sună pintenii husarul-fecioară.

— Mi-a fost dor.

— Și nouă ne este așa de dor!

Îl ia de mijloc pe Ohlop husarul-fecioară cu mâna-i mică, îl trage afară din antreu:

— Au venit prospături! Zmeură cu frișcă, nu fete!

Își modulează vocea Ohlop, legănându-se.

— Doar știi, mie îmi place de ale mele, cele mai vechi.

— Sunt și vechi, și noi!

Musafirul și stăpâna se duc în sufragerie. Iar acolo se aude o muzică liniștită, ard lumânări și douăsprezece fete în sarafane și kokoșnik stau sfioase, cu ochii plecați în pământ.

— Intră, oaspete drag, simte-te ca acasă, bate din pinteni administratoarea.

Fetele se ridică, fac plecăciuni adânci în fața oaspetelui.

— Sal'tare, drăguțelor, zâmbește Ohlop.

— Să fiți sănătos, Ivan Vladimirovici! răspund fetele în cor.

— S-au plictisit iepșoarele noastre fără dumneata, lumina noastră, Ivan Volodimirovici. Mângâie palma grea a lui Ohlop husarul-fecioară. Se usucă fetele frumoase, se întristează.

— Nu pot să cred! își freamătă pântecele Ohlop. Oare boierii de viță și plevușca de la zemstvă nu trec pe la voi?

— I-am alungat pe toți, i-am refuzat pe toți de dragul dumitale, domnul nostru!

— Deci îi respecți pe opricinici?

— Cum să nu respect slugile statului? Pe voi se sprijină mama Rusie!

— Bravo! Ei, laudă-te!

Dă roată fetelor comandanta:

— Pe Anfiska-păsărica, Tanecika-împungătoarea, Lenocika-înspumata, Polinka-zmeurica și Galinka-rupturoasa le știi deja, binefăcătorule.

— Le știu.

— Și uite, pe Anecika și pe Agașen'ka nu le știi, sunt prospături.

— Nu le știu, arată.

Le aduce în față husarul-fecioară pe cele noi, tinerele, le ridică poalele roșii ale sarafanului. Iar sub sarafane se văd trupurile tinere, bine făcute, dulci.

— Privește, stăpânul nostru, cum sunt!

Se uită Ohlop cu ochii înecați în grăsime la picioarele zvelte, la genunchii netezi, la pelvisurile pe care abia a crescut perișorul, la buricele îngrijite.

— Tandre, mângâioase, pricepute! își laudă marfa stăpâna.

— Bune, strecoară printre dinți Ohlop.

— Și uite, asta e Irocika-pisicuța, uite-o pe Natașen'ka-vulpița, și mai uite-o și pe Iroc'ka- crăpătură ca gogoașa, prospătură, din Saratov, sănătoasă-tun.

O scoate în față pe Iroc'ka din Saratov, îi ridică sarafanul. O tânără albă la trup, robustă, plinuță, cu ochi mari, cu obraji plini. O întoarce administratoarea:

— Minunează-te, dragul nostru, ce fund are Irocika. Parcă e un cozonac din grâu curat, nu fund!

E mare și alb fundul Irinei. Desface stăpâna fesele albe:

— Ia uită-te aici, dragule. Vezi ce gogoșică?

— Văd.

— Dacă o încerci, n-o mai uiți niciodată!

— O s-o încercăm, râde Ohlop, mângâind din ochi fundul alb.

Vede-remarcă husarul-fecioară că se umple de sânge trompa opricinicului, se agită în pantalonii de mătase, se scoală ca un corn.

— Păi deja te-ai încins, domnul nostru! îl mângâie-atinge delicat prin mătase cu mâna-i mică, abilă. Fetelor frumoase, sufletelelor-prietenelor, s-a încins la vederea voastră domnul opricinic!

Fetele râd ușor, încetișor, făcându-și poznaș cu ochiul.

— Hai, Lenka-Tan'ka, iar la aperitiv pe asta, gogoșica.

— Dorințele tale sunt lege, binefăcătorule.

— Fetelor, ce vreți să beți? le îmbrățișează Ohlop pe Lenka-Tan'ka.

— Eu, șampanie! îl ciupește de burtă Lenka.

— Iar eu, vodcă de liliac cu rom! mângâie Tan'ka fundul puternic al opricinicului.

— Şi tu ce vrei? o ia Ohlop pe Iroc'ka de bărbie.
— Nu ştiu... încă nu m-am hotărât.
— Păi ce eşti aşa de nehotărâtă?
Comandanta îmbrăţişează umerii grăsuni ai Iroc'kăi:
— E prospătură, binefăcătorule. Nu o judeca.
— Bine, ne înţelegem noi. Ei, hai, prospătură, condu-mă!

Deşi nouă, Iroc'ka-crăpătură ca gogoaşa înţelege ce înseamnă să *conducă*. Deschide prohabul pantalonilor opricinicului, îi scoate afară animalul. Este puternic animalul din pantalonii lui Ohlop! Este renovat de meşterii iscusiţi ai medicinei chinezeşti, lungit, întărit, cu patru inserţii de cartilagii, cu un ascuţiş din superfibre, cu stropi în relief, cu un val cărnos, cu un tatuaj mobil: o herghelie de cai sălbatici ce aleargă pe scula opricinicului!

Îl apucă Iroc'ka pe Ohlop de pulă, îl trage în dormitor. Iar fetele încep să cânte un cântec:

Hai cu noi, prieten drag,
Hai cu noi, prieten drag.
O să începem să te alinăm,
O să începem să te excităm.
O să alinăm lebăda albă,

O să mângâiem şoimul senin.
Ochii senini, mâinile delicate,
Buzele fierbinţi, nesătule,
Pricepute la iubire iute.

Îl apucă durdulia pe opricinic de pulă. Iar Tan'ka-Lenka îl împing din spate. Merg pe un coridor, îl urmează în dormitorul albastru. Acesta este dormitorul preferat de Ohlop dintre cele patru: bleu, de culoarea lămâii, de smarald şi roz.

Abia se desfac uşile de la dormitorul cel albastru, când toată populaţia lui *prea veselă* îi cântă lui Ohlop o urare:

— Să fiți sănătos, luminate Ivan Volodimirovici!

Se năpustește Ohlop în dormitorul favorit. Se aruncă, se năpustește asupra lui toată mulțimea asta veselă electrică: pietre-geme, berbeci, țârâitoare, hohotitoare, scărpinătoare și legănătoare. Îl știu ele, o, îl știu ele pe Ohlop cel Mare! Cunosc foarte bine creierele lor deștepte obiceiurile și plăcerile opricinicului.

Cântă toate electricele astea, țârâie, chicotesc *de preferință*. Scoate Ohlop din buzunarul lui stâng o mână *de grăunțe* de alimentare nou-nouțe, de kripton, lucesc albăstrui. Le aruncă electricelor. Apucă ele *grăunțele*, le rumegă, se alimentează.

— Vă mulțuuumiiim! țârâie în cor.

Din buzunarul drept scoate Ohlop clopotnița din zahăr a lui Ivan cel Mare, ruptă dintr-un Kremlin de zahăr. O aruncă celor vesele. O prind ele, o păstrează, dansează. Și aduc tăvi variate. Iar pe tăvi se află șampanie și vodcă de liliac cu rom pentru fete, mied sfințit, de merișor — pentru oaspetele drag. Beau Tan'ka-Lenka șampanie și vodcă de liliac, soarbe Ohlop miedul său din cupă de cristal. Iar Iroc'ka-crăpătura ca gogoașa ține în mână pula opricinicului, se uită la ea și zâmbește.

— Ce te zgâiești așa? Hai, bea cu noi! o apucă Ohlop de gâtul alb, îi toarnă în gură mied proaspăt.

Înghite Iroc'ka mied de merișor, se înecă. Își lipește Ohlop buzele uriașe, groase, de buzele roșii ale Iroc'kăi cu fundul alb, îi dă să bea mied cu forța. Tremură trupul Iroc'kăi, îi tremură pieptul, pulei lui Ohlop neputând să-i dea drumul.

Hohotesc Tan'ka-Lenka, ciupind-o de fundul mare pe Iroc'ka. Țârâie-vâjâie electricele.

— Dezvelirea! comandă opricinicul.

Deodată *amuțesc* electricele, dansează încetinit. Ohlop se așează în fotoliu cu cupa în mână, cu sula ridicată.

Începe să cânte o muzică liniștită. Fetele se dezbracă în acordurile muzicii, încet, unduindu-se și făcând cu ochiul. Dan-

sează goale, se expun, se apropie de Ohlop. Îl împleticesc cu mâinile, îl sărută. Îl dezbracă.

— Ridicarea!

Îl apucă fetele de mâini pe Ohlop cel gol, îl conduc spre patul mare, acoperit cu mătase albastră.

— Coborârea!

Îl răstoarnă fetele pe opricinic cu faţa în sus, îl mângâie cu mâinile lor delicate, îi bagă limbile lor meştere în ascunzătorile asudate ale trupului lui masiv. Scrâşneşte Ohlop de extaz, toarce, îi tremură pula grea.

— Piua!

Apare în mulţimea *veselelor* o piuă de aramă cu pisălog. Electricele pun clopotniţa din zahăr a lui Ivan cel Mare în piuă, o transformă repede în zahăr pudră. Transmit electricele piua cu zahăr pudră fetelor, fac plecăciuni. Presară fetele pula lui Ohlop cu zahăr pudră. Sună clopoţelul din urechea opricinicului în sunetul clopotniţei lui Ivan cel Mare. Se apleacă fetele deasupra pulei de zahăr. Zâmbeşte opricinicul.

— În ţeapă!

Se aşază Lenka-Tanec'ka pe pula de zahăr rând pe rând. Şi începe pedeapsa dulce: călăresc Lenka-Tan'ka pula, şuierând. Iar Iroc'ka între timp gâdilă ouăle opricinicului, căpătând şi ea experienţă. Prind viaţă şi *veselele*: se târăsc, se încolăcesc, mângâie în felul lor, cu atenţie, temându-se să deranjeze.

Îl termină pe Ohlop. Se înroşeşte aluatul creaturii sale, se umplu buzele de sânge:

— Revărsarea!

Sare Tan'ka de pe cornul lui, se răstoarnă de pe pieptul lui Lenka. Pun mâinile pe pula lui, iar Iroc'ka trage de testicule. Ajută fetele sămânţa vârtoasă a opricinicului să iasă afară din pula-trompă. Urlă Ohlop ca un urs, îşi ridică cu greu picioarele, le bate pe fete pe fese. Împroaşcă pula lui în sus cheaguri tulburi, gem fetele compătimitor, sunt în extaz veselele electrice.

— Liniște... își dă duhul Ohlop.

Totul în jur îngheață. Răsună o muzică liniștitoare. Trece o vreme și opricinicul mai dă o comandă:

— Infuzia!

Îi toarnă în gură Tan'ka infuzie tibetană, revigorantă, îi aduce o ceașcă de mied. Bea Ohlop praful, își înmoaie buzele, respiră în voie cu pieptul său deluros, venindu-și în fire. Beau, se cinstesc fetele. Și nu mai apucă invizibilul cântăreț să-și înceapă a doua melodie, că începe să se agite trompa lui Ohlop.

Bat din palme fetele ametite, șuieră electricele.

— Supt! cere sever Ohlop.

Se apleacă spre trompă cele trei fete, o gâdilă, o freacă cu limbile lor. Se scoală iară pula opricinicului. Pune ochii Ohlop pe Iroc'ka cu trupul alb:

— Asta!

O pregătesc prietenele pe Iroc'ka de așezarea pe țeapa dulce: îi bagă, îi împing în fund o pastilă relaxantă, o ung cu alifie de trandafir ca să îndeplinească mai ușor porunca. O susțin de mâinile albe, o așază, o direcționează, o apasă delicat.

Se așază Iroc'ka cu gogoșica ei pe pula lui Ohlop.

Dar, în pofida profilaxiei medicamentoase și uleioase, răzbate un geamăt din gura fetei: așa e de mare pula în cuprinderea ei, așa de noduroasă, așa de neliniștită pentru tinerică. Geme Iroc'ka, lacrimile i se înnoadă, își mușcă buza roșie. Tovarășele ei o sprijină, pe umerii ei rotofei o apasă, așezând-o mai bine pe pulă. Iese un țipăt din gura Iroc'kăi.

— Să te deprinzi! zâmbește Ohlop.

— Să te de-prinzi! Să te de-prinzi! Fetele îi mișcă trupul Iroc'kăi în sus și în jos.

— Să te de-priiiiinzi! țiuie electricele.

— Oaaaaa! țipă Iroc'ka.

I se desface fundul cel alb, i se spintecă nemilos. Fornăie Ohlop ca un mânz, fremătând ca o morsă pe cearșaful albastru.

O aruncă în sus pe Iroc'ka care țipă. Ea ar fi vrut s-o ia la fugă din calea țepei lipicioase, dar prietenele nu o lasă, o țin, o trag în jos de țâțele albe:

— Să te de-prinzi! Să te de-prinzi!

Și se deprinde somonul alb de Saratov, se obișnuiește. Acum nici nu mai țipă, numai geme. Călărește ea pula sus-jos. Când, ce să vezi? S-a obișnuit de tot. Deja nu mai iese din gura ei nici un geamăt, ci numai încântare. O apucă așa pe Iroc'ka, că deodată se pornește. Țipă, se scutură, parcă e apucată, strângându-și țâțele:

— A-a-a-a-a-m-m-m-a-a-a-a!

Nu se mai poate abține nici Ohlop, izbucnește:

— U-a-a-a-a-ahria-a-a-a-a-a!

Se miră dulce Tan'ka-Lenka:

— Lăcățe-e-e-e-lul!

Se prăvălesc cu fața în sus electricele:

— O dulcea-a-a-a-ță!

Le pocnește Ohlop pe fete peste fese, le ciupește, mârâie. Urlă Iroc'ka în țeapă. O încurajează fetele.

Și așa trece timpul...

Pe la miezul nopții, legănându-se și retrăgându-se, părăsește Ohlop casa de toleranță. Îl conduc fetele în sarafane-kokoșniki, îl țin de brațe, cântă:

— Nu te despărți de noi, șoimule senin!

Mângâie husarul-fecioară pula care a adormit în pantaloni:

— Să nu ne uiți!

Tătarul agil îl ajută pe Ohlop să urce în „merin":

— Drum bun!

Fornăie „merinul", clipește din ochiul roșu, pleacă.

Agită fetele batistele la despărțire:

— Să fii sănătos, opricinic al statului!

Haliupino

VACA MUGI DIN NOU, dădu din capul alb-negru și o plesni pe Sașa cu coada murdară.

— Da' stai odată, boala naibii! strigă Sașa dându-i vacii un genunchi în burtă nu prea tare. Mai ești și a dracului, să te ia...

Sașa îi unse țâțele vacii, puse cu agilitate pe ele „romașka", o porni. „Romașka" începu să toarcă, vaca — să mugească, să lovească din coadă.

— Stai, drace, stai, că, de nu... Sașa o apucă de greabăn, apăsând-o în șold cu genunchiul.

Vaca începu să mugească nemulțumită.

— Ei, stai odată, Fată, Fată, Fetița... Sașa începu să mângâie greabănul cald al vacii.

Vaca mugi nemulțumită, respirând greu.

— Doar nu te doare, ce te agiți așa, turbată? Sașa mângâie vaca.

Vaca mugi și respiră greu, călcând în picioare bălegarul moale, acoperit cu paie. Alte trei vaci, deja mulse de Sașa, se aflau alături, rumegând fân.

— Uite, așa... Saşa se uită sub burta vacii, îndreptând furtunul transparent, murdar de bălegar, al „romaşkăi", prin care pulsa laptele. Se îndreptă, își șterse cu mâneca pufoaicei fruntea plină de sudoare:

— Uite așa...

„Romaşka" piui „sfârșit" și se deconectă.

— Mai nimic. Saşa se așeză în genunchi, începu să scoată „romaşka" de pe uger. Dumnezăule, când oare s-o mântui primăvara asta?

Apucând „romaşka", porni pe pardoseala inegală spre ușă, trăgând după ea furtunul. Vaca mugi.

— Dumnezăule... își aduse aminte Saşa de fân.

Puse pe gard „romaşka" din care picura lapte, se duse în fânar, luă fân cu furca, îl aduse, îl puse în fața vacii. După ce puse furca pe perete, luă din coș sare grunjoasă, o presără deasupra fânului.

— Mănâncă... Bătu vaca pe șold, apucă „romaşka", strânse furtunul, o luă și ieși din grajd, sprijinind un par de ușa vătuită cu pâslă.

În curtea din spate era umed și noroi. Din cerul cenușiu al dimineții cădeau fulgi mari de zăpadă, rari, printre picuri de ploaie. Drujok, scoțându-și botul lățos din cușca sa, o urmărea posac pe Saşa. Strângând furtunul murdar, pe care-l târâse prin curte de la casă până la grajd, Saşa se apropie de pridvorul din spate, deschise ușa, trase furtunul în tinda slab luminată și imediat îl aruncă în butoiul cu apă, agățând „romaşka" de buza butoiului. Își scoase cizmele murdare, porni în ciorapii de lână spre ușa casei, acolo unde se întinse pe jos capătul curat al furtunului, o deschise, intră.

În casă era curat, cald și lumină ce venea de la lampa de deasupra mesei. În marea sobă rusească trosneau lemnele. În ieslea de lângă sobă se aflau doi viței. Când o văzură pe Saşa, începură să mugească cu voci subțirele. O pisică cenușie, după ce sări agil

de pe cuptor, i se încurcă Saşei printre picioare, începu să se frece de ea. Saşa o lovi uşor cu piciorul:

— Fugi...

Îşi dădu jos pufoaica, o agăţă în cui lângă uşă. Îşi puse în picioare nişte cizmuliţe de postav scurte, scâlciate. Îşi clăti mâinile de noroi la lavoar, le şterse cu un ştergar murdar. Luă cu căuşul apă din căldarea ce se afla pe laviţă, bău cu sete. Îşi trase sufletul:

— O, mamă...

Se uită în sobă. Cu cociorva lungă aranjă lemnele ce ardeau. Se apropie de separatorul ce se afla într-un colţ, apăsă butonul, se uită la indicatori:

— Chiar că nu e nimic.

Din micul robinet fu strecurat lapte în două sticle de un litru, le puse biberoane de cauciuc, le dădu viţeilor. Ei începură să sugă, rotindu-şi ochii de un liliachiu închis.

— Gata. Mâine o să vă duc la mamele voastre, îi anunţă Saşa. Acuma nu mai e frig. Că aici m-aţi tot umplut de rahat, mi-aţi supt şi urechile, cosmonauţilor...

Viţeii sugeau, plescăind, întinzându-şi gâturile. Pisica se apropie din nou, începu să se frece de picior. Aşteptând ca viţeii să termine de supt, Saşa începu să se gândească la smântână:

„Şase cutii o să fac cumva, o să termin bricheta... trebuie că ies şase... sau cinci... nu, şase... ar fi bine să fie şase, ca să le şi trimit azi... Că altfel numai luni... Şi poate că atunci nu sunt nici maşini... se fac şase sau nu... poate că nu ajunge..."

Când în sticle mai rămăsese puţin lapte, Saşa îl luă de la viţei, dădu jos biberoanele, îi turnă pisicii într-o farfuriuţă:

— Na, insistento...

După ce miorlăi, pisica se năpusti asupra farfuriuţei şi începu să lingă repede-repede laptele.

— Uite, aşa... Saşa clăti sticla la lavoar, o puse pe raft.

Puse într-un ceaunel un pahar de crupe de hrișcă, adăugă apă, presără un praf de sare, puse o lingură de unt, îl acoperi cu un capac de fontă ars tot, apucă apoi ceaunelul cu un cârlig mic, îl băgă în sobă. Într-un ceaun mare stăteau în apă de seara cartofi, morcovi și două cepe, curățate și spălate. Saşa ieşi în tindă, scoase din cămară o cutie chinezească de carne de porc înăbușită, o aduse în casă, o deschise cu un cuțit pentru conserve, o răsturnă în ceaunul mare. Mai adăugă frunze de dafin și sare, apucă și ceaunul ăsta cu un cârlig mare și-l băgă și pe el în sobă. Îndreptă cu cociorva lemnele ce ardeau:

— Uite, așa...

Porni separatorul. Începu să huruie.

Saşa desfăcu un pachet nou, scoase șase păhărușe din plastic argintiu și șase căpăcele cu un desen *viu*: o vacă roșcovană clipea vesel din ochiul ei negru, scuturând din capul în jurul căruia străluceau litere purpurii: SMÂNTÂNĂ DE LA HALIUPINO, 15%.

După ce puse păhărelele pe masă, aşteptă până ce separatorul termină de bătut și piui, clipind din ochiul lui verde.

— Gata! Saşa puse primul păhărel sub robinet și apăsă butonul roșu. Păhărelul se umplu de smântână. Saşa îl puse pe următorul. Smântâna curgea din robinet ca un vierme alb.

— Hai, dragule, hai, iubitule... Saşa umplea păhărelele.

Îl umplu și pe al cincilea, îl puse pe al șaselea, începu să se roage:

— Hai, pentru numele lui Iisus, Dumnezeule, facă-se voia ta...

Huruind, separatorul umplu și al șaselea pahar.

— Doamne! Râzând bucuroasă, Saşa puse sub robinet un pahar fațetat.

Separatorul mai umplu jumătate din paharul cu smântână și se opri.

— Ei, bravo, bravo, istețule!

Sărută capacul metalic emisferic al separatorului, comută pe „aruncare". Pe furtunul transparent care se întindea spre ușă începu să susure un rest cam tulbure. Saşa luă *pistolul*, sigilă cele șase păhărele cu folie albastru-argintie și, strângându-le la piept, le duse în cămară.

— Uite așa.

În cămară, pe butoiul cu varză acră se afla o scândură din plastic, pe scândură se afla o cutie având pe o parte aceeași vacă făcând din ochi. Saşa deschise cutia. În ea se aflau înghesuite paharele cu smântână. Lipseau exact șase. Saşa le puse în cutie, o închise, o lipi cu bandă adezivă lată, puse codul, data: 19.03.2028.

— Gata! Saşa se întoarse în casă, luă de pe masă vorbitoarea, o deschise, formă numărul.

Vorbitoarea țiui, se deschise o hologramă simpluță, neclară: un tânăr cu o față adormită își ridică de pe pernă capul.

— Ce-i?

— Dormi? întrebă Saşa.

— Saș... tânărul zâmbi, căscă, se întinse. Păi eu... asear' am petrecut cu Anikinii...

— Ce-ți pasă! Când te duci la oraș?

— Azi ar trebui...

— Pe bune?

— Îhî.

— Îmi iei și mie o cutie?

— O cutie? Da.

— Când treci?

— Păi... Dar acum cât e ceasul? O, nouă, mama...

— Nouă.

— La zece trebuie să plec. Trec acușica, Saș.

— Hai.

Saşa stinse hologramа, închise vorbitoarea. Se uită în sobă, mai scormoni cărbunii cu cociorva, îi împinse spre ceaune. Printre cărbunii portocalii ardea încăpățânat unul cu flacără.

— Ei, ia vino tu aicea, șarpe... Saşa scormoni cărbunele, îl trase afară pe prichici, acoperi gura sobei cu o ușiță de tablă, se ridică, trase apărătoarea de la horn.

Descălțându-și cizmulițele din pâslă, își puse cizmele, cu un cleşte forjat apucă acel cărbune aprins și fumegos, ieși în magazie, porni afară, o luă la dreapta, ieși în pridvor și aruncă imediat cărbunele în grădiniță, în zăpada murdară care se așternuse...

— Gata...

Cărbunele începu să sfârâie.

Saşa se uită din pridvor la casele rare din sat. Nu se vedea nimeni. La Kopîlovi, Sotnik, Muha și Petuh se făcea focul. Lângă casa aplecată într-o rână a Gudilihăi erau găini și un purcel. Deasupra pădurii din apropiere se rotea un stol de ciori.

Saşa coborî din pridvor, plecă pe scândurele pe lângă grădiniță, spre magazie. Ocoli magazia, intră în privată. Aici era penumbră și mirosea a scârnă înmuiată. Ridicându-și fusta, Saşa își lăsă pantalonii tricotați, își dădu jos chiloții de lână. Șuvoiul de urină țâșni în jos, șuieră. Saşa rupse din cui o bucată din ziarul „Rus'" tăiat în patru, îl apropie de ochi, citi un fragment al unui titlu: „...GEREA MARILOR CONCLUZII". Sub titlu se afla fața ministrului Minereurilor cu o bărbuță îngrijită. Ziarul era tipărit în județ, ilustrațiile nu erau *vii*, ca în ziarul similar tipărit în capitală.

După ce termină, Saşa se șterse cu hârtia cu ministrul, o aruncă jos, se ridică, își trase chiloții și pantalonii, ieși din privată. Deasupra capului ei trecu într-un zbor neregulat o coțofană. Saşa luă din magazie o mână de lemne, le duse în casă, călcând cu grijă pe scândurelele scufundate în noroi. Intră în pridvor, împinse ușa cu umărul drept, trecu prin tindă, intră în casă și dădu imediat drumul lemnelor lângă sobă, alese trei bucăți mai subțiri, le bagă în sobă să se usuce. Își scutură bluza, își puse în picioare cizmulițele mici de pâslă, se uită la viței. După ce băuseră pe săturate lapte, viței stăteau culcați pe paie,

rumegând cu gurile lor mici, amuzante. Saşa luă paharul cu restul de smântână proaspăt bătută, o lingură mare, se aşeză pe laviţă la fereastră. Şi, privind la muşcata care umpluse fereastra, mâncă smântână.

Afară, în acest timp, nu se întâmpla nimic.

Saşa puse paharul gol pe marginea mesei, linse lingura, o puse în pahar. Pisica începu să se frece de picior.

— Ei, dar abia ce te-ai săturat! o alungă Saşa.

În curtea din spate începu să latre Drujok. Se auzi huruitul unei motociclete şi Saşa îl distinse prin muşcată pe Vania.

Se ridică de pe laviţă, ieşi în pridvor. Oprindu-se, ca de obicei, lângă gardul grădiniţei, Vania opri motorul, coborî de pe motocicleta cu trei roţi acoperită cu o caroserie mare, argintie, pe care scria „LUMEA GĂINILOR".

— Repede ai venit! zâmbi Saşa, zgribulindu-se din cauza unei pale neaşteptate de vânt umed, cuprinzându-şi coatele.

— Trebuie să plecăm, să ne înhămăm, îi zâmbi Vania cu dinţii mici, îngălbeniţi de tutun.

Deschise uşiţa caroseriei, veni legănat spre Saşa, clefăind prin noroi.

— Iar eu credeam că o să te duci luni.

— Nu mă duc. Nu mă lasă... Intră în pridvor, veni lângă Saşa şi, zâmbind mereu, o privi în ochi.

— Deci am avut noroc. Saşa deschise uşa, ferindu-şi privirea, lăsându-l să intre în tindă.

— Chiar aşa, ai avut noroc.

Vania intră în tindă, deschise abil uşiţa cămării, luă de acolo cutia sigilată, o duse la motocicletă. Saşa veni după el:

— Credeam că nu strâng, dar am adunat, slavă Ţie, Doamne.

— Ce, viţeii au supt tot?

— Ei, nu mai e lapte, doar e primăvară.

— Da, primăvară, se ştie.

Vania împinse cutia în caroserie, încuie ușița stropită de noroi. Își șterse mâinile de pufoaică, o privi pe Sașa în ochi:

— Dai și tu un pahar de ceai?

— De ceai? zâmbi Sașa.

— Mama încă nu a făcut soba, iar generatorul a murit, n-am solară.

— Dau.

Sașa intră în pridvor, se uită în jur.

Vania veni după ea. Intrând după Sașa în casă, își dădu jos șapca, se închină la icoane, își agăță șapca în cui, își netezi părul rar ciufulit. Cât timp Sașa turna în fierbător apă, se așeză la masă, își puse pe tăblie mâinile smede cu pumnii strânși, în care se vedeau unghiile mari, încovoiate, se uită în jur:

— Acum o săptămână am adus două canistre. Iar dimineață, puf, puf — niciun drac.

— Trăiți îmbelșugat. Sașa puse în fața lui o cană, puse în ea un pachețel de ceai, se așeză vizavi.

— Ei, mama se tot uită mereu la balon, despre orfana aia.

— „Alevtina"?

— Aha.

Ivan se uită la Sașa. Ea oftă, se uită pe fereastră:

— Iar eu mă uit numai la știri, și nu în fiecare zi.

— Iar eu nu mă uit deloc.

— Și bine faci.

Sașa se uită din nou pe fereastră. Ceasul începu să piuie 9:30.

— Nu e târziu? Sașa se uită la ceas.

— A! dădu din mână Vania. O să mă aștepte. Și-au găsit prostul.

Fierbătorul începu să dea în clocot. Sașa se ridică, îl aduse, turnă apă fiartă în cană.

— Dar tu nu bei puțin? Ivan scoase din buzunar în pachețel de hârtie, începu să-l desfacă.

— Păi am băut.

— Uite, ți-am adus un dar.

Vania desfăcu hârtia. În ea era turnul Kutafia de la Kremlinul din zahăr.

— Ia te uită. Sașa puse fierbătorul pe masă, luă turnul. De unde e?

— Mi-a adus-o un neam.

— Frumușel.

— Se pricep. Vania se uită la Sașa. Dă-mi un cuțit.

Sașa trase de sub masă un sertar îngust, scoase și-i întinse lui Vania un cuțit mare de bucătărie cu mâner de lemn uzat. Ivan luă turnulețul de la ea, îl puse în palma lui stângă, băgă cuțitul și spintecă turnul în două. Întinse o jumătate Sașei, iar firimiturile de zahăr și le turnă în gură:

— Stai jos, bea și tu puțin.

Sașa își turnă apă fierbinte, puse un pachețel de ceai, amestecă cu linguriță. Vania își înmuie în ceai jumătatea sa de turnuleț, o supse, mușcă. Bău puțin. Sașa își înmuie jumătatea de turnuleț în ceai, o supse, mușcă, bău. Se uită pe fereastră. Vania rodea zahărul, privind-o pe Sașa.

— Neamul ăsta al meu a auzit la Medînia o poveste nouă despre nevasta Țarului, începu el, sorbind cu zgomot ceaiul.

— Despre Nastiona?

— Aha. Deci, este o frumoasă la Kremlin, trage după ea trei puduri de scârnă; cum se apleacă, o jumătate de pud cade, cum trece ca o păuniță...

— Mai capătă încă două.

— Ai auzit-o deja? începu să râdă Vania.

— Am auzit-o.

— Ca o păuniță, a? râse Vania, făcând cu ochiul.

— Păi, și de ce să nu umble ca o păuniță? Că doar n-o să mulgă vacile.

— Sigur, nu le mulge. Mulg alții pentru ea.

— Și mulg, și fac totul.

— Exact.

Tăcură o vreme, sorbind ceai. Deodată începu să sune vorbitoarea ce se afla pe masă. Apăru o hologramă micuță, neclară: fața unei bătrâne cu basma.

— Cine este? întrebă bătrâna, mijind ochii.

— Neica nime'! răspunse ironic Sașa, sorbind ceai. Pe cine căutați?

— Nastia?

— Nu sunt Nastia, zâmbi Sașa.

— Nastia e la Kremlin! adăugă Vania.

Începură să râdă. Bătrâna dispăru.

— Dar de ce nu-ți pui „Raduga"? întrebă Vania.

— Ce dracu' să fac cu ea?

— Ei, cum... e mare lucru. Și se vede mai bine.

— Merge și așa.

Sașa se uită pe fereastră, sugând zahărul și bând ceai. Vania se uită la Sașa. În sat începură să latre doi câini. Drujok începu să mârâie, apoi să latre. Câinii, săturându-se de lătrat, amuțiră. Drujok își rânji colții, începu să scheaune. Apoi tăcu și el. Trecu un avion.

Băură ceaiul în tăcere și mâncară turnul.

— Ei, bine... Vania își frecă genunchiul. E timpul.

— Pleci? se ridică Sașa.

— Plec, zâmbi el. Mulțumesc pentru ceai.

— Cu plăcere.

Vania se ridică, se duse spre ușă, luă din cui șapca, o puse, o împinse spre ceafă. Deschise ușa, păși în tindă. Sașa ieși după el. În tinda cufundată în semiîntuneric Vania se întoarse brusc, o îmbrățișă stângaci pe Sașa. Sașa stătea nemișcată.

— Crezi că sunt un dulău? întrebă el.

— Nu cred nimic, oftă Sașa.

Vania încercă s-o sărute, dar ea își întoarse buzele.

— Te-ai supărat? o întrebă Vania, apucând-o de obraz.

— Nu m-am supărat deloc.
— Și atuncea?
— Nimic.
Stătură așa o vreme. Vania o ținea pe Sașa de obraz. În curtea din spate începu să mârâie Drujok.
— Saș.
— Ce-i?
— Pot să vin azi?
— Cum vrei.
Vania încercă din nou s-o sărute. Sașa se retrase din nou.
— Ce tot ai... asta... O mângâie pe obraz. Ce-ai?
— Nimic.
— Poate e ceva cu Fiodor?
— Nu-i nimic.
— Sună?
— Sună.
Vania oftă.
— Du-te. Că o să întârzii, spuse Sașa.
O mângâie pe obraz:
— Ei, să vin?
— Cum vrei.
El zâmbi în penumbră, se îndepărtă, își aranjă șapca:
— Bine.
Se întoarse, ieși din tindă în pridvor. Ușa se închise după el. Sașa rămase singură în tindă. Se apropie de ușița cămării, atinse ușița batantă din lemn. Se auzea cum Vania, tușind, se apropie de motocicletă, pornește motorul. Drujok începu să latre. Sașa ridică ușița. Motocicleta plecă. Drujok încetă să mai latre. Sașa trase ușița în stânga.
Viteii din casă începură să mugească subțire.

Mazilirea

PÂCLA CENUȘIE, OARBĂ, A DIMINEȚII DE TOAMNĂ atârna pe marginea șoselei Iaroslavski. Ceasurile lichide ale bordului *picurară* 8.16. Și imediat un soare cât o copeică se aprinse pe panou, aducându-ne aminte că acolo, undeva, în Răsărit, în dreptul drumului pe care se circula, dincolo de negura de toamnă din Podmoskovie, dincolo de rețeaua fumurie de nori sparți, de plopi franjurați pâlpâitori, dincolo de stolurile triste ale păsărilor migratoare și de umezeala ploii, apare soarele adevărat, rusesc. Și începe o nouă zi — 23 octombrie 2028.

„Mai bine n-ar mai fi început..." se gândi Komiaga, scoțând o țigară și imediat se certă pentru această stare depresivă:

— Ei, dar basta. N-o să mori, opricinicule, înainte să-ți vină vremea.

Lui Tataie îi plăcea să spună asta în clipele fatale. Era vorba lui. Ajuta. Oare spune asta și acum, în această clipă fatală? Sau tace? Iar clipa fatală se tot lungește și se lungește, prelingându-și picăturile sărate, adunându-se-acumulându-se pentru ora fatală. S-a adunat ora, s-a revărsat, iar după oră a venit și ziua

fatală — era lovit ca un val al mării. A lovit valul, din plin, te-a dat jos, te-a târât, te-a umplut de apă. Am putea oare să spunem „acoperit de un val sărat"?

— Dacă-ți vor da voie să vorbești, asta e problema...

Ridică mâna cu țigara spre bord Komiaga, țâșni o flacără rece, aprinzând țigara. Trase un fum liniștitor, expiră printre mustăți. Și întoarse volanul supus la dreapta, ieșind de pe șosea. Rămaseră în urmă buclele autostrăzilor cu aglomerația matinală a mașinilor, pâlpâiră blocurile, apoi apărură pădurea și satele zemstvei, sterpe, lătratul câinilor în spatele gardurilor strâmbe, pisici jumulite pe porți scâlciate, cocoși răgușiți în brusturi-scaieți. Și uite — o nouă cotitură la stânga, un crâng de mesteceni, case părăsite, urme de incendii, trei tractoare chinezești ruginite, un sătuc *nou-nouț*, al ocinii, bine făcut, după el un altul, o pădurice tânără de pini, apoi una bătrână, un câmp arat, încă un câmp și încă unul, un drum șerpuit-alambicat în jurul iazului cu rațe și o singură rață, turnuri de pază, o lizieră de pădure cu urme de tăieri, un gard verde, zdravăn, de stat, cu o lumină de pază aprinsă sus, poartă solidă, de cinci metri.

Frână Komiaga.

Miji ochiul verde de securitate de deasupra porții, îi răspunse cu trei scântei-flame albăstrii „merinul" roșu al opricinicului statului. Tremură poarta, alunecă într-o parte. Porni mai departe „merinul", pe drumul drept presărat cu frunze căzute, prin pădurea seculară, deasă, neatinsă, învăluită într-o ceață ușoară. După o verstă, dumbrava rămase în spate, începu să se zărească aleea de tei, licări sera, apăru fântâna înconjurată de sculpturile conurilor-sferelor-piramidelor din marmură și ienupăr, se întinse gazonul veșnic verde cu movilițe numeroase provenite de la exploziile proiectilelor, cu stejarul verde spintecat de o țintă neabătută nemiloasă, și țâșni-apăru ca o potcoavă alb-roz, în măreția sa elegantă, conacul ocolnicului, fostul mare

om de stat *în grații*, iar acum, deja de trei luni și opt zile, mazilul Kirill Ivanovici Kubasov.

Trase Komiaga la scara de paradă, opri motorul celor patru sute de cai putere, se ridică apoi portiera transparentă a „merinului". În timp ce opricinicul ieșea din „merinul" său, pe scări apăru, cu pași mărunți, majordomul:

— Bun venit, Andrei Danilovici, bun venit, tăicuțule!

E în vârstă majordomul, dar agil, bine făcut în livreaua sa auriu-măslinie, frumos, cu favoriții săi cărunți și cu mutra îngrijită.

— Salut, Potap, răspunse încruntat Komiaga, aruncând țigara.

— De multișor n-ați mai binevoit să veniți pe la noi, vai, de multișor! dădu majordomul din capul mare. Permiteți-ne să vă băgăm mașina în garaj.

— Nu stau mult, își aranjă Komiaga caftanul negru.

— Trebuie să ferim de ciori capul de câine. O să-l ciugulească într-o clipă!

— Ei, ai grijă... miji Komiaga ochii privind ferestrele casei, își netezi bărbuța elegantă și începu să urce scările pridvorului mare.

— Fil'ka! mormăi majordomul cu un ton poruncitor în vorbitoarea lui de la rever, grăbind să urce după Komiaga. Ai grijă de mașina domnului opricinic!

Iar el începu să șteargă repede cu batista sa fină praful de pe spinarea lui Komiaga:

— Că s-au făcut așa de multe ciori acum, tăicuțule, de groază! Nori negri! Se rotesc și fac murdărie, se rotesc și fac murdărie...

— Ciori? De unde? întrebă Komiaga cu un căscat nervos, matinal.

— De pe câmpurile umede, păi de unde, tăicuțule Andrei Danilovici? Uite, așa e acușica — totul este arat umed, chiar până la Bolșevo. Ăștia de la zemstvă n-au semănat nici până

acum grânele de toamnă, pentru că așteaptă o nouă lege a cislei. Pentru ca, deci, fiecăruia cu ceata sa să-i dea voie Domnul să meargă fără nicio piedică în slobozii sau să se bage la boierii de viță. Azi numai cei de la ocină și chinezii s-au așezat aici. Uite cum e la noi în Podmoskovie!

„O nouă lege a cislei..." îi trecu prin minte lui Komiaga, încă posac, privind cu ochii săi obosiți după noaptea nedormită ușa din sticlă incasabilă care se deschise lin în fața lui. „Pisălog bătrân. De asta ne pasă nouă acum?"

Ușa se deschise. Și imediat se aprinse lumina în vestibulul uriaș cu coloane împletite, cu o lustră în formă de palmier egiptean, cu tavan sculptat, podea din mozaic, lei *vii* din marmură albă, cu doi ușieri bine făcuți, în livrele ca a lui Potap, auriu-măslinii.

— Unde e boierul? Komiaga aruncă pe brațele lui Potap caftanul și căciula din catifea neagră cu bordură de sobol.

Rămas în scurta roșie de brocard, încinsă cu brâul din uniforma opricinicilor, având cuțitul în teaca de aramă și pistolul în cobur de lemn, își trecu palma prin păr, netezindu-l, fără să atingă moțul împletit, acoperit cu pudră aurie.

Începură să ragă leii de marmură. Komiaga le făcut încruntat cu ochiul, căscă nemulțumit:

— Ei, unde e Kirill?

— Binevoiește să înoate în apică, înălțimea voastră, transmise Potap hainele opricinicului unui garderobier cocoșat, iar el începu să umble cu pași mărunți pe marmură, ajungându-l pe Komiaga. Acumașa dimineața, deja de peste o lună, tăicuțul nostru drag, să-i dea Dumnezeu sănătate, a început din nou să îndrăgească apica rece!

„Înoată, grăsanul..." își zise invidios Komiaga, ridicând posac din sprâncene. „Aici se prăbușește universul, pământul se cutremură, iar dumnealor înoată în apică."

Porni Komiaga în urma majordomului prin anfilade, bocănind cu cizmele sale potcovite pe parchetul îngrijit. Trecură printr-o sală, apoi prin a doua, coborâră — și uite-o, sala de scăldat: spațioasă, pictată, cu valuri de mare, pietre, statuete de marmură. În bazin înotau, luptându-se cu valurile, trei inși în pielea goală — ocolnicul Kubasov și cele două concubine ale lui, surorile Am și Net.

— Andrei! îl remarcă ocolnicul pe cel intrat, cu o voce puternică de bas.

— Kirill! Komiaga ridică mâna dreaptă, o lipi de pieptul său îmbrăcat în brocard, își lăsă jos capul.

— Andrei! Kubasov stropi spre opricinic cu apă, dar nu-l atinse.

— Kirill! zâmbi obosit Komiaga.

— Sări încoa'! se legănă pe un val ocolnicul plinuț.

— Apica e foarte rece. Komiaga aruncă o privire spre termometru.

— Cincisprezece grade! Sări, o să te revigorezi! Kubasov plesni din nou apa și dispăru.

— Nu, dragule. Komiaga își șterse picăturile de apă de pe brocard.

— Of, tu, mofturosule! începu să râdă Kubasov. Fetelor, ne scufundăm!

Toți trei se dădură la fund. Sub apă miniaturalele Am și Net cuprinseră picioarele groase ale ocolnicului, se lipiră de el și împinseră, împinseră trupul rotund al demnitarului în față, ca pe o mină marină, dând cu disperare din piciorușele lor. Cât timp ele parcurgeau așa bazinul de cincizeci de arșini, Komiaga se așeză în fotoliul împletit, scoase portțigaretul și începu să fumeze o țigară.

— Uah! ieși din apă Kubasov și începu să inspire cu sete, legănându-se pe valuri.

Am și Net îl susțineau.

— Vai, de groază... vai, nu mai pot... respiră Kubasov.

— Nu știam că ești un scufundător de mare, zâmbi obosit Komiaga.

— Vai, de groază... vai, ce bine... Kubasov își suflă cu zgomot nasul în apă, Am și Net îi șterseră fața.

— Gata. Pe mal! porunci el.

Concubinele îl împinseră spre trepte. El începu să-și extragă din apă trupul greu de nouă puduri, Am și Net îl împingeau de fesele monstruoase.

— Pe mal, pe mal... bolborosea ocolnicul.

Sări băiețul Van'ka, îl ajută apucându-l de brațul puternic, îi întinse un halat roșu de in plușat organic.

— Marș de-aici! bătu Kubasov din piciorul ud uriaș și Van'ka dispăru.

Am și Net, ieșite și ele din apă, îl înveliră pe ocolnic în halat.

— Pfua... ce binecuvântare... răsună basul lui Kubasov, apropiindu-se de Komiaga.

Komiaga se ridică.

— Ei, salut, opricinicule, zâmbi Kubasov cu o față umedă, roșie, umflată.

— Salut, ocolnicule, zâmbi și Komiaga, pregătindu-se să-l îmbrățișeze pe Kubasov și întinzând într-o parte mâna cu țigara.

Kubasov încetini, zâmbind. Și deodată, întinzându-și rapid mâna sa mare, îi trosni lui Komiaga o palmă puternică. Sunetul puternic al palmei răsună în sala de baie, se reflectă în pereții de mozaic. Și, parcă chemate de acest sunet, în spațiul luminos al sălii de baie apărură siluetele întunecate ale gărzilor ocolnicului.

Komiaga se dădu înapoi, țigara îi sări din mână. Năucit, își puse palma stângă pe obraz, parcă vrând să verifice dacă mai este acolo sau nu.

Kubasov se apropie și mai mult de el, lipindu-și burta. Corpul greu al lui deveni dintr-odată amenințător-invincibil, buzele i se strânseră sever.

— De ce ai venit? întrebă el surd.

— Kirill... începu să bolborosească Komiaga.

— De ce ai venit?! Kubasov îl apucă de umeri pe Komiaga, îl scutură.

Clopoțelul de aur din urechea opricinicului începu să sune subțire. Dar nici chiar acest sunet familiar nu reuși să-l scoată pe Komiaga din amorțeală.

— Kirill... Kirill... își încruntă el nedumerit sprâncenele dese. Kirill!

— Cine ești tu?! Cine? îl scutură Kubasov.

— Eu sunt... Komiaga.

— Cine ești tu, mama ta... Răspunde!

— Komiaga.

— Cine? Cine?! începu să strige ocolnicul, scuturându-l.

— Prietenul tău!! strigă deodată Komiaga și ocolnicul se opri.

Komiaga îi dădu la o parte mâinile. Fața opricinicului păli, dar obrazul stâng era încă roșu.

— Sunt prietenul tău! Andrei!

Îl sfredeli Kubasov cu ochii mici, mânioși, pe Komiaga.

— De ce ai venit? întrebă el în șoaptă.

— Tataie e arestat.

Kubasov îl privi cu atenție. Fața înecată în grăsime i se concentră, își miji ochișorii. Își linse buzele umede. Și-l apucă brusc pe Komiaga de mână, se întoarse, trăgându-l după sine:

— Hai!

Împiedicându-se, Komiaga porni după el, mormăind:

— Nu a fost chiar arestat, numai reținut la porunca țarului douăzeci și patru de ore, pentru lămuriri. Țarul a poruncit ca Potîka să conducă opricinina. Deci țarul avea încredere în aripa tânără a opricininei. Și slavă Domnului.

— Să mergem, să mergem... îl trase după sine Kubasov.

Ieșiră din sala de baie, Kubasov îl trase pe Komiaga spre lifturi:

— Să mergem, să mergem!

— Îi este clar țarului nostru, se înțelege. Komiaga se uită în jur la gardienii cu automate.

Kubasov păși în liftul-oglindă care se deschise, îl trase pe Komiaga, apăsă butonul „3". Liftul urcă. Komiaga se uită la imaginea lui:

— Potîka a fost până acum în aripa stângă, dar numai acum el...

— Grea treabă! începu să râdă cu glas tare Kubasov, împungându-și cu degetul reflecția. Și unde e greu, e și sânge. Sunt și lacrimi! Da?

Komiaga se uită mohorât în oglindă la Kubasov.

Liftul se opri. Kubasov ieși repede, trăgându-l de mână pe Komiaga.

— Uite aici... În ascunzătoarea veșnică...

Lângă lift se aflau patru inși în negru cu automate. În continuare se deschidea cabinetul spațios al ocolnicului, cu cele trei ferestre mari blindate, pe dinafară oglindă, în fiecare dintre ele fiind amplasate tunuri cu tragere rapidă. Lângă două tunuri stăteau trăgători. Lângă tunul de la fereastra din mijloc se afla un fotoliu masiv din piele.

— Aici, aici! Kubasov îl trase pe Komiaga la birou.

Pe birou se afla o oglindă mare, pe oglindă, în linii drepte, aranjate cu grijă, erau puse zeci de porții de cocaină. Tot aici se afla și o carafă aburindă cu vodcă.

„Ei, uite..." se gândi trist Komiaga, „ca întotdeauna..."

Și începu să spună:

— Kirill, uite ce voiam să te întreb...

— Hai, hai! Kubasov îl împinse la birou, iar el luă o țeavă mică de aur, se aplecă spre oglindă și trase cu grijă în fiecare nară câte o linie.

Imediat apăru un gardian, umplu un pahărel de vodcă. Kubasov, trăgându-și scurt nasul, dădu peste cap din mers

păhărțul, trase aer în piept și imediat inspiră linia a treia, aruncă țeava pe oglindă, i-o arătă poruncitor lui Komiaga cu degetul său gros, apoi o a doua, se îndreptă. Gardianul îi aduse un păhărel de vodcă. Komiaga bău, oftă ușurat. Dar Kubasov bătea poruncitor cu degetul în oglindă:

— Lăturașul, lăturașul!

Komiaga fu obligat să se aplece, inspirând linia a treia. Kubasov, hohotind bucuros, gălăgios, îl mângâie pe spinare, amenințând pe cineva cu degetul:

— Și asta pentru că s-au terminat gazele. Au supt tot, viperele cu ochi mongoloizi!

Komiaga se îndreptă, scoase batista, își șterse nasul. Kubasov îl apucă de scurta de brocard:

— E nevoie de un nou cerc, să strângem în el țara, nu? Despre asta vorbește el, nu? Ai înțeles, nu?

— Păi înțeleg eu, Kirill Ivanîci, cum să nu înțeleg? Sprâncenele lui Komiaga se ridicară. Țarul nostru coace o mare chestiune de stat. Și slavă Domnului.

— Țarul nostru este un șobolan de gunoi! rosti ironic Kubasov, apropiindu-și fața îngropată în grăsime de cea a lui Komiaga. Să-l facem în patru pe Lobnoe[1], nu? Sau poate chiar în șase, nu? Sau în nouăzeci de bucăți, ai? Și apoi la câini, la câini, ca să se satură, ai? Pentru tot ce e bun, pentru tot ce e potrivit. Pentru tot ce e departe, pentru tot ce e mare.

Komiaga tăcea.

— Uite, arătă Kubasov spre ferestrele cu tunuri. Cele trei grații ale mele. Le iubesc.

— Kirill Ivanîci, rosti calm Komiaga. Știu că domnitorul te-a sunat noaptea trecută.

— M-a sunat! Rânjind, dădu din cap vioi ocolnicul. M-a convins să vin la domnie.

---

[1] *Lobnoe mesto*, „locul frunții, al căpățânii" sau „mal abrupt" — în Piața Roșie, podium pe care aveau loc execuțiile.

— Kirill, îţi vorbesc serios...

— Şi el vorbea serios! Spunea că va veni cu coroana lui Monomah[2]. Să mă încoroneze. Cu patriarhul. Şi ştii, am fost de acord. Deşi, Komiaga, îţi spun din inimă: e grea, vai, e foarte grea coroana căcăcioasă a lui Monomah! Dar am fost de acord! Însă ce să faci? Îi aştept pe toţi pe la amiază! Mă pregătesc. Uite, priveşte, Komiaga...

Kubasov se apropie de fereastra din mijloc, se aşează în fotoliu, lăsă jos siguranţa tunului şi trase o rafală scurtă spre gazon. Pe iarbă apărură silenţios trei explozii şi arsuri.

— Bun venit, şobolanilor! începu să râdă în hohote Kubasov.

— Kirill Ivanîci, ascultă...

— Tu să mă asculţi! îl lovi deodată cu pumnul în şold Kubasov. Nu-mi eşti de niciun folos! Ce naiba te-ai aciuat aici? Crezi că o să-ţi spun pe cine te poţi baza, ai?

— Da' stai puţin...

— Sau vrei iubire? Iubirea vindecă.

— Kirill...

— Iubirea, Komiaga! Iubirea! E clar, nu?

— Kirill...

— Iubirea va salva lumea, Komiaga, numai iubirea!

— Ascultă, Kirill! Komiaga ridică vocea. Mâine vom trăi într-o altă ţară. Mâine va fi târziu. Ţarul pregăteşte o nouă măturâ. Şi asta are nuielele foarte dese. Doar n-o să-ţi faci de cap aici la nesfârşit! Timpul e preţios! Ce ţi-a spus ţarul?

Kubasov ridică degetul spre gura cu buze subţiri:

— Ssstt... Acum.

Se apropie în vârful picioarelor de birou, trase sertarul, scoase de acolo un Mauser mare negru, trase piedica, îl ţinti în frunte pe Komiaga şi trase. Creierul lui Komiaga ţâşni rapid pe

---

[2] Însemnul regalităţii în Rusia medievală, coroana rusă până la Petru cel Mare, oferită, conform tradiţiei, lui Vladimir Monomahul de către unchiul acestuia, împăratul bizantin Constantin al IX-lea Monomahul.

covor. Komiaga se trase înapoi și se prăbuși cu fața în sus. Gardienii și trăgătorii de lângă tun nici nu clipiră.

Kubasov se uită la Komiaga, care zăcea întins pe podea. Luă de pe oglindă tubul de cartuș, îl răsuci în degetele-i groase, îl mirosi. Îl puse pe oglindă. Privirea i se opri pe Kremlinul de zahăr care se afla într-un colț, pe o coloană de marmură nu prea înaltă. Trase în Kremlin. Din Kremlin începură să zboare bucăți de zahăr.

— Uite... oftă Kubasov și puse Mauserul pe birou. De băut n-o să beau, de mâncat n-o să mănânc, de dormit — n-o să dorm. Amin.

Se duse agale spre fereastră. Se apropie, se uită mijind ochii. Un stol de ciori făcea un cerc deasupra gazonului, coborând pe movilițele negre, proaspete.

— Nu-ți propune hotare veșnice, rosti Kubasov și începu să râdă încetișor, vesel.

Cuprins

Bucuria Marfușei 11
Calicii 33
Cociorva 45
Cociorva — Mic banc popular rusesc 51
Visul 67
Pauza de masă 73
Petruşka 91
Cârciuma 103
Coada 116
Scrisoarea 130
La uzină 142
Filmarea 149
Underground 160
Casa detoleranță 173
Haliupino 183
Mazilirea 194

Editor: GRIGORE ARSENE
Redactor: VIOREL ZAICU

CURTEA VECHE PUBLISHING
str. arh. Ion Mincu 11, Bucureşti
tel: (021)222.57.26, (021)222.47.65
redacţie: 0744.55.47.63
fax: (021)223.16.88
distribuţie: (021)222.25.36
e-mail: redactie@curteaveche.ro
internet: www.curteaveche.ro

PRINT
multicolor

Str. Bucium nr. 34 Iaşi
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro

SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

După romanul *Ziua opricinicului*, Sorokin mărturisea într-un interviu acordat revistei germane *Spiegel*: „Bineînțeles că e un roman despre prezent, iar el nu poate fi descris decât cu mijloacele satirei; încă trăim într-un stat ale cărui fundamente au fost create de Ivan cel Groaznic."

KREMLINUL DE ZAHĂR nu face excepție de la programul lui Sorokin, o distopie din care nu lipsesc nici satira, nici parodicul și nici disponibilitatea nestăpânită a autorului pentru experiment stilistic și creativitate la nivelul limbajului. Sorokin nu lucrează cu jumătăți de măsură, obscenul și grotescul fac, de asemenea, parte din arsenalul său, șarjând și scuturând realitățile tulburi ale prezentului — fie ele camuflate sub straturi multiple de virtuoase procedee literare. În *Kremlinul de zahăr*, violența este fapt divers, cultura pare să se stingă de bunăvoie, iar elita și deopotrivă, poporul se bucură de libera circulație și de răspândirea cocainei.

Din aceeași colecție, editorul recomandă:

Rui Zink ***Banca de rezerve***
Ray Loriga ***Eroi***
Joyce Carol Oates ***Fiica groparului***

CURTEA VECHE BYBLOS

pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează **www.curteaveche.ro**

Designul copertei: GRIFFON & SWANS creative services www.griffon.ro

Curtea veche

începi să afli

ISBN 978-973-669-773-9

5 948486 008590

www.curteaveche.ro